

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Οκτωβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 193

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4843

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση», προσαρμογή στον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα και στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» και συναφείς ρυθμίσεις για την ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα, καθώς και την ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/2002 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ» ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2018/1999/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2019/826/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΤΗΣ 4ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2019, «ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ VIII ΚΑΙ IX ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΞΗΣ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Άρθρο 3 Σκοπός και αντικείμενο - Αντικατάσταση του άρθρου 2 του ν. 4342/2015 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 4 Ορισμοί - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 5 Στόχος ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (άρθρο 3 και παρ. 1 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 6 Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (άρθρο 5 και παρ. 5 του άρθρου 20 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 7 Ενεργειακή απόδοση και αγορές από δημόσιους φορείς - Αντικατάσταση του άρθρου 8 του ν. 4342/2015 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 8 Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής - Αντικατάσταση του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (άρθρα 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ, ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 9 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης - Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 10 Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας - Αντικατάσταση του άρθρου 11 του ν. 4342/2015 (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 11 Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 12 Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης -

Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4342/2015 (άρθρα 10α και 11α της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 13 Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης -

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 14 Κυρώσεις - Αντικατάσταση του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟ

Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη - Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 4342/2015 (άρθρο 14 και παρ. 6 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 16 Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 18 Πληροφόρηση για την ενεργειακή απόδοση - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 19 Τροποποίηση ενεργειακών υπηρεσιών - Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4342/2015 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Άρθρο 20 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 4342/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΝΔΕΙΑ, ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Άρθρο 21 Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Ένδειας - Αντικατάσταση του άρθρου 25 του ν. 4342/2015

Άρθρο 22 Τεχνικός κανονισμός κατανομής δαπανών θέρμανσης - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 1512/1985

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ν. 4342/2015

Άρθρο 23 Ενεργειακό περιεχόμενο των επιλεγμένων καυσίμων για τελική χρήση - Αντικατάσταση του Παραρτήματος IV του ν. 4342/2015

Άρθρο 24 Κοινές μέθοδοι και αρχές για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή άλλων μέτρων πολιτικής - Αντικατάσταση του Παραρτήματος V του ν. 4342/2015

Άρθρο 25 Αντικατάσταση του τίτλου του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015

Άρθρο 26 Ελάχιστες απαιτήσεις για την πληροφόρηση τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και

ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Προσθήκη Παραρτήματος VIIα στον ν. 4342/2015

Άρθρο 27 Δυναμικό απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη - Αντικατάσταση του Παραρτήματος VIII του ν. 4342/2015

Άρθρο 28 Αρμοδιότητες διαχειριστών συστήματος μεταφοράς και διαχειριστών δικτύων διανομής - Τροποποίηση του Παραρτήματος XI του ν. 4342/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 30 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 31 Ρυθμίσεις για προγράμματα χρηματοδοτικών κινήτρων ενεργειακής απόδοσης και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από Ενεργειακού Επιθεωρητές - Προσθήκη παρ. 4α, 4β και 7 στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013

Άρθρο 32 Διάρκεια και προϋποθέσεις ισχύος ΠΕΑ - Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4122/2013

Άρθρο 33 Υποχρέωση ελέγχου ΠΕΑ - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο 18 του ν. 4122/2013

Άρθρο 34 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Άρθρο 35 Αύξηση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ για μονάδες βιοαερίου από 500KW σε 3MW - Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν. 4496/2017

Άρθρο 36 Διανομή μερισμάτων Ε.Κοιν. - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4513/2018

Άρθρο 37 Καθορισμός προϋποθέσεων λύσης και εταιρικού μετασχηματισμού Ε.Κοιν. - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4513/2018

Άρθρο 38 Αδειοδότηση έργων Α.Π.Ε. από Ε.Κοιν. - Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018

Άρθρο 39 Αύξηση ορίου ισχύος σταθμών εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από Ε.Κοιν. - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018

Άρθρο 40 Μεταβίβαση σταθμών Ε.Κοιν. - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018

Άρθρο 41 Ρύθμιση θεμάτων έργων ΑΠΕ που έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία - Συναλλαγές με βάση τους Κανονισμούς για τις νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη νέων παρ. 5, 6 και 7 στο άρθρο 12Α του ν. 4414/2016

Άρθρο 42 Καθορισμός πλαισίου στήριξης υβριδικών σταθμών σε Μ.Δ.Ν. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016

Άρθρο 43 Απαλοιφή άρνησης πρόσβασης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως προϋπόθεση άδειας κυριότητας και διαχείρισης απευθείας γραμμής - Τροποποίηση του άρθρου 136 του ν. 4001/2011

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟ 1ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021 ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. Σ(2008)824 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ COMP/AT.38.700

Άρθρο 44 Ορισμοί

Άρθρο 45 Σύναψη Ελληνικών Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης

Άρθρο 46 Προσδιορισμός της πωλούμενης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας και καταμερισμός σε προϊόντα

Άρθρο 47 Εντολοδόχος παρακολούθησης

Άρθρο 48 Άρση διαρθρωτικού μέτρου αποεπένδυσης

Άρθρο 49 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 50 Τροποποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4014/2011

Άρθρο 51 Αρμοδιότητες των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 2947/2001

Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 53 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ν. 4819/2021

Άρθρο 54 Διευκρινίσεις αναφορικά με τους αυτοελέγχους των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4819/2021

Άρθρο 55 Αποσαφήνιση των υποχρεώσεων των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4819/2021

Άρθρο 56 Αποσαφήνιση δυνατότητας χρηματοδότησης εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021

Άρθρο 57 Διευκρινίσεις για την εύρυθμη λειτουργία του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 101 του ν. 4819/2021

Άρθρο 58 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Η΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 59 Ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση της περ. 12 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Άρθρο 60 Διεύρυνση αυτοπαραγωγής από Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Προσθήκη παρ. 16Α στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016

Άρθρο 61 Δυνατότητα μεταβίβασης εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006

Άρθρο 62 Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μικρής ισχύος σε κατοικίες - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006

Άρθρο 63 Δίκτυα Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης

Άρθρο 64 Ρύθμιση για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που υπέβαλαν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση στην εταιρεία Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή στην εταιρεία Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σχετικά με την καταβολή επενδυτικής ενίσχυσης

Άρθρο 65 Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα και θέσπιση προθεσμίας υλοποίησης έργων - Τροποποίηση της περ. γ΄ της παρ. 1, της περ. α΄ και της περ. γ΄ της παρ. 2, της περ. β΄ της παρ. 3 και προσθήκη περ. ε΄ στην παρ. 3 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021

Άρθρο 66 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Ενσωμάτωση του άρθρου 4 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4414/2016

Άρθρο 67 Αποσαφήνιση τιμών αποζημίωσης φωτοβολταϊκών σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση του άρθρου 99 του ν. 4821/2021

Άρθρο 68 Τιμολόγηση συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 5β στον ν. 4414/2016

Άρθρο 69 Μεταβατική διάταξη τιμολόγησης αρνητικής διαφορικής προσαύξησης συμβάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

ΜΕΡΟΣ Θ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 70 Παράταση προθεσμίας για δασικούς χάρτες

Άρθρο 71 Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016

Άρθρο 72 Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό

Άρθρο 73 Αναστολή αδειοδότησης αιολικών σταθμών σε περιοχές της Βόρειας Εύβοιας - Ανάκληση υφιστάμενων Αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων του ν. 4685/2020

Άρθρο 74 Διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 16 του ν. 998/1979

Άρθρο 75 Εξορθολογισμός διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4014/2011

Άρθρο 76 Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίων - Τροποποίηση του άρθρου 62 του ν. 4495/2017

Άρθρο 77 Προσδιορισμός κατανομής εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα έτη 2021 έως 2030 - Τροποποίηση υποπερ. (α) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006

Άρθρο 78 Ασφάλιση Εργατών Σμύριδας

Άρθρο 79 Χρήσεις του Σταδίου «Γεώργιος Καραϊσκάκης»

ΜΕΡΟΣ Ι΄

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 80 Κάλυψη δαπανών παροχής τεχνικής και

εφοδιαστικής υποστήριξης, συντήρησης, εκπαίδευσης χειριστών και τεχνικών και προμήθειας ανταλλακτικών των εναερίων μέσω της Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Ακτοφυλακής, μέσω του διεθνούς οργανισμού «NATO Support & Procurement Organization» (NSPO) και της υπηρεσίας αυτού «NATO Support & Procurement Agency» (NSPA)

Άρθρο 81 Οργανική σύνθεση πλοίων του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953

Άρθρο 82 Παροχή ευεργετήματος μη καταχώρισης αξιολογήσεων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς

Άρθρο 83 Παροχή ενίσχυσης από το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία «ENERGEAN OIL & GAS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ» - Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της περ. α' άρθρου 40 του ν. 4801/2021

Άρθρο 84 Διασφάλιση της ταμειακής ρευστότητας των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην έναρξη κάθε οικονομικού έτους

Άρθρο 85 Καθορισμός δόσεων για την τμηματική καταβολή της ετήσιας επιχορήγησης των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας από το Υπουργείο Υγείας

Άρθρο 86 Παράταση της ειδικής διαχείρισης της ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Α.Ε. για την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020

Άρθρο 87 Διαδικασία επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4797/2021

Άρθρο 88 Δωρεές και χορηγίες της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 34 του ν. 4647/2019

Άρθρο 89 Δωρεές υπηρεσιών και δημιουργικού υλικού για την προώθηση και προβολή του ελληνικού τουρισμού

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 90 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, ιδίως μέσω προγραμμάτων παρέμβασης επί των κτιρίων, η ακόμα μεγαλύτερη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και η καλύτερη λειτουργία και συνακόλουθη ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Η/Ε).

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος σχεδίου νόμου είναι η ρύθμιση ζητημάτων ενεργειακής απόδοσης, ιδίως μέσα από την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της

οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση» (L 328), την προσαρμογή στον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328) και στις διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019 «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» (L 137). Επιπροσθέτως, αντιμετωπίζονται ευρύτερα ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της αγοράς ενέργειας και επέρχεται εναρμόνιση με τις αποφάσεις C(2008) 824 και C(2009) 6244 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν στη ρύθμιση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Η/Ε).

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/2002

ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

2018 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

ΑΠΟΔΟΣΗ» ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2018/1999/ΕΕ ΤΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ

ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ

ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2019/826/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ,

ΤΗΣ 4ης ΜΑΡΤΙΟΥ 2019, «ΓΙΑ ΤΗΝ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

VIII ΚΑΙ IX ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΤΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΤΟΥ

ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

ΚΑΙ ΨΥΞΗΣ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Άρθρο 3

Σκοπός και αντικείμενο - Αντικατάσταση

του άρθρου 2 του ν. 4342/2015

(άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Το άρθρο 2 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Σκοπός - αντικείμενο

(άρθρο 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Με το Μέρος Β' εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2018/2002/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (L 328), τον

Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328) και τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» (L 137).

2. Θεσπίζεται πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου η Χώρα να συνεισφέρει στην επίτευξη των πρωταρχικών της στόχων για το 2030 για τουλάχιστον τριάντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (32,5%) και να προετοιμάσει το έδαφος για βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση μετά από αυτή τη χρονολογία.

3. Θεσπίζονται κανόνες για την άρση των φραγμών στην αγορά ενέργειας, την εξάλειψη των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν την απόδοση στον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας και καθορίζονται ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι ενεργειακής απόδοσης και συνεισφορών για το 2030.»

Άρθρο 4

Ορισμοί - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Οι ορισμοί του άρθρου 3 του ν. 4342/2015 (Α' 143) περί ενεργειακής απόδοσης αριθμούνται ως παράγραφοι και επικαιροποιούνται, προστίθενται νέοι ορισμοί ως παρ. 24 και 47 και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Ορισμοί

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Ενέργεια»: όλες οι μορφές ενεργειακών προϊόντων, τα καύσιμα, η θερμότητα, η ανανεώσιμη ενέργεια, ο ηλεκτρισμός ή οποιαδήποτε άλλη μορφή ενέργειας, όπως ορίζονται στην περ. δ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για τις στατιστικές ενέργειας (ΕΕ L 304 της 4.11.2008).

2. «Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας»: η συνολική ενεργειακή ζήτηση της Χώρας, εξαιρούμενης της κατανάλωσης ενεργειακών προϊόντων για μη ενεργειακού σκοπούς.

3. «Τελική κατανάλωση ενέργειας»: όλη η ενέργεια που παρέχεται στη βιομηχανία, τις μεταφορές, τα νοικοκυριά, τις υπηρεσίες και τη γεωργία. Εξαιρούνται οι παραδόσεις στον τομέα της μετατροπής της ενέργειας και οι ίδιες οι βιομηχανίες ενεργειακών δραστηριοτήτων.

4. «Ενεργειακή απόδοση»: ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας.

5. «Εξοικονόμηση ενέργειας»: ποσότητα εξοικονομημένης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή τον κατ'εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης

ενέργειας πριν και μετά από την υλοποίηση ενός μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση.

6. «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης»: αύξηση της ενεργειακής απόδοσης λόγω τεχνολογικών αλλαγών, αλλαγών στη συμπεριφορά ή οικονομικών αλλαγών.

7. «Ενεργειακή υπηρεσία»: το φυσικό όφελος, η χρησιμότητα ή το πλεονέκτημα που προκύπτει από τον συνδυασμό ενέργειας με ενεργειακά αποδοτική τεχνολογία ή με δράση η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τις εργασίες, την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και τον έλεγχο που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας αυτής, βάσει συμβάσεως και η οποία υπό κανονικές συνθήκες έχει αποδείξει ότι οδηγεί σε επαληθεύσιμη και μετρήσιμη ή εκτιμώμενη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ή σε εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας.

8. «Δημόσιοι φορείς»: οι «αναθέτουσες αρχές» και «οι αναθέτοντες φορείς», όπως ορίζονται στις περ. α' και β' αντιστοίχως της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

9. «Κεντρική δημόσια διοίκηση»: οι φορείς, η αρμοδιότητα των διοικητικών υπηρεσιών των οποίων εκτείνεται σε ολόκληρη την Επικράτεια και συγκεκριμένα, η Προεδρία της Δημοκρατίας, η Προεδρία της Κυβέρνησης, η Βουλή των Ελλήνων και τα Υπουργεία.

10. «Συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου»: το εμβαδόν των δαπέδων κτιρίου ή μέρους κτιρίου στο οποίο χρησιμοποιείται ενέργεια για τη ρύθμιση των κλιματικών συνθηκών στο εσωτερικό του.

11. «Σύστημα ενεργειακής διαχείρισης»: το σύνολο των αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων ενός σχεδίου που θέτει στόχο ενεργειακής απόδοσης και χάρσσει τη στρατηγική επίτευξης του εν λόγω στόχου.

12. «Ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο το οποίο εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) και διατίθεται προς δημόσια χρήση.

13. «Διεθνές πρότυπο»: πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) και διατίθεται στο κοινό.

14. «Υπόχρεο μέρος»: διανομέας ενέργειας ή επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας που δεσμεύεται από το καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης που αναφέρεται στο άρθρο 9.

15. «Εξουσιοδοτηθέν μέρος»: νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί από την κυβέρνηση ή από άλλο δημόσιο φορέα εξουσία ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας ενός χρηματοδοτικού προγράμματος εξ ονόματος της κυβέρνησης ή του άλλου δημόσιου φορέα.

16. «Συμμετέχον μέρος»: επιχείρηση ή δημόσιος φορέας που δεσμεύεται να επιτύχει ορισμένους στόχους βάσει εθελοντικής συμφωνίας, ή καλύπτεται από εθνικό κανονιστικό μέσο πολιτικής.

17. «Δημόσια αρχή επιβολής»: φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και είναι υπεύθυνος για την επιβολή ή την παρακολούθηση της φορολόγησης

της ενέργειας ή του άνθρακα, των χρηματοδοτικών καθεστώτων και μέσων, των φορολογικών κινήτρων, προτύπων και κανόνων, των καθεστώτων ενεργειακής σήμανσης, της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης.

18. «Μέτρο πολιτικής»: κανονιστικό, χρηματοδοτικό, δημοσιονομικό, εθελοντικό, ή ενημερωτικό μέσο, το οποίο δημιουργεί ένα υποστηρικτικό πλαίσιο, απαίτηση ή κίνητρο για τους παράγοντες της αγοράς, ώστε να παρέχουν και να αγοράζουν ενεργειακές υπηρεσίες και να αναλαμβάνουν άλλα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

19. «Επιμέρους δράση»: δράση η οποία οδηγεί σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που μπορούν να επαληθευθούν και να μετρηθούν ή να εκτιμηθούν και η οποία πραγματοποιείται ως αποτέλεσμα μέτρου πολιτικής.

20. «Διανομέας ενέργειας»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή δικτύου διανομής που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά ενέργειας, με σκοπό τη διάθεσή της σε τελικούς καταναλωτές και σταθμούς διανομής που πωλούν ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές.

21. «Διαχειριστής συστήματος διανομής»: ο «διαχειριστής δικτύου διανομής» όπως ορίζεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

22. «Επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές.

23. «Τελικός καταναλωτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ενέργεια για δική του τελική χρήση ή για λογαριασμό τελικού χρήστη.

24. «Τελικός χρήστης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που:

α. αγοράζει ενέργεια για δική του τελική χρήση, ή
β. καταναλώνει ενέργεια χωρίς να έχει σύμβαση με προμηθευτή ενέργειας.

25. «Πάροχος ενεργειακών υπηρεσιών»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει ενεργειακές υπηρεσίες ή και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε εγκαταστάσεις ή κτίρια τελικών καταναλωτών.

26. «Ενεργειακός έλεγχος»: η συστηματική διαδικασία με σκοπό την απόκτηση επαρκούς γνώσης των χαρακτηριστικών ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας ομάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής ή εμπορικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης, ή μεταφορικών μέσων, με την οποία εντοπίζονται και προσδιορίζονται ποσοτικά οι οικονομικές αποδοτικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και βάσει της οποίας συντάσσεται έκθεση αποτελεσμάτων.

27. «Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ»: επιχειρήσεις όπως ορίζονται στον τίτλο Ι του Παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (EEL 124 της 20.5.2003), σύμφωνα με τον οποίο η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα

(50) εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία (43) εκατομμύρια ευρώ.

28. «Σύμβαση ενεργειακής απόδοσης»: σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου ενεργειακών υπηρεσιών, η οποία επαληθεύεται και παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιούνται πληρωμές για επενδύσεις με αντικείμενο έργο, προμήθεια ή υπηρεσία, για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες συνδέονται με ένα συμβατικό συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης ή με άλλο συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης, όπως η μείωση του κόστους ενέργειας.

29. «Έξυπνο σύστημα μέτρησης» ή «ευφυές σύστημα μέτρησης»: ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο είναι ικανό να μετρά την κατανάλωση ενέργειας, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από ένα συμβατικό μετρητή και να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα χρησιμοποιώντας μορφότυπο ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

30. «Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: ο «διαχειριστής συστήματος ενέργειας» όπως ορίζεται στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

31. «Συμπαράγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μίας μόνο διαδικασίας.

32. «Οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα ικανοποιούνταν, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, με διαδικασίες παραγωγής ενέργειας διαφορετικές από τη συμπαράγωγή.

33. «Ωφέλιμη θερμότητα»: θερμότητα που παράγεται στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, προκειμένου να ικανοποιήσει μια οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση για θέρμανση ή ψύξη.

34. «Ηλεκτρική ενέργεια από συμπαράγωγή»: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας συνδεδεμένης με την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας και υπολογίζεται, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο Παράρτημα Ι.

35. «Συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης»: η συμπαράγωγή που πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙ.

36. «Ολικός βαθμός απόδοσης»: ο λόγος της ετήσιας ποσότητας παραγόμενης ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας και παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας προς το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που χρησιμοποιούνται, για την παραγωγή θερμότητας στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαράγωγής, καθώς και για την ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας.

37. «Λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα»: ο λόγος της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαράγωγή προς την ωφέλιμη θερμότητα, υπό πλήρη κατάσταση λειτουργίας συμπαράγωγής, με χρήση των λειτουργικών δεδομένων της συγκεκριμένης μονάδας.

38. «Μονάδα συμπαράγωγής»: μονάδα που μπορεί να λειτουργεί ως μονάδα συμπαράγωγής.

39. «Μονάδα συμπαράγωγής μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαράγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από ένα μεγαβάτ (1 MWe).

40. «Μονάδα συμπαγωγής πολύ μικρής κλίμακας»: η μονάδα συμπαγωγής με μέγιστη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

41. «Συντελεστής δόμησης»: ο λόγος της συνολικής επιφάνειας δόμησης προς το εμβαδόν οικοπέδου ή γηπέδου σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

42. «Αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης»: σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που χρησιμοποιεί τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) ανανεώσιμη ενέργεια, είτε πενήντα τοις εκατό (50%) απορριπτόμενη θερμότητα, είτε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) συμπαράγόμενη θερμότητα, είτε συνδυαστικά πενήντα τοις εκατό (50%) από τις παραπάνω μορφές θερμότητας και ανανεώσιμης ενέργειας.

43. «Αποδοτική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με ένα σενάριο βάσης αντιπροσωπευτικό της συνήθους δραστηριότητας, μειώνει κατά τρόπον μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός συστήματος κατά τρόπον οικονομικώς αποδοτικό σύμφωνα με την αξιολόγηση της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στο άρθρο 15, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή.

44. «Αποδοτική ατομική θέρμανση και ψύξη»: η επιλογή ατομικής θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με την αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, μειώνει κατά τρόπον μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων ενός συστήματος ή απαιτεί τη χρήση ίδιας πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας, αλλά με μικρότερο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή.

45. «Ουσιαστική ανακαίνιση»: ανακαίνιση της οποίας το κόστος υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους επένδυσης νέας συγκρίσιμης μονάδας.

46. «Φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης»: πάροχος υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης ενέργειας, ο οποίος συνδυάζει πολλαπλά βραχείας διάρκειας φορτία καταναλωτών προς πώληση ή εκπλειστηριασμό σε οργανωμένες αγορές ενέργειας.

47. «Ανταγωνιστική διαδικασία»: η διαδικασία κατά την οποία υποβάλλονται, κατόπιν της προκήρυξης του άρθρου 20Α, προσφορές για παρεμβάσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης που κατατάσσονται με βάση τον λόγο κόστους/οφέλους της προσφοράς με σκοπό την ένταξη των συμμετεχόντων σε καθεστώς ενίσχυσης μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της προκήρυξης.»

Άρθρο 5

Στόχος ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (άρθρο 3 και παρ. 1 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Οι παρ. 1, 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 4 του ν. 4342/2015 (Α' 143) περί καθορισμού των μέτρων ενεργειακής απόδοσης καταργούνται, προστίθεται νέα παρ. 7 και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Στόχος ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 3 και άρθρο 24 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. [Καταργείται]

2. [Καταργείται]

3. [Καταργείται]

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα επίβλεψης της υλοποίησης των ενεργειών για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης.

5. [Καταργείται]

6. [Καταργείται]

7. Η ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030, που ισοδυναμεί με δέκα έξι κόμμα πέντε (16,5) εκατομμύρια Τόνους Ισοδύναμου Πετρελαίου (ΤΙΠ) τελικής κατανάλωσης ενέργειας, όπως καθορίζεται στην ενότητα 2.4.1 του Κεφαλαίου 2 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως μέτρα για την ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων ορίζονται στην ενότητα 3.4 του Κεφαλαίου 3 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων κατοικίας, κτιρίων του Δημόσιου, του τριτογενή τομέα και των βιομηχανικών μονάδων, το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και οι ανταγωνιστικές διαδικασίες σε συνδυασμό με αποδοτική θέρμανση - ψύξη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).»

Άρθρο 6

Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (άρθρο 5 και παρ. 5 του άρθρου 20 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Οι παρ. 4, 8 και 11, περί προτεραιότητας κτιρίων και ετησίων συμβολών στο Ειδικό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 7 του ν. 4342/2015 (Α' 143) καταργούνται, οι υπόλοιπες παράγραφοι περί ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, πλην της παρ. 10, βελτιώνονται νομοτεχνικά και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στον δημόσιο τομέα (άρθρο 5 και άρθρο 20 της παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Κάθε χρόνο ανακαινίζεται το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή ψυχόμενων κτιρίων που είναι ιδιοκτησίας της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και καταλαμβάνονται από αυτή, προκειμένου να πληρωθούν οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013 (Α' 42), και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Το ποσοστό του τρία τοις εκατό (3%) υπολογίζεται επί του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων με συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου μεγαλύτερο από διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.) που είναι ιδιοκτησίας της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και καταλαμβάνονται από αυτή, τα οποία την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους δεν πληρούν τις απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν τεθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013.

3. Κατά την εφαρμογή μέτρων για την ανακαίνιση των κτιρίων σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 και 2, το κτίριο θεωρείται ως σύνολο, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται το κέλυφος, ο εξοπλισμός, η λειτουργία και η συντήρηση.

4. [Καταργείται]

5. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται οι εξής κατηγορίες κτιρίων:

α. Κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα, εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια και μνημεία, στον βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπον μη αποδεκτό τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους.

β. Κτίρια των ενόπλων δυνάμεων που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας, για τα οποία απαιτείται η διασφάλιση και διατήρηση του χαρακτήρα του απορρήτου της εθνικής άμυνας και ασφάλειας. Στα παραπάνω δεν περιλαμβάνονται οι ενιαίοι χώροι διαβίωσης, τα κτίρια γραφείων και διοίκησης που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας.

γ. Κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες.

6. Όταν ανακαινίζεται περισσότερο από το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 της κεντρικής δημόσιας διοίκησης σε ένα δεδομένο έτος, το πλεονάζον συνυπολογίζεται στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιουδήποτε από τα τρία (3) προηγούμενα ή επόμενα έτη.

7. Στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 της κεντρικής δημόσιας διοίκησης συνυπολογίζονται:

α) τα νέα κτίρια που καταλαμβάνονται και είναι ιδιοκτησίας της και τα οποία αντικαθιστούν συγκεκριμένα κτίρια της κεντρικής δημόσιας διοίκησης που κατεδαφίσθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο (2) προηγούμενων ετών και,

β) τα κτίρια που έχουν πωληθεί, κατεδαφισθεί ή τεθεί εκτός λειτουργίας κατά τη διάρκεια των δύο (2) προηγούμενων ετών λόγω της εντατικότερης χρήσης άλλων κτιρίων.

8. [Καταργείται]

9. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση αρμόδια υπουργεία, έχει την ευθύνη κατάρτισης κατα-

λόγου των κτιρίων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις της παρ. 5. Ο κατάλογος περιλαμβάνει το εμβαδόν δαπέδου σε τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) και την ενεργειακή απόδοση κάθε κτιρίου ή σχετικά ενεργειακά δεδομένα.

10. Ο κατάλογος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κατάλληλη επικαιροποίηση των δεδομένων και των σχετικών στοιχείων που προκύπτουν.

11. [Καταργείται]

12. Με ευθύνη των Περιφερειάρχων και των Δημάρχων, για τα κτίρια αρμοδιότητάς τους:

α) Εκπονείται Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ), σύμφωνα με το πρότυπο που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ΣΕΑΚ περιέχει παρουσίαση των χαρακτηριστικών του κτιριακού αποθέματος, προτεραιοποίηση του κτιριακού αποθέματος όσον αφορά στην αναγκαιότητα δράσεων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσής τους, τεχνοοικονομική ανάλυση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, καθορισμό στόχου και πλάνου επίτευξης στόχου εξοικονόμησης ενέργειας. Το ΣΕΑΚ υποβάλλεται, έως την 31η.12.2022, στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται ανά τέσσερα (4) έτη.

β) Καθιερώνεται σύστημα ενεργειακής διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει ενεργειακούς ελέγχους, στο πλαίσιο του ΣΕΑΚ.

γ) Στον βαθμό που είναι οικονομικά εφικτό, εφαρμόζονται τα σχέδια ενεργειακής απόδοσης, χρησιμοποιώντας ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα, καθώς και παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών μέσω σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης.

Τα ΣΕΑΚ είναι προαπαιτούμενα για την ένταξη των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης σε χρηματοδοτικά προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων τους που αναφέρονται σε αυτά. Το προηγούμενο εδάφιο δεν καταλαμβάνει αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι οποίες αξιολογούνται σύμφωνα με το ισχύον κατά την δημοσίευση της πρόσκλησης νομικό πλαίσιο και τους όρους αυτής.

13. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει τον γενικό έλεγχο και την αρμοδιότητα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παρ. 1.

14. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον δημόσιο τομέα όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, προσδιορίζονται τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και οι σχετικές αρμοδιότητες των ενεργειακών υπευθύνων και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Στην περίπτωση που η απόφαση αφορά κτίρια που χρησιμοποιούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών με το ίδιο περιεχόμενο.»

Άρθρο 7
Ενεργειακή απόδοση και αγορές από
δημόσιους φορείς - Αντικατάσταση του
άρθρου 8 του ν. 4342/2015
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Το άρθρο 8 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8
Ενεργειακή απόδοση στις αγορές από
δημόσιους φορείς (άρθρο 6 της Οδηγίας
2012/27/ΕΕ)

1. Οι δημόσιοι φορείς αγοράζουν προϊόντα, υπηρεσίες και κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης, εφόσον αυτό συνάδει προς την οικονομική αποδοτικότητα, την οικονομική σκοπιμότητα, τη γενικότερη βιωσιμότητα, την τεχνική καταλληλότητα και τον επαρκή ανταγωνισμό, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ.

2. Οι δημόσιοι φορείς μπορούν, κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο, να εκτιμούν κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις και λοιποί όροι εφαρμογής των Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης, ιδίως οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 εφαρμόζεται στις συμβάσεις των ενόπλων δυνάμεων, εφόσον η εφαρμογή της δεν προσκρούει στις δραστηριότητες των ενόπλων δυνάμεων. Η υποχρέωση δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού, όπως ορίζεται στον ν. 3978/2011 (Α' 137), σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, κατά την αγορά δέσμης προϊόντων η οποία καλύπτεται στο σύνολό της από το άρθρο 11 της υπ' αρ. 12400/1108/2.9.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2301), οι δημόσιοι φορείς κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 3, μπορούν να διατυπώνουν την απαίτηση ώστε η συνολική ενεργειακή απόδοση να έχει προτεραιότητα έναντι της ενεργειακής απόδοσης επιμέρους προϊόντων στο πλαίσιο της ίδιας δέσμης, αγοράζοντας τη δέσμη προϊόντων που πληροί το κριτήριο της ανώτερης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης.

5. Κατά τη σύναψη:

α) σύμβασης αγοράς κτιρίου από δημόσιους φορείς, το οποίο προορίζεται για στέγαση των υπηρεσιών του εκάστοτε φορέα, απαιτείται το κτίριο να ανήκει, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 9 του ν. 4122/2013 (Α' 42), από 1ης.1.2022, τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β', όπως αυτή καθορίζεται στον Κανονισμό Ενεργειακής

Απόδοσης Κτιρίων (Β' 2367/2017) και από 1ης.1.2026 να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Ειδικά, για τους φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, το κτίριο απαιτείται να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1ης.1.2022 και εφεξής,

β) νέας σύμβασης μίσθωσης από δημόσιους φορείς, το κτίριο απαιτείται να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β' από 1ης.1.2023 και να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1ης.1.2026 και ειδικά, για φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, το κτίριο απαιτείται να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β' από 1ης.1.2023 και να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας από 1ης.1.2026,

γ) σύμβασης αγοράς ή νέας σύμβασης μίσθωσης κτιρίου για τη στέγαση υπηρεσιών σε παραμεθόριες περιοχές ιδίως αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, υπηρεσιών ενισχυτικών δυνάμεων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, μουσείων, δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημόσιων βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους (Γ.Α.Κ.) και δημοσίων νοσοκομείων, απαιτείται το κτίριο να ανήκει τουλάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Γ', εφόσον αυτό δεν είναι πρακτικώς ανέφικτο, οικονομικώς ασύμφορο και δεν παρακωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οικείων υπηρεσιών.

Για την εφαρμογή της περ. β' και ειδικά για την κεντρική δημόσια διοίκηση, από 1ης.1.2023, ισχύουν τα κάτωθι:

γα) Στη διακήρυξη προβλέπεται η ενεργειακή κατηγορία ή και άλλος ισοδύναμος ενεργειακός δείκτης, όπως ο ειδικός δείκτης πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας. Στο περιεχόμενο της διακήρυξης και της σύμβασης μίσθωσης, ως όρος αναπροσαρμογής του μισθώματος προβλέπεται και η ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου ή η ικανότητα ενεργειακής αναβάθμισης αυτού μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων.

γβ) Στην περίπτωση που το κτίριο ανήκει σε ανώτερη της Β' ενεργειακή κατηγορία, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 3 και της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3130/2003 (Α' 76) σχετικά με τη διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού, η προσφορά δεν κρίνεται απαράδεκτη και δεν αξιολογείται αποκλειστικά με αμιγώς οικονομικά κριτήρια. Η ανώτερη της ελάχιστης υποχρεωτικής ενεργειακής κατηγορίας συνυπολογίζεται στο ύψος του μισθώματος, το οποίο καταβάλλεται προσαυξημένο κατά ποσοστό, που προκύπτει από μεθοδολογία που προβλέπεται σε κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών, η προσφορά κτιρίου ανώτερης της Β' ενεργειακής κατηγορίας, και υπό την προϋπόθεση ότι η προσφορά αυτή δεν αξιολογείται ως οικονομικώς ασύμφορη από την αρμόδια Επιτροπή Στέγασης του Υπουργείου Οικονομικών, αξιολογείται ως καταλληλότερη.

γγ) Στις περιπτώσεις που η δημοπρασία αποβεί άγονη ή το αποτέλεσμά της κριθεί ασύμφορο από την Επιτροπή Στέγασης, λόγω αδυναμίας εξεύρεσης κτιρίου ενεργειακής κατηγορίας Β' με οικονομικά αποδοτικούς όρους για το Ελληνικό Δημόσιο κατ' επιταγή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διενεργείται επαναληπτική δημοπρασία, στο πλαίσιο της οποίας δύναται να γίνεται αποδεκτή προσφορά για κτίριο έως και Γ' ενεργειακής

κατηγορίας, με πρόβλεψη πως το μίσθωμα απομειώνεται αντιστοίχως κατά ποσοστό, που προβλέπεται στην κοινή απόφαση της υποπερ. γβ'.

γδ) Αν διενεργηθούν δύο (2) τουλάχιστον επαναληπτικές δημοπρασίες και αποβούν άγονες ή ασύμφωρες, επιτρέπεται η διενέργεια νέας δημοπρασίας, στο πλαίσιο της οποίας δύναται να υποβληθούν προσφορές και για κτίρια κατώτερης της Γ' ενεργειακής κατηγορίας, υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), επί του οποίου αναγράφονται οι αναγκαίες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου, με τις οποίες προκύπτει δυνητική ενεργειακή κατηγορία υψηλότερη ή ίση με τη Γ'.

γε) Εφόσον ως μειοδότης της διαγωνιστικής διαδικασίας της υποπερ. γδ' αναδειχθεί ο προσφέρων κτίριο κατώτερης της Γ' ενεργειακής κατηγορίας, τότε στο Πρακτικό Καταλληλότητας υποδεικνύονται οι εργασίες που απαιτούνται για την ενεργειακή αναβάθμισή του και στους όρους της σύμβασης μίσθωσης του άρθρου 15 του ν. 3130/2003, προβλέπονται ρητώς η υποχρέωσή του για υλοποίηση των αναγραφόμενων στο ΠΕΑ παρεμβάσεων με τις οποίες προκύπτει δυνητική ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου υψηλότερη ή ίση με Γ', καθώς και η προθεσμία διενέργειας αυτών. Δύναται να συνταχθεί Πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής - απόδοσης μισθωμένου κτιρίου, μόνον στην περίπτωση που έχουν εκτελεσθεί οι αναγκαίες εργασίες, όπως αυτές αναγράφονται στο Πρακτικό Καταλληλότητας και έχουν συνολογηθεί στη σύμβαση μίσθωσης.

γστ) Ειδικά για τις περιπτώσεις επιτρεπτής μίσθωσης χωρίς δημοπρασία, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003, πλην της περ. β' αυτής, προκρίνεται η επιλογή κτιρίου όσο το δυνατόν υψηλότερης ενεργειακής κατηγορίας, λαμβάνεται υπόψη η ενεργειακή κατηγορία αυτού ή άλλος ισοδύναμος ενεργειακός δείκτης, που διασφαλίζει την υψηλότερη δυνατή ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, και δύναται να προβλέπεται όρος στη σύμβαση μίσθωσης αναφορικά με την ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου ή την υποχρέωση παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εφόσον αυτό:

γστα) δεν καθιστά πρακτικώς αδύνατη λόγω αδυναμίας εύρεσης κτιρίου, τη στέγαση των οικείων υπηρεσιών,
γστβ) δεν παρακωλύει την άσκηση της διοικητικής δράσης και την εξυπηρέτηση της δημόσιας υπηρεσίας,
γστγ) δεν αντίκειται στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθιστώντας το μίσθωμα οικονομικώς ασύμφορο για το δημόσιο.

γζ) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 19 του ν. 3130/2003, περί πρόωρης λύσης της μίσθωσης από το Δημόσιο, για τις περιπτώσεις μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, σύμφωνα με τις υποδείξεις στο Πρακτικό Καταλληλότητας και τους όρους της οικείας σύμβασης μίσθωσης, το Δημόσιο δύναται να προβεί σε πρόωρη λύση της μίσθωσης για τους προβλεπόμενους λόγους, αλλά αποζημιώνοντας ευλόγως τον εκμισθωτή, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των αντιστοίχων παρεμβάσεων.

Για τον έλεγχο εφαρμογής του παρόντος, προβλέπεται η καταχώριση όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών που

αποδεικνύουν την ενεργειακή κατηγορία του ακινήτου ή τις εργασίες και παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης αυτού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Building Cert», η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).»

Άρθρο 8

Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής - Αντικατάσταση του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (άρθρο 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Το άρθρο 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας, καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα πολιτικής (άρθρο 7, 7α και 7β της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Θεσπίζεται εθνικός σωρευτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση για τη χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, ο οποίος βασίζεται σε νέες ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας που υπολογίζονται ως το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) της μέσης ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας της τελευταίας τριετούς περιόδου και ισοδυναμεί με επτά κόμμα τρία (7,3) εκατομμύρια Τόνους Ισοδύναμου Πετρελαίου (ΤΙΠ). Οι νέες ετήσιες εξοικονομήσεις ενέργειας με την ίδια μεθοδολογία υπολογισμού εξακολουθούν να υφίστανται για δεκαετίες περιόδους μετά από το 2030.

2. Ο υπολογισμός της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2021-2030 και η κατανομή νέων εξοικονομήσεων για την ίδια περίοδο αποτυπώνονται στον Πίνακα 9, στην ενότητα 3.4.7 του Κεφαλαίου 3 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (Β' 4893/2019).

3. Για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1 συνυπολογίζεται η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα πολιτικής τα οποία είτε έχουν θεσπιστεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2020 είτε θεσπίζονται μετά από την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον τα μέτρα αυτά συντελούν σε νέες επιμέρους δράσεις που διεξάγονται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020. Η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020 δεν συνυπολογίζεται στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

4. Η εξοικονόμηση ενέργειας που απορρέει από τα μέτρα πολιτικής που αναφέρονται στις παρ. 8 έως 14 υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα V.

5. Η εξοικονόμηση ενέργειας της παρ. 1 επιτυγχάνεται με την καθιέρωση καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τις παρ. 8 έως 12, με τη λήψη εναλλακτικών μέτρων πολιτικής, τα οποία προβλέπονται στο ΕΣΕΚ, ή με συνδυασμό των ανωτέρω.

6. Στο ΕΣΕΚ προβλέπονται μέτρα πολιτικής για την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας και η εκπόνηση Σχεδίου Δράσης, με το οποίο εξειδικεύονται τα μέτρα και ο μηχανισμός διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχεδιαζόμενων μέτρων.

7. Στο ΕΣΕΚ αναλύεται η μεθοδολογία αποφυγής διπλομέτρησης της εξοικονόμησης ενέργειας σε περίπτωση αλληλοεπικάλυψης των μέτρων πολιτικής ή των επιμέρους δράσεων.

8. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που ορίζονται ως υπόχρεα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια, αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση μέρους των στόχων της παρ. 1.

9. Το καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης της παρ. 8 επιβάλλεται με αντικειμενικά κριτήρια σε υπόχρεα μέρη μεταξύ των διανομέων ενέργειας, των εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας, των διανομέων καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές και των εταιρειών λιανικής πώλησης καυσίμων που χρησιμοποιούνται στις μεταφορές και δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης επιτυγχάνεται από τα υπόχρεα μέρη με δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές ή με πιστοποιημένες εξοικονομήσεις ενέργειας που επιτυγχάνουν άλλα μέρη, όπως περιγράφεται στην περ. α' της παρ. 11.

10. Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας που απαιτείται συνολικά και από κάθε υπόχρεο μέρος στο πλαίσιο της υποχρέωσης της παρ. 9, εκφράζεται ως κατανάλωση τελικής ενέργειας. Για τη μετατροπή της ενέργειας, εφαρμόζονται οι συντελεστές μετατροπής που αναφέρονται στο Παράρτημα IV.

11. Στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης:

α) τα υπόχρεα μέρη προσμετρούν την πιστοποιημένη εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνουν οι πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη και,

β) τα υπόχρεα μέρη προσμετρούν την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτεύχθηκε σε ένα συγκεκριμένο έτος σαν να είχε επιτευχθεί σε ένα από τα τέσσερα (4) προηγούμενα ή τρία (3) επόμενα έτη, εφόσον η σχετική ημερομηνία δεν υπερβαίνει τη λήξη της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης που καθορίζεται στην παρ. 1.

12. Στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημοσιεύεται σε ετήσια βάση η εξοικονόμηση ενέργειας κάθε υπόχρεου μέρους στο πλαίσιο του καθεστώτος.

13. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται το πρώτο τρίμηνο του επομένου έτους που ακολουθεί το πέρας της περιόδου επιμερισμού του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, διαπιστώνονται οι αποκλίσεις των υπόχρεων μερών μετά από την εκκαθάριση του καθεστώτος από τον φορέα διαχείρισης. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται η εκπλήρωση του στόχου ή μέρους αυτού από τα υπόχρεα μέρη με εξαγορά ή μεταβίβαση σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας

Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης και προσδιορίζεται το κόστος εξαγοράς για κάθε Υπόχρεο Μέρος. Το κόστος εξαγοράς βεβαιώνεται ταμειακά και εισπράττεται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, Α' 90) και αποτελεί έσοδο του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21.

14. Μετά το πέρας της χρονικής περιόδου της παρ. 1, εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία εγκρίνεται η αποτίμηση επίτευξης του επιμερισμένου στα Υπόχρεα Μέρη στόχου εξοικονόμησης ενέργειας. Με όμοια απόφαση εγκρίνεται η αποτίμηση επίτευξης του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας μετά το πέρας των ενδιάμεσων περιόδων του Καθεστώτος, οι οποίες ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης.

15. Όλα τα εναλλακτικά μέτρα πολιτικής πλην των φορολογικών, περιλαμβάνουν διαδικασίες μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης, με βάση τις οποίες διενεργείται τεκμηριωμένη επαλήθευση σε τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα μέρη που συμμετέχουν ή έχουν εξουσιοδοτηθεί. Η μέτρηση, ο έλεγχος και η επαλήθευση πραγματοποιούνται κατά τρόπον ανεξάρτητο από τα μέρη που συμμετέχουν ή έχουν εξουσιοδοτηθεί. Οι ανωτέρω διαδικασίες μέτρησης περιγράφονται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ για την περίοδο της παρ. 1.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ, ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ, ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 9 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης - Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Οι παρ. 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 15, 16 και 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143) βελτιώνονται νομοτεχνικά και τροποποιούνται ως προς τη διενέργεια των ενεργειακών ελέγχων και το καθεστώς των ελεγκτών που τις διενεργούν, στην εξουσιοδότηση της παρ. 8, περί στήριξης των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), προστίθεται ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10 Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Σε όλους τους τελικούς καταναλωτές παρέχεται η δυνατότητα ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας οι οποίοι είναι οικονομικώς αποδοτικοί και διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες ως εξής:

α) Κατηγορία Α': κτίρια κατοικιών, κτίρια γραφείων έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.),

εμπορικά καταστήματα έως και δύο χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (2.000 τ.μ.) και επαγγελματικά εργαστήρια.

β) Κατηγορία Β': κτίρια γραφείων άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), εμπορικά κτίρια άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), λοιπά κτίρια που στεγάζουν χρήσεις του τριτογενούς τομέα (όπως σχολικά κτίρια, ξενοδοχεία, νοσοκομεία), βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ που δεν υπερβαίνει τα χίλια κιλοβάτ (1.000 kW), καθώς και μεταφορικά μέσα.

γ) Κατηγορία Γ': βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ άνω των χιλίων κιλοβάτ (1.000 kW).

2. Οι ενεργειακοί έλεγχοι είναι ανεξάρτητοι και διενεργούνται από έναν ή περισσότερους ειδικευμένους ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες:

α) διπλωματούχων μηχανικών, μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), σύμφωνα με τους όρους του π.δ. 99/2018 (Α' 187),

β) πτυχιούχων μηχανικών τεχνολογικής εκπαίδευσης με ειδικότητα ηλεκτρολόγου, ανακαίνισης και αποκατάστασης κτιρίων, αυτοματισμού, βιομηχανικής πληροφορικής, βιομηχανικού σχεδιασμού, ενεργειακής τεχνολογίας, τεχνολογίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, μηχανολόγου, πολιτικού δομικών έργων,

γ) μηχανικών των ανωτέρω ειδικοτήτων που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ' εφαρμογή της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας,

δ) ενεργειακών επιθεωρητών κτιρίων και συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού εγγεγραμμένων στα οικεία μητρώα.

Οι ενεργειακοί ελεγκτές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή διαθέτουν πιστοποίηση, όπως εξειδικεύεται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17, εγγράφονται στο Μητρώο της παρ. 5, σύμφωνα με όσα ορίζονται σε αυτή.

3. Οι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται από τους ανωτέρω ενεργειακούς ελεγκτές, οι οποίοι εντάσσονται σε αντίστοιχες τάξεις ως εξής:

α) Τάξη Α': οι διπλωματούχοι μηχανικοί και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Α' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α' Κατηγορίας.

β) Τάξη Β': οι ενεργειακοί ελεγκτές Α' Τάξης, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Α' Κατηγορίας, καθώς και οι διπλωματούχοι μηχανικοί και οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, όπως αυτή ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Β' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α' και Β' Κατηγορίας.

γ) Τάξη Γ': οι ενεργειακοί ελεγκτές Β' Τάξης με ειδικότητα μηχανολόγου μηχανικού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, μηχανολόγου - ηλεκτρολόγου μηχανικού, χημικού μηχανικού και μηχανικού ενεργειακής τεχνολογίας, μηχανικού παραγωγής και διοίκησης, μεταλλειολόγου

μηχανικού, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον πέντε (5) ενεργειακούς ελέγχους Β' κατηγορίας και διπλωματούχοι μηχανικοί με ειδικότητα μηχανολόγου μηχανικού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου μηχανικού, χημικού μηχανικού και μεταλλειολόγου μηχανικού και μηχανικού παραγωγής και διοίκησης που διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, όπως αυτή ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17. Οι ενεργειακοί ελεγκτές Γ' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους Α', Β' και Γ' Κατηγορίας.

4. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορεί να διενεργούνται και από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, πιστοποιούνται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 και εγγράφονται στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών της παρ. 5.

5. Οι ενεργειακοί ελεγκτές, προκειμένου να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους, εγγράφονται σε Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του οποίου υπάγεται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα νομικά πρόσωπα, οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος με εξαρτημένη σχέση εργασίας είναι ενεργειακός ελεγκτής, μπορούν να εγγράφονται σε ιδιαίτερη μερίδα του Μητρώου Ενεργειακών Ελεγκτών.

6. Οι ενεργειακοί έλεγχοι πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα VI. Οι ενεργειακοί έλεγχοι δεν πρέπει να περιλαμβάνουν ρήτρες που εμποδίζουν τη διαβίβαση των ευρημάτων του ελέγχου σε παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο πελάτης δεν φέρει αντίρρηση.

7. Οι εκθέσεις αποτελεσμάτων και γενικές πληροφορίες των ενεργειακών ελέγχων υποβάλλονται από τους ενεργειακούς ελεγκτές στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, το οποίο καταρτίζεται υπό τη μορφή πληροφοριακού συστήματος, υποστηριζόμενο από ηλεκτρονική βάση δεδομένων με διεπαφή ιστού, με την επιφύλαξη προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των διαβαθμισμένων εμπορικά πληροφοριών. Η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του Αρχείου Ενεργειακών Ελέγχων υπάγονται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα στήριξης των ΜΜΕ, ακόμα και εάν έχουν συνάψει προαιρετικές συμφωνίες, για την κάλυψη του κόστους του ενεργειακού ελέγχου και της υλοποίησης συστάσεων του που εξασφαλίζουν υψηλή οικονομική απόδοση, εφόσον τα προτεινόμενα μέτρα υλοποιηθούν και με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

9. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία ενθαρρύνει την εκπόνηση:

α) προγραμμάτων για την ενημέρωση των ΜΜΕ, με συγκεκριμένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές, για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης στις επιχειρήσεις τους και το όφελος από την υιοθέτησή τους,

β) προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση των νοικοκυριών, μέσω κατάλληλων συμβουλευτικών υπηρεσιών, ως προς τα πλεονεκτήματα των ελέγχων αυτών και,

γ) εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης για τους ενεργειακούς ελεγκτές, προκειμένου να διευκολύνεται η αριθμητική επάρκεια των εμπειρογνομόνων.

10. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ υποβάλλονται σε ενεργειακό έλεγχο, που διεξάγεται ανά τετραετία με ανεξάρτητο και οικονομικώς αποδοτικό τρόπο, βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI, από ενεργειακούς ελεγκτές.

11. Οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ και εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 50001, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παρ. 10, υπό τον όρο ότι το εν λόγω σύστημα διαχείρισης περιλαμβάνει ενεργειακό έλεγχο βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο Παράρτημα VI.

12. Οι ενεργειακοί έλεγχοι περιλαμβάνουν αξιολόγηση του τεχνικώς και οικονομικώς εφικτού της σύνδεσης με υφιστάμενο ή σχεδιαζόμενο δίκτυο τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης.

13. Η πρόσβαση στους συμμετέχοντες στην αγορά που παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες βασίζεται σε διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να θεσπίζονται καθεστώςα στήριξης και παροχής κινήτρων για την υλοποίηση των συστάσεων από ενεργειακούς ελέγχους και συναφή μέτρα, με την επιφύλαξη των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

15. Για την τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 10, τον έλεγχο του όρου εξαίρεσης της παρ. 11 και τη διασφάλιση και τον έλεγχο της ποιότητας των ενεργειακών ελέγχων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται με την υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17.

16. Για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του ελεγκτικού έργου τους, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια

επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων και οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

17. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.»

Άρθρο 10

Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας - Αντικατάσταση του άρθρου 11 του ν. 4342/2015 (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Ο τίτλος και το άρθρο 11 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 11

Μέτρηση φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ατομικούς μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους και παρέχουν πληροφορίες για τον χρόνο χρήσης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) κατά την αντικατάσταση μετρητή ή μετά από ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, κατά την έννοια του δωδέκατου εδαφίου του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42), εκτός αν αυτό είναι τεχνικώς αδύνατο ή δεν είναι οικονομικώς αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας,

β) όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο.

2. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης της τελικής κατανάλωσης φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας:

α) μεριμνούν, ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς για τα συστήματα αυτά,

β) εγγυώνται την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων και την ιδιωτικότητα των τελικών καταναλωτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137),

γ) όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, διασφαλίζουν ότι οι μετρητές λαμβάνουν υπόψη την ηλεκτρική ενέργεια που διοχετεύεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις του τελικού καταναλωτή,

δ) διασφαλίζουν ότι, εάν οι τελικοί καταναλωτές υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα δεδομένα μέτρησης

της παραγωγής ή της κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας, διατίθενται στους ίδιους ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή, σε κατανοητή μορφή που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές,

ε) παρέχουν συμβουλές και πληροφορίες στους καταναλωτές κατά τον χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, ως προς τις δυνατότητές τους όσον αφορά στη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ενέργειας, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ενέργειας μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους.

Εάν σε ένα κτίριο παρέχεται θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλά κτίρια ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίσταται μετρητής στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής.

4. Σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση ή η ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό οικιακής χρήσης σε κάθε κτιριακή μονάδα, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό με κριτήριο την αναλογικότητα προς τη δυναμική εξοικονόμηση ενέργειας.

Αν η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικώς αποδοτική για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε κτιριακή μονάδα, χρησιμοποιούνται ατομικοί καταναλωτές κόστους θέρμανσης για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε θερμαντικό σώμα, όπου η εγκατάσταση των εν λόγω καταναλωτών κόστους θέρμανσης είναι οικονομικώς αποδοτική. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι δυνατόν να εξετάζονται εναλλακτικές και οικονομικώς αποδοτικές μέθοδοι μέτρησης της κατανάλωσης θέρμανσης.

Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες καθορισμού της αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής και της έλλειψης οικονομικής αποδοτικότητας δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτιρίων πολλαπλών χρήσεων, κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 4122/2013 (Α' 42), που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4.

6. Για τους σκοπούς των παρ. 3 έως και 5, οι μετρητές και οι ατομικοί καταναλωτές κόστους θέρμανσης που εγκαθίστανται είναι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 4 και 5.

7. Μετρητές και καταναλωτές κόστους θέρμανσης που δεν παρέχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως, αλλά έχουν ήδη εγκατασταθεί, εξοπλίζονται με τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως ή αντικαθίστανται με συσκευές που παρέχουν τη δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό.»

Άρθρο 11

Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίστανται, το πρώτο εδάφιο και η περ. β' της παρ. 2 βελτιώνονται νομοτεχνικά, η ημερομηνία της παρ. 3 αφαιρείται και η παράγραφος βελτιώνεται νομοτεχνικά, η παρ. 5, περί κατανομής του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης και ψύξης σε κτίρια, και η παρ. 6, περί ανάρτησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των διανομέων ενέργειας και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, καταργούνται και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Στις περιπτώσεις που οι τελικοί καταναλωτές δεν διαθέτουν τα ευφυή συστήματα μέτρησης που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179) οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες τιμολόγησης, ακριβείς και βασιζόμενες στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με την περ. α' του Παραρτήματος VII, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και οικονομικά σκόπιμο.

2. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι το ιστορικό της κατανάλωσής τους και οι οποίες περιλαμβάνουν:

α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες,

β) στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων εβδομημεσίων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση ή μη ευφυούς συστήματος μέτρησης:

α) διαθέτουν κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό καταναλωτή, στοιχεία που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών καταναλωτών, στον βαθμό που αυτά είναι διαθέσιμα,

β) προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές την επιλογή ηλεκτρονικών τιμολογιακών πληροφοριών και τιμολόγησης και παρέχουν, εάν οι πελάτες το ζητήσουν, σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση,

γ) παρέχουν στον λογαριασμό κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία ώστε οι τελικοί καταναλωτές να έχουν πλήρη γνώση του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII,

δ) προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή, οι πληροφορίες που περιέχονται στα τιμολόγια δεν θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή και εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές,

ε) παρέχουν πληροφορίες και εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους στους καταναλωτές εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

4. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές ατελώς λογαριασμούς και πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII.

5. [Καταργείται]

6. [Καταργείται].»

Άρθρο 12

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4342/2015 (άρθρα 10α και 11α της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Προστίθεται νέο άρθρο 12Α στον ν. 4342/2015 (Α' 143) ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Κόστος πρόσβασης στη μέτρηση και στις πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 10α και 11α της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Όπου έχουν εγκατασταθεί μετρητές και καταναλωτές κόστους θέρμανσης, οι προμηθευτές ενέργειας διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες τιμολόγησης και

κατανάλωσης είναι αξιόπιστες και ακριβείς και βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του καταναλωτή κόστους θέρμανσης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του Παραρτήματος VIIα για όλους τους τελικούς καταναλωτές.

Για τους τελικούς χρήστες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατοικούν σε μονοκατοικία ή σε διαμέρισμα πολυκατοικίας ή κτιρίου πολλαπλών χρήσεων που τροφοδοτείται με θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή και δεν έχουν άμεση ή ατομική σύμβαση με τον προμηθευτή ενέργειας, η ανωτέρω πληροφόρηση παρέχεται από το συμβαλλόμενο μέρος έναντι του προμηθευτή ενέργειας του κτιρίου, όπως τον ιδιοκτήτη, την ένωση ιδιοκτητών, τον διαχειριστή του κτιρίου, ή την εταιρεία παροχής υπηρεσιών διαχείρισης.

2. Οι προμηθευτές ενέργειας:

α) παρέχουν, μετά από αίτηση του τελικού χρήστη και σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών τον οποίο αυτός υποδεικνύει, τις πληροφορίες που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης ή τις ενδείξεις του καταναλωτή κόστους θέρμανσης των τελικών χρηστών,

β) παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές την επιλογή παροχής των πληροφοριών τιμολόγησης και των λογαριασμών με ηλεκτρονικό τρόπον,

γ) συμπεριλαμβάνουν με σαφείς όρους στους λογαριασμούς ή μαζί με αυτούς, στις περιπτώσεις που βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή στις ενδείξεις του καταναλωτή κόστους θέρμανσης, κατ'ελάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 3 του Παραρτήματος VIIα.

Κατά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων των τελικών χρηστών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ» (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

3. Οι προμηθευτές ενέργειας παρέχουν στους τελικούς χρήστες δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης της κατανάλωσης ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία της κατανάλωσής τους.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3, η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων, γίνεται σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 11. Το κόστος που προκαλούν η μέτρηση, η κατανομή και ο λογιστικός υπολογισμός της πραγματικής ατομικής κατανάλωσης σε κτίρια αυτού του είδους και προκύπτει από την ανάθεση αυτής της υποχρέωσης σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή σε τοπικό προμηθευτή ενέργειας, μπορεί να μετακυλιέται στους τελικούς καταναλωτές, υπό τον όρο ότι είναι εύλογο.»

Άρθρο 13
Ενημέρωση των καταναλωτών και πρόγραμμα ενθάρρυνσης - Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ενημέρωσης καταναλωτών, αφαιρείται η αναφορά στα Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), το εισαγωγικό εδάφιο και η υποπερ. εε' της περ. α' της παρ. 2, βελτιώνονται νομοτεχνικά, η αναφορά στα ευφυή συστήματα μέτρησης της περ. β' της ως άνω παραγράφου, αφαιρείται, και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13
 Ενημέρωση των καταναλωτών
 και πρόγραμμα ενθάρρυνσης
 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την προώθηση και τη διευκόλυνση της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας από μικρούς καταναλωτές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών.

2. Οι δράσεις ενημέρωσης της παρ. 1 αφορούν σε ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω:

3. α) μέσα και πολιτικές για την υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφορών, όπως:

αα) φορολογικά κίνητρα, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων,

ββ) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, δάνεια ή επιδοτήσεις, με την επιφύλαξη των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων,

γγ) παροχή πληροφοριών,

δδ) υποδειγματικά έργα,

εε) δράσεις στον χώρο εργασίας,

β) τρόπους και μέσα για τη συμμετοχή των καταναλωτών και των οργανώσεων των καταναλωτών στην ανάπτυξη έξυπνων μετρητών, μέσω της γνωστοποίησης:

αα) οικονομικών αποδοτικών αλλαγών εύκολης εφαρμογής στη χρήση της ενέργειας,

ββ) πληροφοριών για τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.»

Άρθρο 14
Κυρώσεις - Αντικατάσταση του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Το άρθρο 14 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14
 Κυρώσεις
 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Στα υπόχρεα μέρη που δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του άρθρου 9, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο μπορεί να ανέρχεται έως το διπλάσιο του κόστους εξαγοράς, όπως ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης (Β' 4237/2019).

2. Στις επιχειρήσεις της παρ. 10 του άρθρου 10 που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην ίδια παράγραφο και στις επιχειρήσεις της παρ. 11 του άρθρου 10 που δεν πληρούν τον σχετικό όρο και δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όπως αυτές ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 17, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

3. Στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης που δεν συμμορφώνονται με τα άρθρα 11 και 12, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

4. Στους ενεργειακούς ελεγκτές του άρθρου 10, όταν διαπιστωθεί ότι:

α) αναγράφουν ανακριβή ενεργειακά ή άλλα στοιχεία επί των εκθέσεων των ενεργειακών ελέγχων,

β) υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία στις γενικές πληροφορίες ή δικαιολογητικά στο αρχείο των ενεργειακών ελέγχων,

γ) προβαίνουν σε άσκηση της δραστηριότητας του ενεργειακού ελεγκτή αντίθετα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως εξειδικεύονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17,

δ) δεν τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας, όπως εξειδικεύονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 17,

ε) συντρέχουν στο πρόσωπό τους νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα, κατά το άρθρο 10,

στ) παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις, επιβάλλονται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι εξής διοικητικές κυρώσεις:

στα) χρηματικό πρόστιμο ύψους από πεντακόσια (500) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή,

στβ) αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τους ενεργειακούς ελέγχους για περίοδο από ένα (1) έως και τρία (3) έτη ή,

στγ) οριστικός αποκλεισμός του ενεργειακού ελεγκτή από τους ενεργειακούς ελέγχους.

Στις κυρώσεις των υποπερ. στβ) και στγ) μπορεί σωρευτικά να επιβάλλεται ως συμπληρωματική ποινή χρηματικό πρόστιμο. Κάθε κύρωση που επιβάλλεται καταγράφεται στο Μητρώο των Ενεργειακών Ελεγκτών της παρ. 5 του άρθρου 10.

5. Για την επιβολή των κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη ιδίως το είδος και η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, ο βαθμός υπαιτιότητας και η υποτροπή του παραβάτη, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

6. Κατά της απόφασης με την οποία επιβάλλονται κυρώσεις, ασκείται ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης και σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύναται να αναπροσαρμόζεται το κατώτερο και ανώτερο όριο των χρηματικών προστίμων που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 και να εξειδικεύεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την είσπραξή τους. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται ταμειακά και εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, Α' 90) και αποτελούν έσοδα του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης του άρθρου 21 του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟ

Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και ψύξη - Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 4342/2015 (άρθρο 14 και παρ. 6 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στο άρθρο 15 του ν. 4342/2015 (Α' 143) η αναφορά στα «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από την αντίστοιχη αναφορά στα «Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας», διορθώνονται οι αναφορές στα Παραρτήματα και λαμβάνουν χώρα νομοτεχνικές βελτιώσεις, στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 προστίθεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συμπεριλαμβάνεται η λήψη μέτρων και σε κεντρικό επίπεδο, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15 Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και ψύξη (άρθρο 14 και άρθρο 24 της παρ. 6 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την εκπόνηση περιεκτικής αξιολόγησης του δυναμικού υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής

απόδοσης και της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, η οποία περιλαμβάνει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII και λαμβάνει υπόψη την ανάλυση του δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που αναφέρεται στον ν. 3734/2009 (Α' 8).

2. Η περιεκτική αξιολόγηση της παρ. 1 εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αξιολόγηση επικαιροποιείται και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά πενταετία, ύστερα από αίτημά της. Αν έχει ήδη εκπονηθεί ισοδύναμη αξιολόγηση, αυτή κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ή Περιφερειαρχών θεσπίζονται μέτρα για τη χρήση σε κεντρικό ή τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, εκεί όπου χρησιμοποιείται συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και σε συνδυασμό με την ανάπτυξη τοπικών ή περιφερειακών αγορών θερμότητας.

4. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παρ. 1, η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ανάλυση κόστους-οφέλους, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και:

α) καλύπτει όλη την Επικράτεια και βασίζεται στις κλιματικές συνθήκες, την οικονομική σκοπιμότητα και την τεχνική καταλληλότητα σύμφωνα με το Μέρος III του Παραρτήματος VIII,

β) μπορεί να διευκολύνει τον εντοπισμό των πιο αποδοτικών λύσεων από άποψη πόρων και κόστους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων θέρμανσης και ψύξης,

γ) αποτελεί τμήμα της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων βάσει της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩ-ΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1225) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων (L 197) στις περιπτώσεις έργων για τα οποία απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση.

5. Αν από την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παρ. 1 και την ανάλυση κόστους - οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 4 προκύπτουν δυνατότητες υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση

θεσπίζονται μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και τη χρήση θέρμανσης και ψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 7 και 14.

6. Αν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παρ. 1 και η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 4 δεν εντοπίσουν δυνατότητες τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν τα κόστη, περιλαμβανομένου του διοικητικού κόστους για τη διεξαγωγή της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 7, δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της παρ. 5.

7. Ανάλυση κόστους - οφέλους διενεργείται, από τους φορείς λειτουργίας των παρακάτω εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ, υποχρεωτικά, όταν:

α) σχεδιάζεται μια νέα θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη λειτουργία της εγκατάστασης ως εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης,

β) ανακαινίζεται ουσιαστικά μια υφιστάμενη θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη μετατροπή της σε συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,

γ) σχεδιάζεται ή ανακαινίζεται ουσιαστικά βιομηχανική εγκατάσταση με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW) που παράγει απορριπτόμενη θερμότητα σε χρήσιμα επίπεδα θερμοκρασίας, προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας για την κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης, μεταξύ άλλων μέσω συμπαραγωγής και από τη σύνδεση αυτής της εγκατάστασης σε δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης,

δ) σχεδιάζεται ένα νέο δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή όταν σε υφιστάμενο δίκτυο προβλέπεται νέα εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), ή όταν υφιστάμενη εγκατάσταση αυτών των χαρακτηριστικών πρόκειται να ανακαινιστεί ουσιαστικά, προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας από βιομηχανικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε μικρή απόσταση.

Η ανάλυση κόστους-οφέλους περιλαμβάνει οικονομική ανάλυση, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές για τη μέθοδο, τις παραδοχές και τον χρονικό ορίζοντα της οικονομικής ανάλυσης.

8. Η τοποθέτηση εξοπλισμού για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα που παράγεται σε εγκαταστάσεις καύσης με σκοπό την αποθήκευσή του σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην

κοινή απόφαση των Υπουργών Αναπληρωτή Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516) με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009), δεν θεωρείται ανακαίνιση για τους σκοπούς των περ. β', γ' και δ' της παρ. 7.

9. Η ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στις περ. γ' και δ' της παρ. 7 απαιτείται να διεξάγεται σε συνεργασία με τις εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία των δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

10. Από την υποχρέωση της παρ. 7 εξαιρούνται:

α) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής για την κάλυψη της ζήτησης σε περιόδους αιχμής ή την παραγωγή εφεδρικής ενέργειας που προορίζονται να λειτουργούν λιγότερο από χίλιες πεντακόσιες (1.500) ώρες ετησίως κατά μέσο όρο για περίοδο πέντε (5) ετών,

β) οι εγκαταστάσεις που πρέπει να βρίσκονται κοντά σε χώρο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς που έχουν εγκριθεί δυνάμει της κοινής απόφασης των Υπουργών Αναπληρωτή Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία Η.Π. 48416/2037/Ε.103/7.11.2011 (Β' 2516),

γ) οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι μεγαβάτ (20 MW), για τις οποίες ο λόγος της ετήσιας απορριπτόμενης θερμότητας (μετρούμενης σε γιγαβατώρες - GWh) προς την απόσταση (μετρούμενη σε χιλιόμετρα - km) από το δίκτυο τηλεθέρμανσης/τηλεψύξης είναι μικρότερος από 1,5.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται διαδικασία επαλήθευσης για το κριτήριο εξαίρεσης που αναφέρεται στην περ. α' της παρ. 10.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται τα κατώτατα όρια, εκφρασμένα ως ποσά της διαθέσιμης χρήσιμης απορριπτόμενης θερμότητας, ως ζήτηση για θερμότητα ή ως αποστάσεις μεταξύ των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των δικτύων τηλεθέρμανσης, για την εξαίρεση μεμονωμένων εγκαταστάσεων από τις περ. γ' και δ' της παρ. 7.

13. Τα κατώτατα όρια της παρ. 12 και οι εξαιρέσεις της παρ. 10 κοινοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή. Μεταγενέστερες αλλαγές που επέρχονται σε αυτές κοινοποιούνται εκ νέου.

14. Κατά την έγκριση των αδειών που προβλέπονται στις αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 (Β' 1498), του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία ΥΑΠΕ/Φ1/14810/4.10.2011 (Β' 2373) και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υπό στοιχεία 483/35/ Φ.15/17.1.2012 (Β' 158), εκτός των όσων ορίζονται σε αυτές:

α) λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στην παρ. 1,

β) διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 4, και

γ) λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα της ανάλυσης κόστους - οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 7.

15. Με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατά περίπτωση, μπορεί να καθορίζονται εξαιρέσεις για μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης που αναφέρονται στην παρ. 14, να θέτουν σε εφαρμογή επιλογές των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εφόσον συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι να το πράττουν. Οι εξαιρέσεις αυτές αποστέλλονται από τις αρμόδιες Γενικές Γραμματείες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αιτιολογημένη κοινοποίηση της απόφασης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της λήψης της.

16. Οι παρ. 7 έως και 15 εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις οι οποίες καλύπτονται από την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπό στοιχεία 36060/1155/Ε.103/16.6.2013 (Β' 1450), με την οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, L 334), με την επιφύλαξη των απαιτήσεών της.

17. Κάθε διαθέσιμη στήριξη της συμπαραγωγής υπόκειται στον όρο ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται αποτελεσματικά για να επιτευχθεί εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. Η δημόσια στήριξη της συμπαραγωγής, της παραγωγής και των δικτύων τηλεθέρμανσης υπάγεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση.

18. Η Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας και η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν την ευθύνη για την εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων, οι οποίες υποβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους και περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία για:

α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από συμπαραγωγή υψηλής και χαμηλής απόδοσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος Ι, σε σχέση με το συνολικό δυναμικό παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας,

β) το δυναμικό συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη συμπαραγωγή,

γ) την παραγωγή και το δυναμικό τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε σχέση με τη συνολική παραγωγή και το δυναμικό θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, και

δ) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται με την εφαρμογή συμπαραγωγής σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Παραρτήματος ΙΙ.»

Άρθρο 16

Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Οι παρ. 2, 4, 8 και 16 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) βελτιώνονται νομοτεχνικά, στην παρ. 17 η «Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Ηλεκτρικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από τη «Διεύθυνση Ηλεκτρικής Ενέργειας» και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16

Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας (άρθρο 15 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), κατά την άσκηση των κανονιστικών αρμοδιοτήτων της που προβλέπονται στον ν. 4001/2011, λαμβάνει υπόψη την ενεργειακή απόδοση για τη λειτουργία των υποδομών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο έκδοσης αποφάσεών της κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4001/2011, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη των τιμολογίων και στα συστήματα μεταφοράς και δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη κάθε μέτρου, προβλέπει κίνητρα για τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής, ώστε να διαθέτουν υπηρεσίες συστήματος στους χρήστες δικτύου επιτρέποντάς τους να εφαρμόζουν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της ανάπτυξης ευφυών δικτύων.

3. Οι υπηρεσίες συστήματος της παρ. 2 μπορούν να καθορίζονται από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια του συστήματος ή/και των δικτύων.

4. Για την ηλεκτρική ενέργεια, η ΡΑΕ διασφαλίζει ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις δικτύου και τα τιμολόγια δικτύου πληρούν τα κριτήρια του Παραρτήματος Χ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τους κώδικες που εκπονούνται σύμφωνα με τον υπ' αρ. 714/2009 Κανονισμό (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές

ανταλλαγές ηλεκτρικής ενεργείας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1228/2003 (L 211).

5. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, υποβάλλουν στη ΡΑΕ έως την 30ή Απριλίου 2016, έκθεση η οποία περιλαμβάνει:

α) εκτίμηση του δυναμικού αύξησης ενεργειακής απόδοσης των οικείων υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας,

β) συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικών αποδοτικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους.

6. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, γνωμοδοτεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου έως την 30ή Ιουνίου 2016 με απόφασή του να εγκριθούν προγράμματα μέτρων και επενδύσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου τους. Τα ως άνω προγράμματα λαμβάνονται υπόψη από τους Διαχειριστές Δικτύων κατά την κατάρτιση των Προγραμμάτων Ανάπτυξης των δικτύων τους, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 108 του ν. 4001/2011.

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011, μπορεί να εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στοιχεία συστημάτων και τιμολογιακών δομών που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς για τη μεταφορά και διανομή ενέργειας μέσω δικτύου, με την προϋπόθεση ότι οι ενδεχόμενες διαταραχές στο σύστημα μεταφοράς και διανομής είναι οι ελάχιστες δυνατές και δεν είναι δυσανάλογες προς τους κοινωνικούς σκοπούς.

8. Η ΡΑΕ, κατά την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης στο σύστημα μεταφοράς και στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011, διασφαλίζει ότι δεν υφίστανται σε αυτά κίνητρα που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ή που παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της απόκρισης στη ζήτηση, στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον ν. 4001/2011 παρέχει κίνητρα στους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και στους διαχειριστές δικτύων διανομής, προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών και διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης στη ζήτηση ανάλογα με τις εγχώριες συνθήκες.

9. [Καταργήθηκε]

10. [Καταργήθηκε]

11. Σε κάθε περίπτωση, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο Παράρτημα XI.

12. Οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες λειτουργικές υπηρεσίες σε επίπεδο διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστών δικτύων διανομής, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες αποτελούν μέρος μιας διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή υπηρεσιών που είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε έλεγχο σε βάθος. Λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω προβλέπονται στους σχετικούς κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων.

13. Η ΡΑΕ μπορεί να απαιτεί από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές δικτύων διανομής να μειώνουν τα τέλη σύνδεσης και τα τέλη χρήσης δικτύων προκειμένου να ενθαρρύνουν την εγκατάσταση μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης πλησίον των σημείων ζήτησης.

14. Για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης με το σύστημα μεταφοράς ή τα δίκτυα διανομής, ισχύουν κατ' αναλογία οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3851/2010 (Α' 85).

15. Η ΡΑΕ κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν, στο μέτρο του δυνατού, και με κάθε πρόσφορο μέσο, τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενδεχόμενων πόρων από την πλευρά της ζήτησης, όπως η απόκριση στη ζήτηση. Σχετικές προβλέψεις ενσωματώνονται στους σχετικούς Κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων.

16. Η ΡΑΕ, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών, διασφαλίζει, μέσω προβλέψεων στους κώδικες, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής, κατά την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου και τις βοηθητικές υπηρεσίες, αντιμετωπίζουν αμερόληπτα όσους παρέχουν υπηρεσίες απόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης με βάση τις τεχνικές δυνατότητές τους.

17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπό τους όρους των εγγενών στη διαχείριση δικτύων τεχνικών περιορισμών και λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες διαχείρισης συστήματος και δικτύων, προωθούνται η πρόσβαση και η συμμετοχή όσων παρέχουν υπηρεσίες απόκρισης στην ενεργειακή ζήτηση, στην εξισορρόπηση παραγωγής - φορτίου, στην εφεδρεία και σε άλλες αγορές υπηρεσιών συστήματος. Η ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών συστημάτων

μεταφοράς και δικτύων και σε συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης και τους τελικούς καταναλωτές, εγκρίνει τεχνικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή στις αγορές υπηρεσιών συστήματος, με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις των συγκεκριμένων αγορών και τις δυνατότητες απόκρισης στη ζήτηση. Οι προδιαγραφές αυτές περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης.

18. Στις εκθέσεις που υποβάλλονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με τις προβλέψεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με υπό στοιχεία 36060/1155/Ε.103/14.6.2013 (Β' 1450) και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 7 αυτής, περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων που πραγματοποιούν καύση καυσίμων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των πενήντα μεγαβάτ (50 MW), με βάση τις σχετικές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με την ανωτέρω κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και την Οδηγία 2008/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ L 24 της 29.1.2008) σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί με απόφασή του να καθορίσει όρους, προϋποθέσεις και κίνητρα, ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, να βελτιώσουν τα μέσα ετήσια καθαρά λειτουργικά τους ποσοστά.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 17 Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται εδάφιο, η παρ. 3 περί δημοσιοποίησης στους καταναλωτές των καθεστώτων πιστοποίησης καταργείται και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17
Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης
(άρθρο 16 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται διαφανές και αξιόπιστο προς τους καταναλωτές καθεστώς πιστοποίησης και ισοδύναμο καθεστώς επαγγελματικών προσόντων ενεργειακών ελεγκτών και καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι φορείς ελέγχου και οι διαδικασίες για την εγγραφή

τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, η διαδικασία διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, η διαδικασία αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να τροποποιούνται οι κατηγορίες των ενεργειακών ελέγχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, τα προσόντα εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών που ορίζονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου, οι τάξεις ενεργειακών ελεγκτών, που ορίζονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, και να τίθενται πρόσθετοι όροι για την άσκηση της δραστηριότητας ενεργειακού ελεγκτή σε σχέση με τους προβλεπόμενους στο π.δ. 99/2018 (Α' 187).

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να θεσπίζονται καθεστώτα πιστοποίησης των υπευθύνων εγκατάστασης (εγκαταστατών) σχετικών με την ενέργεια στοιχείων κτιρίου - κτιριακής μονάδας, όπως ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42).

3. [Καταργείται].»

Άρθρο 18 Πληροφόρηση για την ενεργειακή απόδοση - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στους συντελεστές της αγοράς της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθενται οι Πάροχοι Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84) και αφαιρούνται τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η παρ. 3 περί της υποχρέωσης των Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης να περιλαμβάνουν δράσεις δημοσιότητας καταργείται, και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18
Πληροφόρηση και κατάρτιση
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τηρεί ειδικών διαδικτυακό χώρο για την ενημέρωση των πολιτών και των ενδιαφερομένων συντελεστών της αγοράς, όπως οι καταναλωτές, οι οικοδόμοι, οι μηχανικοί, οι ενεργειακοί ελεγκτές και οι εγκαταστάτες στοιχείων κτιρίου - κτιριακής μονάδας, οι τράπεζες και άλλοι Πάροχοι Υπηρεσιών Πληρωμών κατά την έννοια του ν. 4537/2018 (Α' 84), για τους διαθέσιμους μηχανισμούς ενεργειακής απόδοσης, το υφιστάμενο νομικό και οικονομικό πλαίσιο, τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και τα προγράμματα κατάρτισης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά διαβαθμισμένων πληροφοριών.

2. Οι φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης υποχρεούνται να αναρτούν στους επίσημους διαδικτυακούς χώρους που διατηρούν, πληροφοριακό υλικό σχετικά με τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεών τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7.

3. [Καταργείται].»

Άρθρο 19
Τροποποίηση ενεργειακών υπηρεσιών -
Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4342/2015
(άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται η αναφερόμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η περ. γ' της παρ. 1 περί διενέργειας ποιοτικής επανεξέτασης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης καταργείται και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19
 Ενεργειακές υπηρεσίες
 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Για την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στην αγορά αυτή:

α) Καταχωρίζεται στον διαδικτυακό χώρο του Μητρώου Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (<http://www.escoregistry.gr/>), που τηρείται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ.176381/21.6.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2672), πληροφοριακό υλικό που περιλαμβάνει:

αα) τις διαθέσιμες Συμβάσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΣΕΑ) και τις ρήτρες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις προκειμένου να διασφαλίζονται η εξοικονόμηση ενέργειας και τα δικαιώματα των τελικών καταναλωτών,

ββ) τα χρηματοοικονομικά μέσα, τα κίνητρα, τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια για τη στήριξη έργων υπέρ της ενεργειακής απόδοσης,

γγ) κατάλογο των διαθέσιμων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια εγγραφής στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ.176381/21.6.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

δδ) υποδείγματα ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, τα οποία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που παρατίθενται στο Παράρτημα XII,

εε) βέλτιστες πρακτικές για ΣΕΑ, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων, οι οποίες περιλαμβάνουν, εφόσον υπάρχει, ανάλυση κόστους-οφέλους που θα βασίζεται στον κύκλο ζωής.

β) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενθαρρύνει την ανάπτυξη σημάτων ποιότητας από εμπορικές ενώσεις.

γ) [Καταργείται].

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη για την ορθή λειτουργία της αγοράς των ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση σε αυτή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για τον σκοπό αυτόν:

α) Εντοπίζει και δημοσιοποιεί στην ιστοσελίδα του σημαία επαφής στα οποία οι τελικοί καταναλωτές μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ενεργειακές υπηρεσίες.

β) Λαμβάνει, όπου απαιτείται, μέτρα για την άρση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών που παρεμποδίζουν τη σύναψη ΣΕΑ και άλλων πρότυπων υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης για τον εντοπισμό ή την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας.

γ) Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να συσταθεί ανεξάρτητος μηχανισμός διαμεσολάβησης, για τη διαχείριση καταγγελιών και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών που ανακύπτουν από ΣΕΑ.

Με το παραπάνω διάταγμα καθορίζονται τα προσόντα των διαμεσολαβητών, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία της αξιολόγησης και της επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος της αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθοριστεί το πλαίσιο λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας απέχουν από δραστηριότητες που ενδέχεται να παρακλύσουν τη ζήτηση και την προμήθεια ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη αγορών παρόμοιων υπηρεσιών ή μέτρων, με αποκλεισμό, μεταξύ των άλλων, των ανταγωνιστών από την αγορά ή με κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης.»

Άρθρο 20
Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών
βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης -
Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 4342/2015

Στον ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται νέο άρθρο 20Α ως εξής:

«Άρθρο 20Α
 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών
 βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης

1. Θεσπίζεται σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών για την προώθηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών προκηρύσσεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην οποία καθορίζονται ο προϋπολογισμός ενίσχυσης της προκήρυξης, οι όροι της ανταγωνιστικής διαδικασίας, η ημερομηνία διεξαγωγής της, τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης, οι επιλέξιμες παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών, η διαδικασία καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, το ύψος του τέλους συμμετοχής του οποίου η καταβολή υπέρ του Φορέα Υλοποίησης της ανταγωνιστικής διαδικασίας αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής σε αυτή, το ανταποδοτικό τέλος για τη διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας και τη διαχείριση της οικονομικής ενίσχυσης που καταβάλλεται από τους επιλεγέντες συμμετέχοντες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Ως Φορέας Υλοποίησης, αρμόδιος για τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την υπογραφή κάθε σχετικής σύμβασης και τη χορήγηση της ενίσχυσης ορίζεται ο Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ). Ως

κριτήριο αξιολόγησης των προσφορών που υποβάλλουν οι συμμετέχοντες στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας ορίζεται η τιμή προσφοράς (προϋπολογισμός ανά εξοικονομούμενη μονάδα τελικής ενέργειας), εκπερασμένη σε ευρώ ανά Τόνο Ισοδυνάμου Πετρελαίου (€/ΤΙΠ), επιλέγονται δε οι συμμετέχοντες με τις χαμηλότερες τιμές προσφοράς μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού ενίσχυσης της προκήρυξης. Μετά την επιλογή της προσφοράς του στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας, κάθε δικαιούχος λαμβάνει οικονομική ενίσχυση για την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνει, υπολογιζόμενη ως ποσοστό ενίσχυσης επί του προϋπολογισμού προσφοράς, το οποίο καθορίζεται στην προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας της παρ. 1. Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης δύναται να περιλαμβάνει προκαταβολή, γίνεται δε στο πλαίσιο του μηχανισμού ελέγχου και επαλήθευσης των υλοποιηθεισών παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Για την έγκριση της χρηματοδότησης κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας που χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Λογαριασμό της παρ. 2 του άρθρου 21, ακολουθείται η διαδικασία της απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του ως άνω άρθρου.

3. Για τον έλεγχο της υλοποίησης των παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης από τους επιλεγθέντες συμμετέχοντες αρμόδιος ορίζεται ο ΔΑΠΕΕΠ και για την επαλήθευση της υλοποίησης των παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης αρμόδιο ορίζεται το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) ή άλλο τρίτο μέρος. Στην προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας της παρ. 1 καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης των υλοποιηθεισών παρεμβάσεων και ορίζεται το ύψος του ανταποδοτικού τέλους. Η καταβολή του ανταποδοτικού τέλους κατανέμεται στους κατά περίπτωση αρμοδίους φορείς.

4. Οι συμμετέχοντες στην ανταγωνιστική διαδικασία προσκομίζουν τις ακόλουθες απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές, το ύψος των οποίων ορίζεται στην προκήρυξη της παρ. 1:

α) για τη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, και

β) για την εγγύηση καλής εκτέλεσης των ανωτέρω παρεμβάσεων, εφόσον η προσφορά τους επιλεγεί προς ενίσχυση.

Οι ως άνω εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών της παρ. 1.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΔΕΙΑ, ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Άρθρο 21

Σχέδιο δράσης αντιμετώπισης της ενεργειακής ένδειας - Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4342/2015

Στο άρθρο 25 του ν. 4342/2015 (Α' 143): α) προσδιορίζεται ο εξουσιοδοτικός χαρακτήρας της διάταξης στον τίτλο, β) καταργείται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η προηγούμενη πρόταση της Επιτροπής της παρ. 2 και

αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο, γ) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Σχέδιο Δράσης Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Ένδειας - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Ένδειας. Στο Σχέδιο αποτυπώνονται δράσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής ή τιμολόγησης ενέργειας. Η παρούσα ισχύει από την 26η Σεπτεμβρίου 2021.

2. (Καταργείται)

3. (Καταργείται)».

Άρθρο 22

Τεχνικός κανονισμός κατανομής δαπανών θέρμανσης - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 1512/1985

Η παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 1512/1985 (Α' 4) περί της κατανομής των κτιριακών δαπανών θέρμανσης αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται τεχνικός κανονισμός, που αναφέρεται στον τρόπο κατανομής δαπανών κεντρικής θέρμανσης σε κτίρια που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας οριζόντιες ιδιοκτησίες, η σύνταξη της σχετικής μελέτης που υποβάλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ο εφαρμοζόμενος τύπος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 4, 5 και 6. Με την ίδια απόφαση θεσπίζονται διαφανείς, δημοσίως διαθέσιμοι εθνικοί κανόνες περί κατανομής του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες ή κτίρια πολλαπλών χρήσεων που διαθέτουν τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή εφόσον σε τέτοια κτίρια είναι διαδεδομένα τα κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, προκειμένου να διασφαλίζονται η διαφάνεια και η ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης. Όπου ενδείκνυται, οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο κατανομής του κόστους της ενέργειας:

α) για ζεστό νερό οικιακής χρήσης,

β) για θερμότητα που εκλύεται από την κεντρική εγκατάσταση του κτιρίου με σκοπό τη θέρμανση των κοινόχρηστων χώρων, εφόσον τα κλιμακοστάσια και οι διάδρομοι είναι εξοπλισμένοι με θερμαντικά σώματα, γ) για θέρμανση ή ψύξη διαμερισμάτων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ν. 4342/2015**

Άρθρο 23

Ενεργειακό περιεχόμενο των επιλεγμένων καυσίμων για Τελική Χρήση - Αντικατάσταση του Παραρτήματος IV του ν. 4342/2015

Το Παράρτημα IV του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιείται ως προς τις αναφερόμενες τιμές και τα ενεργειακά προϊόντα και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΓΙΑ ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

(Παράρτημα IV της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Ενεργειακό προϊόν	kJ (καθαρή θερμογόνος δύναμη)	kgoe (καθαρή θερμογόνος δύναμη)	kWh (καθαρή θερμογόνος δύναμη)
1 kg οπτάνθρακας (κωκ)	28 500	0,676	7,917
1 kg λιθάνθρακας	17 200 - 30 700	0,411 - 0,733	4,778 - 8,528
1 kg μπρικέτες λιγνίτη	20 000	0,478	5,556
1 kg μαύρος λιγνίτης	10 500 - 21 000	0,251 - 0,502	2,917 - 5,833
1 kg λιγνίτης	5 600 - 10 500	0,134 - 0,251	1,556 - 2,917
1 kg πετρελαιούχος σχιστόλιθος	8 000 - 9 000	0,191 - 0,215	2,222 - 2,500
1 kg τύρφη	7 800 - 13 800	0,186 - 0,330	2,167 - 3,833
1 kg μπρικέτες τύρφης	16 000 - 16 800	0,382 - 0,401	4,444 - 4,667
1 kg μαζούτ	40 000	0,955	11,111
1 kg πετρέλαιο κίνησης/θέρμανσης	42 300	1,01	11,75
1 kg βενζίνη κινητήρων	44 000	1,051	12,222
1 kg παραφίνη	40 000	0,955	11,111
1 kg υγραέριο (LPG)	46 000	1,099	12,778
1 kg φυσικό αέριο ¹	47 200	1,126	13,10
1 kg υγροποιημένο φυσικό αέριο (LNG)	45 190	1,079	12,553
1 kg ξύλο (25 % υγρασία)	13 800	0,330	3,833
1 kg συσφαιρώματα (pellets) /μπρικέτες ξύλου	16 800	0,401	4,667
1 kg απόβλητα	7400 - 10700	0,177 - 0,256	2,056 - 2,972
1 MJ προκύπτουσα θερμότητα	1 000	0,024	0,278
1 kWh ηλεκτρική ενέργεια	3 600	0,086	1 ²⁾

Άρθρο 24

Κοινές μέθοδοι και αρχές για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή άλλων μέτρων πολιτικής - Αντικατάσταση του Παραρτήματος V του ν. 4342/2015

Το Παράρτημα V του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΚΟΙΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ
ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9
(Παράρτημα V της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Μέθοδοι για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας εκτός εκείνης που προκύπτει από φορολογικά μέτρα, για τους σκοπούς του άρθρου 9.

1. 93% μεθάνιο.

2. Ισχύει όταν η εξοικονόμηση ενέργειας υπολογίζεται σε όρους πρωτογενούς ενέργειας με χρήση μιας προσέγγισης από τη βάση στην κορυφή με γνώμονα την τελική κατανάλωση ενέργειας σε kWh εφαρμόζεται ο προκαθορισμένος συντελεστής δύο κόμμα ένα (2,1).

Τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη ή οι δημόσιες αρχές επιβολής μπορούν να χρησιμοποιούν τις ακόλουθες μεθόδους για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας:

α) «προβλεπόμενη εξοικονόμηση», με βάση τα αποτελέσματα ανεξάρτητου ελέγχου προηγούμενων ενεργειακών βελτιώσεων σε παρόμοιες εγκαταστάσεις. Η γενική προσέγγιση ονομάζεται «εκ των προτέρων»,

β) «καταμετρημένη εξοικονόμηση», όταν η εξοικονόμηση από την εφαρμογή μέτρου ή δέσμης μέτρων προσδιορίζεται με την καταγραφή της πραγματικής μείωσης της χρήσης ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη παραγόντων όπως η προσθετικότητα, ο βαθμός πληρότητας, τα επίπεδα παραγωγής και οι καιρικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρεάζουν την κατανάλωση. Η γενική προσέγγιση ονομάζεται «εκ των υστέρων»,

γ) «κλιμακωτή εξοικονόμηση», όταν χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις μηχανικού για την εξοικονόμηση. Αυτή η προσέγγιση χρησιμοποιείται όταν είναι δύσκολη ή δυσανάλογα δαπανηρή η εξαγωγή έγκυρων δεδομένων από μετρήσεις σε συγκεκριμένη εγκατάσταση, ιδίως η αντικατάσταση συμπιεστή ή ηλεκτρικού κινητήρα διαφορετικής κατάταξης σε κιλοβατώρες (kWh) από εκείνον για τον οποίο υπάρχουν ανεξάρτητες μετρήσεις όσον

αφορά στην εξοικονόμηση, ή όταν οι εκτιμήσεις αυτές διεξάγονται βάσει εθνικών μεθοδολογιών και κριτηρίων αναφοράς από ειδικευμένους ή πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, οι οποίοι εργάζονται ανεξάρτητα από τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα εμπλεκόμενα μέρη,

δ) «εξοικονόμηση σύμφωνα με έρευνα», όταν προσδιορίζεται η ανταπόκριση των καταναλωτών σε συμβουλές, ενημερωτικές εκστρατείες, καθεστώτα επισήμανσης ή πιστοποίησης ή «έξυπνες» μετρήσεις. Η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιείται για εξοικονόμηση που προκύπτει από αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών. Δεν χρησιμοποιείται για εξοικονόμηση που προκύπτει από την εγκατάσταση τεχνικών μέτρων εξοικονόμησης.

2. Για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας από μέτρο ενεργειακής απόδοσης για τους σκοπούς του άρθρου 9, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

α) Η εξοικονόμηση αποδεικνύεται συμπληρωματική εκείνης που θα είχε επιτευχθεί χωρίς τη δραστηριότητα των υπόχρεων, των συμμετεχόντων ή των εξουσιοδοτηθέντων μερών ή των αρμόδιων δημόσιων αρχών επιβολής. Για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης που χαρακτηρίζεται ως συμπληρωματική, εξετάζεται πώς θα εξελίσσονταν η χρήση και η ζήτηση ενέργειας χωρίς τη λήψη του συγκεκριμένου μέτρου πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τους εξής παράγοντες: τάσεις κατανάλωσης ενέργειας, αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών, τεχνολογική πρόοδος και αλλαγές που οφείλονται σε άλλα μέτρα που εφαρμόζονται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

β) Ως εξοικονόμηση που προκύπτει από την εφαρμογή υποχρεωτικού ενωσιακού δικαίου θεωρείται η εξοικονόμηση που θα είχε προκύψει ούτως ή άλλως και δεν δηλώνεται ως εξοικονόμηση ενέργειας για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 9. Κατά παρέκκλιση από την εν λόγω υποχρέωση, η εξοικονόμηση που αφορά στην ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων μπορεί να δηλώνεται ως εξοικονόμηση ενέργειας για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 9, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται το κριτήριο της σημαντικότητας που αναφέρεται στην περ. η της παρ. 3 του παρόντος παραρτήματος. Εξοικονόμηση που προκύπτει από την εφαρμογή εθνικών ελάχιστων απαιτήσεων που έχουν θεσπιστεί για νέα κτίρια πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4122/2013 (Α' 42) μπορεί να δηλώνεται ως εξοικονόμηση ενέργειας για τους σκοπούς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται το κριτήριο της σημαντικότητας που αναφέρεται στην περ. η' της παρ. 3 του παρόντος παραρτήματος και ότι η εν λόγω εξοικονόμηση έχει κοινοποιηθεί στα εθνικά σχέδια δράσης για την ενεργειακή απόδοση.

γ) Λαμβάνεται υπόψη μόνο η εξοικονόμηση που υπερβαίνει τα ακόλουθα επίπεδα:

γα) τα πρότυπα επιδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 443/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, στο

πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (ΕΕ L 140) και του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2011 σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα όσον αφορά στις εκπομπές, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (L 145),

γβ) τις απαιτήσεις που αφορούν στην απόσυρση από την αγορά ορισμένων προϊόντων που συνδέονται με την ενέργεια κατ' εφαρμογή εκτελεστικών μέτρων δυνάμει του π.δ. 7/2011 (Α' 14).

δ) Ακολουθούνται πολιτικές με σκοπό να ενθαρρύνονται υψηλότερα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης προϊόντων, εξοπλισμού, μεταφορικών συστημάτων, οχημάτων και καυσίμων, κτιρίων και δομικών στοιχείων, διαδικασιών ή αγορών.

ε) Τα μέτρα που προάγουν την εγκατάσταση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής κλίμακας επί ή εντός κτιρίων λαμβάνονται υπόψη για την εκπλήρωση εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 9, εφόσον συντελούν σε εξοικονόμηση ενέργειας που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του παραρτήματος.

στ) Όσον αφορά σε πολιτικές που επιταχύνουν τη χρήση πιο αποδοτικών προϊόντων και οχημάτων, η εξοικονόμηση λαμβάνεται πλήρως υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται ότι η εν λόγω αντικατάσταση λαμβάνει χώρα πριν λήξει ο μέσος αναμενόμενος κύκλος ζωής των προϊόντων ή των οχημάτων ή πριν από τη συνήθη αντικατάσταση των προϊόντων ή των οχημάτων και η εξοικονόμηση δηλώνεται μόνο για την περίοδο μέχρι τη λήξη του μέσου αναμενόμενου κύκλου ζωής των προϊόντων ή των οχημάτων που πρόκειται να αντικατασταθούν.

ζ) Όταν προωθείται η λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, διασφαλίζεται, όπου συντρέχει περίπτωση, ότι διατηρούνται ή, εφόσον δεν υφίστανται, θεσπίζονται προδιαγραφές ποιότητας για προϊόντα, υπηρεσίες και την εγκαθίδρυση μέτρων.

η) Για να ληφθούν υπόψη οι κλιματικές διακυμάνσεις μεταξύ περιοχών, μπορεί να επιλέγεται η προσαρμογή της εξοικονόμησης σε μια σταθερή τιμή ή να ορίζονται διαφορετικές τιμές εξοικονόμησης ενέργειας σε συνάρτηση με τις διακυμάνσεις της θερμοκρασίας μεταξύ περιοχών.

θ) Κατά τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας λαμβάνονται υπόψη ο κύκλος ζωής των μέτρων και ο ρυθμός μείωσης της εξοικονόμησης με την πάροδο του χρόνου. Κατά τον εν λόγω υπολογισμό συνηγορείται η εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται με κάθε επιμέρους δράση κατά την περίοδο από την ημερομηνία εφαρμογής της έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, ανάλογα με την περίπτωση.

3. Τα μέτρα πολιτικής πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) έχουν ως αποτέλεσμα επαληθεύσιμη εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση,

β) καθορίζεται με σαφήνεια η ευθύνη κάθε συμμετέχοντος μέρους, εξουσιοδοτηθέντος μέρους ή δημόσιας αρχής επιβολής, ανάλογα με την περίπτωση,

γ) προσδιορίζεται με διαφάνεια η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται ή πρόκειται να επιτευχθεί,

δ) η ποσότητα της εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται ή που πρόκειται να επιτευχθεί από το μέτρο πολιτικής, εκφράζεται ως κατανάλωση, είτε τελικής είτε πρωτογενούς ενέργειας, χρησιμοποιώντας τους συντελεστές μετατροπής που ορίζονται στο Παράρτημα IV,

ε) παρέχεται και δημοσιοποιείται ετήσια έκθεση για την εξοικονόμηση ενέργειας που επέτυχαν τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη, τα συμμετέχοντα μέρη και οι δημόσιες αρχές επιβολής, μαζί με τα στοιχεία της ετήσιας τάσης εξοικονόμησης ενέργειας,

στ) γίνεται παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και λήψη κατάλληλων μέτρων, εάν η πρόοδος δεν είναι ικανοποιητική,

ζ) η εξοικονόμηση ενέργειας από επιμέρους δράση δεν δηλώνεται από περισσότερα του ενός μέρη,

η) αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες του συμμετέχοντος μέρους, του εξουσιοδοτηθέντος μέρους ή της δημόσιας αρχής επιβολής είχαν σημαντική συμβολή στην επίτευξη της δηλούμενης εξοικονόμησης ενέργειας.

4. Για τον προσδιορισμό της εξοικονόμησης ενέργειας από φορολογικά μέτρα εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

α) λαμβάνεται υπόψη μόνο η εξοικονόμηση ενέργειας από φορολογικά μέτρα που υπερβαίνουν τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας των καυσίμων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ν. 2960/2001 (Εθνικός Τελωνιακός Κώδικας, Α' 265) και ν. 2859/2000 (Κώδικας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, Α' 248),

β) η ελαστικότητα των τιμών για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των ενεργειακών φορολογικών μέτρων αντιπροσωπεύει την ανταπόκριση της ζήτησης ενέργειας στις μεταβολές των τιμών και υπολογίζεται με βάση τις πρόσφατες και αντιπροσωπευτικές επίσημες πηγές στοιχείων,

γ) η εξοικονόμηση ενέργειας από συνοδευτικά μέσα φορολογικής πολιτικής, περιλαμβανομένων των φορολογικών κινήτρων ή της πληρωμής σε ταμείο, υπολογίζεται χωριστά.

5. Κοινοποίηση της μεθοδολογίας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αρ. 663/2009 και (ΕΚ) αρ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των Οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των Οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αρ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (ΕΕ L 328), κοινοποιείται στην Επιτροπή η λεπτομερής μεθοδολογία για τη λειτουργία του καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και τα εναλλακτικά μέτρα. Με εξαίρεση την περίπτωση φορολόγησης, η εν

λόγω κοινοποίηση περιλαμβάνει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με:

α) το επίπεδο της εξοικονόμησης ενέργειας που αναμένεται να επιτευχθεί συνολικά κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030,

β) τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη ή τις δημόσιες αρχές επιβολής,

γ) τους τομείς δράσης,

δ) τα μέτρα πολιτικής και τις επιμέρους δράσεις, περιλαμβανομένης της αναμενόμενης συνολικής ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας για κάθε μέτρο,

ε) τη διάρκεια της περιόδου υποχρέωσης για το καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης,

στ) τις δράσεις που προβλέπονται με το μέτρο πολιτικής,

ζ) τη μεθοδολογία υπολογισμού, το πώς προσδιορίστηκαν η προσθετικότητα και η σημαντικότητα και ποιες μεθοδολογίες και κριτήρια αναφοράς χρησιμοποιούνται για την προβλεπόμενη και κλιμακωτή εξοικονόμηση,

η) τον κύκλο ζωής των μέτρων και τον τρόπο υπολογισμού τους ή σε τι βασίζονται,

θ) την προσέγγιση που θα χρησιμοποιηθεί για την αντιμετώπιση των κλιματικών διακυμάνσεων,

ι) τα συστήματα παρακολούθησης και επαλήθευσης των μέτρων και με ποιο τρόπο διασφαλίζεται η ανεξαρτησία τους από τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη,

ια) στην περίπτωση φορολόγησης:

ιαα) τους στοχευόμενους τομείς και την κατηγορία φορολογουμένων,

ιαβ) τη Δημόσια Αρχή επιβολής,

ιαγ) την εξοικονόμηση που αναμένεται να επιτευχθεί,

ιαδ) τη διάρκεια ισχύος του φορολογικού μέτρου και

ιαε) τη μεθοδολογία υπολογισμού, περιλαμβανομένης της χρησιμοποιούμενης ελαστικότητας των τιμών και του τρόπου με τον οποίο έχει προκύψει.»

Άρθρο 25

Αντικατάσταση τίτλου του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015

Ο τίτλος του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί τιμολόγησης και πληροφόρησης τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας, διευρύνεται ώστε να περιλάβει και το φυσικό αέριο και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (Παράρτημα VII της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)»

Άρθρο 26

Ελάχιστες απαιτήσεις για την πληροφόρηση τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης - Προσθήκη Παραρτήματος VIIa στον ν. 4342/2015

Μετά το Παράρτημα VII προστίθεται νέο Παράρτημα VIIa στον ν. 4342/2015 (Α' 143) ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIIa
ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ, ΨΥΞΗ ΚΑΙ
ΖΕΣΤΟ ΝΕΡΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

1. Τιμολόγηση με βάση την πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης.

Προκειμένου να είναι σε θέση οι τελικοί καταναλωτές να ρυθμίζουν οι ίδιοι την ενεργειακή τους κατανάλωση, η τιμολόγηση πραγματοποιείται με βάση την πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

2. Ελάχιστη συχνότητα τιμολόγησης ή πληροφόρηση καταναλωτή.

Εφόσον εγκαθίστανται εξ αποστάσεως αναγνώσιμοι μετρητές ή κατανεμητές κόστους θέρμανσης, οι πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης οι οποίες βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις των κατανεμητών κόστους θέρμανσης παρέχονται στους τελικούς χρήστες τουλάχιστον ανά τρίμηνο κατόπιν αίτησης ή όταν οι τελικοί καταναλωτές έχουν επιλέξει να λαμβάνουν ηλεκτρονική τιμολόγηση, άλλως δύο (2) φορές ετησίως.

Από την 1η Ιανουαρίου 2022, εφόσον έχουν εγκατασταθεί εξ αποστάσεως αναγνώσιμοι μετρητές ή κατανεμητές κόστους θέρμανσης, οι πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης οι οποίες βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή στις ενδείξεις των κατανεμητών κόστους θέρμανσης παρέχονται στους τελικούς χρήστες τουλάχιστον μηνιαίως. Μπορούν επίσης να διατίθενται μέσω του διαδικτύου και να επικαιροποιούνται όσο συχνά επιτρέπεται από τις συσκευές και τα συστήματα μέτρησης που χρησιμοποιούνται. Η θέρμανση και η ψύξη επιτρέπεται να εξαιρούνται από την εν λόγω απαίτηση εκτός των εποχών θέρμανσης και ψύξης.

3. Ελάχιστες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό.

Πληροφορίες που διατίθενται στους τελικούς χρήστες με σαφείς και κατανοητούς όρους στους λογαριασμούς ή μαζί με αυτούς στις περιπτώσεις που βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης:

α) οι τρέχουσες πραγματικές τιμές και η πραγματική κατανάλωση ενέργειας ή το συνολικό κόστος θέρμανσης και οι ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης,

β) πληροφορίες για το μείγμα καυσίμων που χρησιμοποιείται, και για τους τελικούς χρήστες τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης και περιγραφή των διαφορετικών φόρων, εισφορών και τιμολογίων. Για συστήματα τηλεθέρμανσης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των είκοσι (20) μεγαβατώραν (MW), οι πληροφορίες περιλαμβάνουν και τις ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου,

γ) συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης των τελικών χρηστών με την κατανάλωση κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, υπό μορφή διαγράμματος, με διορθωμένα τα στοιχεία των κλιματικών διακυμάνσεων για τη θέρμανση και την ψύξη,

δ) τα στοιχεία επικοινωνίας των οργανώσεων των τελικών καταναλωτών, των οργανισμών ενέργειας ή

συναφών οργανισμών, μαζί με διευθύνσεις ιστοτόπων, από τους οποίους μπορούν να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συγκρίσεις των χαρακτηριστικών των τελικών χρηστών και αντικειμενικές τεχνικές προδιαγραφές για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας,

ε) πληροφορίες για τις σχετικές διαδικασίες υποβολής καταγγελιών, τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης ή εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών,

στ) συγκρίσεις με τον μέσο κανονικό ή υποδειγματικό τελικό καταναλωτή της ίδιας κατηγορίας χρήστη. Στην περίπτωση των ηλεκτρονικών τιμολογίων, οι συγκρίσεις αυτές μπορούν να διατίθενται στο διαδίκτυο και τούτο να επισημαίνεται στους λογαριασμούς.

Οι λογαριασμοί που δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης περιλαμβάνουν σαφή και κατανοητή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο υπολογίστηκε το ποσό που αναφέρεται στον λογαριασμό και τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. δ' και ε'.»

Άρθρο 27

Δυναμικό απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη - Αντικατάσταση του Παραρτήματος VIII του ν. 4342/2015

Το Παράρτημα VIII του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΞΗ

(Παράρτημα VIII της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

Η περιεκτική αξιολόγηση του εθνικού δυναμικού θέρμανσης και ψύξης που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 15 περιλαμβάνει και βασίζεται στα ακόλουθα:

Μέρος I

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΞΗΣ

1. Ζήτηση θέρμανσης και ψύξης εκπεφρασμένη ως εκτιμώμενη ωφέλιμη ενέργεια και ποσοτικοποιημένη κατανάλωση τελικής ενέργειας σε γιγαβατώρας (GWh) ανά έτος και ανά τομέα:

α) οικιστικός,

β) υπηρεσιών,

γ) βιομηχανικός,

δ) κάθε τομέας που καταναλώνει πάνω από το πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής εθνικής ζήτησης για ωφέλιμη θέρμανση και ψύξη.

2. Προσδιορισμός ή, στην περίπτωση της υποπερ. αα' της περ. α', προσδιορισμός ή εκτίμηση, της υφιστάμενης παροχής θέρμανσης και ψύξης:

α) ανά τεχνολογία, σε γιγαβατώρας (GWh) ανά έτος, εντός των τομέων που αναφέρονται στην παρ. 1, όπου είναι δυνατόν, κάνοντας διάκριση μεταξύ της ενέργειας από ορυκτές και της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

αα) που παρέχεται επιτόπου στις εγκαταστάσεις, σε οικιστικές ζώνες και τόπους παροχής υπηρεσιών με τους εξής τρόπους:

- λέβητες παραγωγής μόνον θερμότητας,

- συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,

- αντλίες θερμότητας,
- άλλες επιτόπιες τεχνολογίες και πηγές,
αβ) που παρέχεται επιτόπου στις εγκαταστάσεις, εκτός τόπων παροχής υπηρεσιών και οικιστικών ζωνών, με τους εξής τρόπους:

- λέβητες παραγωγής μόνον θερμότητας,
- συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,
- αντλίες θερμότητας,
- άλλες επιτόπιες τεχνολογίες και πηγές,

αγ) που παρέχεται εκτός εγκαταστάσεων με τους εξής τρόπους:

- συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,
- απορριπτόμενη θερμότητα,
- άλλες επιτόπιες τεχνολογίες και πηγές,

β) προσδιορισμός των εγκαταστάσεων που παράγουν απορριπτόμενη θερμότητα ή απορριπτόμενο ψύχος και της δυναμικής παροχής θέρμανσης ή ψύξης από τις εγκαταστάσεις αυτές, σε γιγαβατώρες (GWh) ανά έτος:

βα) εγκαταστάσεις θερμικής ηλεκτροπαραγωγής που παρέχουν ή μετεξεπλίζονται ώστε να παρέχουν απορριπτόμενη θερμότητα συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των πενήντα (50) μεγαβατμών (MW), εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν τεχνολογίες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Ι μέρος ΙΙ, συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι (20) μεγαβατμών (MW),

ββ) μονάδες καύσης αποβλήτων,

βγ) εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι (20) μεγαβατμών (MW), εκτός των εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας ή ψύξης με χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που αναφέρονται στις υποπερ. βα' και ββ' της περ. β' της παρ. 2,

βδ) βιομηχανικές εγκαταστάσεις συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των είκοσι (20) μεγαβατμών (MW), που μπορούν να παρέχουν απορριπτόμενη θερμότητα,

γ) αναφερόμενο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από απορριπτόμενη θερμότητα ή απορριπτόμενο ψύχος στην κατανάλωση τελικής ενέργειας του τομέα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

3. Χάρτης του συνόλου της εθνικής επικράτειας στον οποίο προσδιορίζονται ενώ παράλληλα προστατεύονται ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες τα εξής:

α) οι περιοχές ζήτησης θέρμανσης και ψύξης που προκύπτουν από την ανάλυση της παρ. 1, βάσει συνεπών κριτηρίων για την εστίαση σε περιοχές υψηλής ενεργειακής πυκνότητας εντός δήμων ή αστικών κέντρων,

β) τα υφιστάμενα σημεία παροχής θέρμανσης και ψύξης που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 2 και οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις μεταφοράς τηλεθέρμανσης,

γ) τα σχεδιαζόμενα σημεία παροχής θέρμανσης και ψύξης που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 2 και οι εγκαταστάσεις μεταφοράς τηλεθέρμανσης.

4. Πρόβλεψη των τάσεων της ζήτησης για θέρμανση και ψύξη, σε γιγαβατώρες (GWh), ώστε να διατηρηθεί μια προοπτική για τα επόμενα τριάντα (30) έτη, λαμβάνοντας υπόψη τις προβολές για τα επόμενα δέκα (10) έτη, τη μεταβολή της ζήτησης στα κτίρια και σε τομείς της βιομηχανίας, τις επιπτώσεις των πολιτικών και των στρατηγικών που σχετίζονται με τη διαχείριση της ζήτησης, όπως οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 4122/2013 (Α' 42).

Μέρος ΙΙ

ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1. Προγραμματισμένη συνεισφορά στους εθνικούς στόχους και τις επιδιώξεις και συνεισφορές της Χώρας που αφορούν στις πέντε διαστάσεις της Ενεργειακής Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα ...» (L 328), μέσω της απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη, ιδίως σε σχέση με τις περ. 1 έως 4 της παρ. β) του άρθρου 4 και με την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 του ως άνω Κανονισμού, προσδιορίζοντας ποιο από τα εν λόγω στοιχεία είναι επιπρόσθετο σε σύγκριση με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (Β' 4893/2019).

2. Γενική επισκόπηση των πολιτικών και μέτρων, όπως περιγράφονται στην πλέον πρόσφατη έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 20, 21 και την παρ. α) του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Μέρος ΙΙΙ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΞΗ

1. Η ανάλυση του οικονομικού δυναμικού των διαφόρων τεχνολογιών θέρμανσης και ψύξης πραγματοποιείται για το σύνολο της επικράτειας χρησιμοποιώντας την ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 15, και ορίζει σενάρια για πιο αποδοτικές τεχνολογίες θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, κάνοντας διάκριση μεταξύ ενέργειας από ορυκτές και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Εξετάζονται οι ακόλουθες τεχνολογίες:

α) βιομηχανική απορριπτόμενη θερμότητα και βιομηχανικό, απορριπτόμενο ψύχος,

β) καύση αποβλήτων,

γ) συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,

δ) ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η γεωθερμική, η ηλιακή θερμική ενέργεια και η βιομάζα, εκτός από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τη συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,

ε) αντλίες θερμότητας,

στ) μείωση των απωλειών θερμότητας και ψύχους των υφιστάμενων δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

2. Η εν λόγω ανάλυση του οικονομικού δυναμικού περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες και εκτιμήσεις:

α) Εκτιμήσεις:

αα) Η ανάλυση κόστους-οφέλους για τους σκοπούς της παρ. 4 του άρθρου 15 περιλαμβάνει οικονομική

ανάλυση που λαμβάνει υπόψη κοινωνικοοικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες και χρηματοοικονομική ανάλυση που πραγματοποιείται για την αξιολόγηση των έργων από την πλευρά των επενδυτών. Οι οικονομικές και οι χρηματοοικονομικές αναλύσεις βασίζονται στην καθαρή αξία ως κριτήριο για την αξιολόγηση,

αβ) το βασικό σενάριο χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς, λαμβάνει υπόψη τις πολιτικές που ισχύουν κατά τη στιγμή της κατάρτισης της εν λόγω περιεκτικής αξιολόγησης και συνδέεται με δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με το μέρος Ι και την παρ. 2 του μέρους ΙΙ του παραρτήματος,

αγ) σενάρια εναλλακτικά του βασικού σεναρίου λαμβάνουν υπόψη τους στόχους για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Κάθε σενάριο παρουσιάζει τα ακόλουθα στοιχεία σε σύγκριση με το βασικό σενάριο:

- το οικονομικό δυναμικό των τεχνολογιών που εξετάζονται με τη χρήση της καθαρής παρούσας αξίας ως κριτηρίου,
- τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,
- την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε γιγαβατώρες (GWh) ανά έτος,
- τις επιπτώσεις στο μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο εθνικό ενεργειακό μείγμα.

Σενάρια που δεν είναι εφικτά για τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους ή για λόγους εθνικής νομοθεσίας αποκλείονται στα πρώτα στάδια της ανάλυσης κόστους-οφέλους, εφόσον αυτό αιτιολογείται βάσει σαφών και τεκμηριωμένων εκτιμήσεων.

Η αξιολόγηση και η λήψη αποφάσεων λαμβάνουν υπόψη το κόστος και την εξοικονόμηση ενέργειας, σε κάθε σενάριο που αναλύεται, από την αυξημένη ευελιξία στον ενεργειακό εφοδιασμό και από τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που αποφεύγεται και της εξοικονόμησης από τη μείωση των επενδύσεων σε υποδομές.

β) Κόστος και οφέλη:

Το κόστος και τα οφέλη που αναφέρονται στην παρ. 8 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) της παρ. 8 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- βα) οφέλη:
- αξία της παραγωγής προς τον καταναλωτή, θερμότητα, ψύξη και ηλεκτρική ενέργεια,
  - εξωτερικά οφέλη, όπως περιβαλλοντικά οφέλη, οφέλη σε σχέση με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, και οφέλη υγείας και ασφάλειας, κατά το δυνατόν,
  - επίδραση στην αγορά εργασίας, την ενεργειακή ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα.

ββ) κόστος:

- κόστος κεφαλαίου εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- κόστος κεφαλαίου των συνδεδεμένων ενεργειακών δικτύων,
- μεταβλητό και πάγιο λειτουργικό κόστος,
- κόστος ενέργειας,
- κόστος για το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια,
- κόστος για την αγορά εργασίας, την ενεργειακή ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα.

γ) Σενάρια σχετικά με το βασικό σενάριο:

Εξετάζονται όλα τα εναλλακτικά σενάρια που είναι σχετικά με το βασικό σενάριο, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της αποδοτικής ατομικής θέρμανσης και ψύξης.

γα) η ανάλυση κόστους-οφέλους καλύπτει αξιολόγηση είτε έργου είτε δέσμης έργων για ευρύτερη τοπική, περιφερειακή ή εθνική αξιολόγηση, ώστε, για λόγους προγραμματισμού, να προσδιοριστεί η οικονομικώς αποδοτικότερη και επωφελέστερη επιλογή θέρμανσης ή ψύξης για μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή, σε σύγκριση με το βασικό σενάριο,

γβ) παρέχονται οι αναλυτικές μεθοδολογίες και παραδοχές σύμφωνα με το παράρτημα και καθορίζονται οι διαδικασίες για την οικονομική ανάλυση.

δ) Όρια και ολοκληρωμένη προσέγγιση:

δα) το γεωγραφικό όριο καλύπτει μια σαφώς καθορισμένη γεωγραφική περιοχή,

δβ) στις αναλύσεις κόστους-οφέλους λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί κεντρικοί ή αποκεντρωμένοι πόροι εφοδιασμού που είναι διαθέσιμοι εντός του συστήματος και του γεωγραφικού ορίου, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών που εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 7 του Μέρους ΙΙΙ του παραρτήματος και τις τάσεις και τα χαρακτηριστικά της ζήτησης για θέρμανση και ψύξη.

ε) Παραδοχές:

εα) Παρέχονται παραδοχές, για τον σκοπό των αναλύσεων κόστους-οφέλους, σχετικά με τις τιμές των μειζόνων συντελεστών εισροών και εκροών και το προεξοφλητικό επιτόκιο,

εβ) το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στην οικονομική ανάλυση για τον υπολογισμό της καθαρής παρούσας αξίας επιλέγεται σύμφωνα με ευρωπαϊκές ή εθνικές κατευθυντήριες γραμμές,

εγ) χρησιμοποιούνται προβλέψεις για την εξέλιξη των τιμών της ενέργειας από το μοντέλο «TIMES», όπως αυτές τίθενται υπό επεξεργασία από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ),

εδ) οι τιμές που χρησιμοποιούνται για την οικονομική ανάλυση αντικατοπτρίζουν το κοινωνικοοικονομικό κόστος και τα οφέλη. Το εξωτερικό κόστος, όπως οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία, περιλαμβάνεται όταν υπάρχει τιμή αγοράς ή όταν ήδη περιλαμβάνεται στην ευρωπαϊκή ή την εθνική νομοθεσία.

στ) Ανάλυση ευαισθησίας:

η ανάλυση ευαισθησίας περιλαμβάνεται για την εκτίμηση του κόστους και του οφέλους ενός έργου ή μιας ομάδας έργων και βασίζεται σε μεταβλητούς παράγοντες που έχουν επίπτωση στα αποτελέσματα των υπολογισμών, όπως διαφορετικές τιμές ενέργειας, επίπεδα ζήτησης, προεξοφλητικά επιτόκια.

Μέρος ΙV

ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΝΕΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επισκόπηση νέων νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων πολιτικής για την υλοποίηση του οικονομικού δυναμικού που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του Μέρους ΙΙΙ του παραρτήματος και τις προβλέψεις τους ως προς:

- α) τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,
- β) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε γιγαβατώρες (GWh) ανά έτος,
- γ) τις επιπτώσεις στο μερίδιο της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης,
- δ) τις επιπτώσεις στο μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο εθνικό ενεργειακό μείγμα και στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης,
- ε) τη σύνδεση με τον εθνικό οικονομικό προγραμματισμό και την εξοικονόμηση κόστους για τον δημόσιο προϋπολογισμό και τους συμμετέχοντες στην αγορά,
- στ) εκτιμώμενα μέτρα δημόσιας στήριξης, εάν υπάρχουν, με τον ετήσιο προϋπολογισμό τους και προσδιορισμό του δυνητικού στοιχείου ενίσχυσης.»

Άρθρο 28

Αρμοδιότητες διαχειριστών συστήματος μεταφοράς και διαχειριστών δικτύων διανομής - Τροποποίηση του Παραρτήματος XI του ν. 4342/2015

Στους αναφερόμενους τυποποιημένους κανόνες που θεσπίζονται και δημοσιεύονται από τους διαχειριστές του συστήματος μεταφοράς και των δικτύων διανομής, της περ. α' του Παραρτήματος XI του ν. 4342/2015 (Α' 143), προστίθεται η εισαγωγή νέων δικτύων και η περ. α' του Παραρτήματος διαμορφώνεται ως εξής:

«α) θεσπίζουν και δημοσιοποιούν τους τυποποιημένους κανόνες τους για την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών προσαρμογών, όπως συνδέσεις με το ηλεκτρικό δίκτυο, ενισχύσεις του δικτύου και εισαγωγή νέων δικτύων, βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου και κανόνες σχετικά με την αμερόληπτη εφαρμογή των κωδικών δικτύου, οι οποίοι είναι απαραίτητοι, προκειμένου να ενταχθούν νέοι παραγωγοί που τροφοδοτούν το διασυνδεδεμένο δίκτυο με ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται Κανονισμός Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης, με τον οποίο καθορίζονται η περίοδος εφαρμογής του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, ο συνολικός σωρευτικός στόχος του, το μεθοδολογικό πλαίσιο για την επιλογή των υπόχρεων μερών και τον επιμερισμό του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας σε αυτά, η περιοδικότητα σε έτη του επιμερισμού του στόχου, το κόστος συμμόρφωσης, το κόστος εξαγοράς, οι διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση του καθεστώτος επιβολής, οι τρόποι εκπλήρωσης του σωρευτικού στόχου, η δυνατότητα μεταφοράς πλεονασμάτων από την περίοδο 2014-2020 στην περίοδο 2021-2030,

το σύστημα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα υπόχρεα μέρη, με βάση το οποίο εξακριβώνεται τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα τους, ο φορέας διαχείρισης του καθεστώτος επιβολής και η μεθοδολογία υπολογισμού των κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται η μεθοδολογία υπολογισμού και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους Ενεργειακούς Ελεγκτές και στις επιχειρήσεις των παρ. 10 και 11 του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 (Α' 143), σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 14. Με όμοια απόφαση ορίζονται η μεθοδολογία υπολογισμού και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους διανομείς ενέργειας και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4342/2015.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιούνται τα απαιτούμενα προσόντα εγγραφής των Ενεργειακών Επιθεωρητών στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών που ορίζονται στο άρθρο 52 του ν. 4409/2016 (Α' 136), όσα ορίζονται σχετικά με το Μητρώο και το Αρχείο Ενεργειακών Επιθεωρητών του άρθρου 54 του ν. 4409/2016, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, όπως ορίζονται στο άρθρο 55 του ν. 4409/2016 και να τίθενται πρόσθετοι όροι για την άσκηση της δραστηριότητας ενεργειακού επιθεωρητή κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες, οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες καθώς και ο τρόπος ηλεκτρονικής καταχώρισης στην οικεία πλατφόρμα «Building Cert», για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4342/2015. Ειδικότερα, προβλέπεται για την περίπτωση μισθώσεων, η μεθοδολογία υπολογισμού του ποσοστού προσαύξησης και απομείωσης του μισθώματος, ορίζεται η ελάχιστη ενεργειακή κατηγορία του ακινήτου ως όρος του παραδεκτού των προσφορών στο πλαίσιο της δημοπρασίας ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των φορέων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης και ως κριτήριο αξιολόγησης με συγκεκριμένο, βάσει αλγορίθμου, συντελεστή βαρύτητας, η επιφάνεια και τα ειδικά χαρακτηριστικά των κτιρίων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κατά περίπτωση προβλεπόμενης ενεργειακής κατηγορίας, και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Στην ίδια απόφαση δύναται να προβλέπεται εξαίρεση για κτίρια κάτω από ένα ελάχιστο όριο επιφάνειας πεντακοσίων (500) τ.μ., να εξειδικεύονται οι περιπτώσεις απαλλαγών από την υποχρέωση ενεργειακής κατηγορίας τόσο κατά την αγορά όσο και κατά τη μίσθωση κτιρίων, να προβλέπονται εναλλακτικοί, ισοδύναμοι ενεργειακοί δείκτες και να καθορίζονται οι παρεμβάσεις και τα μέτρα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων χαμηλότερης ενεργειακής κατηγορίας.

Άρθρο 30

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. Το άρθρο 5 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί των Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης.

2. Το Μέρος Ι του Παραρτήματος ΙΧ του ν. 4342/2015, περί των γενικών αρχών ανάλυσης κόστους - οφέλους των μέτρων για την προαγωγή της απόδοσης στη θέρμανση και στη ψύξη.

3. Το Παράρτημα XIII του ν. 4342/2015, περί του γενικού πλαισίου υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών για την επίτευξη των εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης.

4. Η υπό στοιχεία Δ6/Β/οικ.11038/08.07.1999 (Β' 1526) κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, περί ενεργειακών επιθεωρήσεων.

**ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
ΣΤΟΝ ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 31

Ρυθμίσεις για προγράμματα χρηματοδοτικών κινήτρων ενεργειακής απόδοσης και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από Ενεργειακού Επιθεωρητές - Προσθήκη παρ. 4α, 4β και 7 στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013

Στο άρθρο 10 του ν. 4122/2013 (Α' 42), προστίθενται νέες παρ. 4α, 4β και 7 και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και ιδίως για να εξασφαλιστεί η σταδιακή μετάβαση σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προωθεί χρηματοδοτικά, θεσμικά, διοικητικά, οικονομικά, ή/και άλλα κίνητρα.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εγκρίνονται μέτρα και παρέχονται χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων.

Κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την ανακαίνιση κτιρίων λαμβάνονται υπόψη οι στοχευόμενες ή επιτυγχανόμενες εξοικονομήσεις ενέργειας, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια:

α) η ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού ή του υλικού που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση, όπου ο εξοπλισμός ή το υλικό που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση πρέπει να εγκαθίσταται από υπεύθυνο εγκατάστασης με κατάλληλο επίπεδο πιστοποίησης ή προσόντων,

β) πρότυπες τιμές για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια,

γ) η βελτίωση που επιτεύχθηκε λόγω της ανακαίνισης με σύγκριση των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που έχουν εκδοθεί πριν και μετά από την ανακαίνιση,

δ) το αποτέλεσμα ενεργειακού ελέγχου,

ε) το αποτέλεσμα άλλης σχετικής διαφανούς και αναλογικής μεθόδου που καταδεικνύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

3. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, μπορεί να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, περιλαμβανομένων και κτιρίων κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος, οι επιλέξιμες κατηγορίες κτιρίων και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις, το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής, τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για το πρόγραμμα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτό, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους, η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επί μέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του προγράμματος.

4α. Η εκτέλεση μέρους των διαδικασιών και ενεργειών, που περιγράφονται στην παρ. 4, δύναται να ανατίθεται σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των Ν.Π.Δ.Δ., των εποπτευόμενων Ν.Π.Ι.Δ., δημοσίων επιχειρήσεων και φορέων ενταγμένων στο μητρώο των φορέων της γενικής κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένου του υποσυνόλου της κεντρικής κυβέρνησης, ή και σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, που επιλέγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί συμβάσεων εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του υπουργού που εποπτεύει τους επιλέξιμους ως άνω φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα για τη διενέργεια των εργασιών της παρ. 4, και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, δύναται να καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι όροι επιλογής των ως άνω φορέων και εκτέλεσης των εργασιών από αυτούς.

4β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι μεταφοράς πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) προς

τους φορείς της παρ. 4α, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων.

5. Στη βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 17 συλλέγονται μεταξύ άλλων τα δεδομένα σχετικά με τη μετρηθείσα ή υπολογιζόμενη κατανάλωση ενέργειας κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων για τα οποία, έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

6. Συγκεντρωτικά και ανώνυμα δεδομένα σχετικά με τα ανωτέρω μπορούν να διατίθενται, σύμφωνα με τις ενωσιακές και τις εθνικές απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων, για στατιστικούς και ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και στον ιδιοκτήτη του κτιρίου.

7. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο των Ενεργειακών Επιθεωρητών Κτιρίων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136) παρέχουν στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων πληροφορίες σχετικά με τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένων του σκοπού και των στόχων τους, των οικονομικά συμφερόντων μέτρων και, κατά περίπτωση, των χρηματοδοτικών μέσων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την αντικατάσταση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων με πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις.»

Άρθρο 32

Διάρκεια και προϋποθέσεις ισχύος ΠΕΑ - Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4122/2013

Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4122/2013 (Α' 42) αντικαθίσταται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11

Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)

1. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή στους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοση του. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πρόσθετες πληροφορίες, όπως η ετήσια πραγματική κατανάλωση ενέργειας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, και το ποσοστό συμμετοχής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας.

2. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει συστάσεις οικονομικά συμφέρουσες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εκτός εάν δεν υπάρχει εύλογη δυνατότητα σχετικής βελτίωσης σε σύγκριση με τις ισχύουσες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ καλύπτουν τα εξής:

α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με τη ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και

β) μέτρα για μεμονωμένα στοιχεία κτιρίου ανεξάρτητα από ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου.

3. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση του εύρους των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του.

4. Το ΠΕΑ παρέχει στον ιδιοκτήτη ή στον ενοικιαστή ένδειξη για πηγές πληροφόρησης, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν:

α) τη σχέση κόστους-απόδοσης των συστάσεων που περιλαμβάνει το ΠΕΑ, η αξιολόγηση της οποίας στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων, όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους, β) τα βήματα υλοποίησης των συστάσεων, γ) συναφή θέματα, όπως οι ενεργειακές επιθεωρήσεις ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες.

5. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται και σε κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η έκδοση ΠΕΑ κατά το άρθρο 12 για κάθε επί μέρους κτιριακή μονάδα.

6. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) είναι δεκαετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν τα εξής:

α) Εάν στο κτίριο ή στην κτιριακή μονάδα πραγματοποιηθεί ριζική ανακαίνιση πριν παρέλθει το διάστημα των δέκα (10) ετών, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της ανακαίνισης.

β) Εφόσον υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, δεν απαιτείται έκδοση νέου ΠΕΑ για τις περιπτώσεις της πώλησης ή μίσθωσης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας εντός του διαστήματος ισχύος του ΠΕΑ.

γ) Η έκδοση ΠΕΑ σε κτίριο ή σε κτιριακή μονάδα αντικαθιστά αντίστοιχο προγενέστερο ΠΕΑ, που έχει εκδοθεί για το ίδιο κτίριο ή την ίδια κτιριακή μονάδα.

δ) Εάν συντελεσθεί διαχωρισμός κτιριακής μονάδας, για την οποία υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, σε περισσότερες κτιριακές μονάδες, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης των οικοδομικών εργασιών διαμόρφωσης του κελύφους των νέων κτιριακών μονάδων και ακολουθείται, αναλόγως, η διαδικασία του άρθρου 19.

ε) Εάν γίνει συνένωση κτιριακής μονάδας ή κτιριακών μονάδων αντίστοιχα, για την οποία ή τις οποίες κατά περίπτωση υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, με άλλη ή άλλες κτιριακές μονάδες, η ισχύς των ΠΕΑ των κτιριακών μονάδων που δεν υφίστανται πλέον, λήγει κατά τον χρόνο έναρξης των οικοδομικών εργασιών και ακολουθείται, αναλόγως, η διαδικασία του άρθρου 19.»

Άρθρο 33

Υποχρέωση ελέγχου ΠΕΑ - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο 18 του ν. 4122/2013

Στο άρθρο 18 του ν. 4122/2013 (Α' 42) προστίθεται νέα παρ. 2α και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου

1. Για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της διαδικασίας και της ποιότητας των ενεργειακών επιθεωρήσεων,

της ενεργειακής πιστοποίησης, της ορθότητας των εκδοθέντων ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού κτιρίων, της αξιόπιστης εκτέλεσης των καθηκόντων των Ενεργειακών Επιθεωρητών, καθώς και της τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, αρμόδια είναι τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας των Σωμάτων Επιθεώρησης Βορείου και Νοτίου Ελλάδος.

2. Οι ως άνω έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα, δειγματοληπτικά και τυχαία σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε (5%) των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης ή κατόπιν καταγγελίας και συνίστανται σε:

α) έλεγχο της εγκυρότητας και ακρίβειας των δεδομένων υπολογισμού, που υποβάλλονται με τη μορφή ηλεκτρονικών αρχείων δεδομένων στο Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων και επαλήθευση των αποτελεσμάτων των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης, καθώς και των σχετικών συστάσεων,

β) επιτόπια επιθεώρηση του κτιρίου, για την εξακρίβωση της ορθότητας των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναπροσαρμόζεται το παραπάνω ποσοστό.

2α. Στην περίπτωση που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 12 είναι φορέας που ανήκει στη γενική κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), τότε ο ως άνω έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των ΠΕΑ. Το αποτέλεσμα του ελέγχου επισυνάπτεται στην κατάρτιση της πράξης αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου. Η έλλειψη του ελέγχου ή η μη επισύναψη του αποτελέσματος αυτού, συνιστούν λόγο ακυρότητας της αντίστοιχης πράξης.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που ο μισθωτής ή αγοραστής κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, είναι φορέας που ανήκει στην κεντρική κυβέρνηση, κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, τότε ο ως άνω έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των ΠΕΑ. Το αποτέλεσμα του ελέγχου γνωστοποιείται στον οικείο φορέα και επισυνάπτεται υποχρεωτικά στην κατάρτιση της πράξης αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου. Η έλλειψη του ελέγχου και της επισύναψής του συνιστά λόγο ακυρότητας της αντίστοιχης πράξης.

3. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, καθώς και οι ιδιοκτήτες, διαχειριστές ή ενοικιαστές των κτιρίων, παρέχουν στον ελεγκτικό μηχανισμό όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πρόσβαση στο κτίριο και τις εγκαταστάσεις του και κάθε άλλη δυνατή διευκόλυνση για τη διεξαγωγή των ελέγχων, διαφορετικά επιβάλλονται σε βάρος τους τα πρόστιμα της παρ. 2 του άρθρου 20.

4. Για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου τους, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας δύναται να επικουρούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία

αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησης τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με την ίδια απόφαση δύναται να προβλέπεται και η σύσταση σχετικού μητρώου ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικά με την λειτουργία και οργάνωση αυτού.»

Άρθρο 34

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με την υποχρέωση διενέργειας ελέγχου επί των ΠΕΑ των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, που μισθώνονται ή αγοράζονται από φορείς της γενικής κυβέρνησης. Ειδικότερα, δύναται να καθορίζονται οι κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής της παρ. 2α του άρθρου 18 του ν. 4122/2013 (Α' 42), οι προϋποθέσεις για την υποχρεωτικότητα του ελέγχου, τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους φορείς, όπως, ενδεικτικώς, κατόψεις, σχέδια εξοπλισμού που καθιστούν εφικτό τον έλεγχο, καθώς και οι περιπτώσεις απαλλαγής από αυτόν. Με την απόφαση του παρόντος δύναται περαιτέρω να αναπροσαρμοσθεί το ποσοστό επί των οικείων ΠΕΑ, για τα οποία διενεργείται υποχρεωτικός έλεγχος.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΕ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Άρθρο 35

Αύξηση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ για μονάδες βιοαερίου από 500KW σε 3MW - Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν. 4496/2017

Στην περ. β) του άρθρου 26 του ν. 4496/2017 (Α' 170) τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο ως προς την αύξηση της ηλεκτρικής ισχύος από 500 κιλοβάτ (KW) σε 3 μεγαβάτ (MW), το τρίτο εδάφιο ως προς τη διαγραφή των λέξεων «πρέπει να» πριν από τη λέξη «συντρέχουν», προστίθεται πέμπτο εδάφιο και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) σε αγροτεμάχια, που βρίσκονται σε περιοχές της επικράτειας εκτός Αττικής και έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), η εγκατάσταση σταθμών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο εγκατεστημένης ηλεκτρικής ισχύος έως και τριών (3) μεγαβάτ (MW), επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) οι απαιτούμενες ποσότητες πρώτης ύλης προέρχονται από αγροτικές ή κτηνοτροφικές ή δασικές

εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων και

ββ) οι σταθμοί ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) και είναι εγκατεστημένοι εντός της περιφερειακής ενότητας στην οποία βρίσκονται οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις τους, όπως αυτές ορίζονται στο ν. 3874/2010.

Η τήρηση των προϋποθέσεων των περ. α' και β' εξετάζεται κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των σταθμών. Οι προϋποθέσεις αυτές συντρέχουν και για αιτήματα έκδοσης ή τροποποίησης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχουν υποβληθεί και δεν έχει εκδοθεί απόφαση μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Οι προϋποθέσεις της περ. α' δεν απαιτείται να συντρέχουν για μονάδες που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος είχαν ήδη άδεια λειτουργίας και είχαν υποβάλει ή υποβάλλουν αίτηση τροποποίησης της Α.Ε.Π.Ο..

Η αύξηση της επιτρεπόμενης ισχύος εντός ΖΟΕ για μονάδες βιοαερίου από πεντακάσια (500) κιλοβάτ (KW) σε τρία (3) μεγαβάτ (MW) επιτρέπεται και για εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις, με αντικείμενο την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή άδειας λειτουργίας.»

Άρθρο 36 **Διανομή μερισμάτων Ε.Κοιν. - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4513/2018**

Στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4513/2018 (Α' 9) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δεκαπέντε (15) μέλη ή δέκα (10) προκειμένου για Ε.Κοιν. με έδρα σε νησιωτικό δήμο με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, και το 50% συν ένα εξ αυτών είναι φυσικά πρόσωπα, μπορούν να διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού της παρ. 1, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό.»

Άρθρο 37 **Καθορισμός προϋποθέσεων λύσης και εταιρικού μετασχηματισμού Ε.Κοιν. - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4513/2018**

Στο άρθρο 9 του ν. 4513/2018 (Α' 9), η περ. α) της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη διαγραφή των λέξεων «ή του άρθρου 6 παρ. 4», προστίθενται δεύτερο εδάφιο στην παρ. 6 και νέα παρ. 7 και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9 **Λύση - Εκκαθάριση -** **Συγχώνευση - Μετατροπή**

1. Κατά παρέκκλιση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1667/1986, η Ε.Κοιν. λύεται:

α) Αν μειωθεί ο αριθμός των μελών της κάτω από τα όρια της παρ. 2 του άρθρου 2 ή αν πάψουν να ισχύουν

οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου και δεν αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν τα μέλη σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις εντός τριμήνου.

β) όταν λήξει η χρονική διάρκειά της,
γ) με απόφαση της γενικής συνέλευσης,
δ) αν κηρυχθεί σε πτώχευση.

2. Τη λύση της Ε.Κοιν. ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν η Ε.Κοιν. κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα. Την εκκαθάριση διενεργούν δύο (2) εκκαθαριστές που ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Η Ε.Κοιν. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της Ε.Κοιν.. Από το τυχόν θετικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης, επιστρέφονται στα μέλη οι δοθείσες συνεταιριστικές μερίδες και οι εισφορές τους. Το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται σε κοινότητες παραγωγών ή σωματεία ή συλλόγους ή φορείς ή ενώσεις προσώπων ή οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιούνται στους τομείς ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος εντός της Περιφέρειας της έδρας της Ε.Κοιν.

Για τις Ε.Κοιν. του άρθρου 6 παρ. 4 το υπόλοιπο που απομένει διανέμεται στα μέλη, αναλογικά με τη συμμετοχή τους στο συνεταιριστικό κεφάλαιο.

3. Αν κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης δεν καταστεί δυνατή η μεταβίβαση αδειών ή σταθμού παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή υβριδικού σταθμού της Ε.Κοιν., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12, παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η Άδεια Παραγωγής, η Βεβαίωση Παραγωγού ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η απόφαση Υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, η Προσφορά Όρων Σύνδεσης, η Άδεια Εγκατάστασης και γενικά όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς που έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία κατά το χρόνο λύσης της Ε.Κοιν.. Οι σταθμοί αυτοί επιτρέπεται να μεταβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Ο νέος κάτοχος που αποκτά το σταθμό, σύμφωνα με τα παραπάνω και κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 12, δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση, αλλά αποζημιώνεται: α) μόνο στο πλαίσιο της συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) για σταθμό εγκατεστημένο στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή β) κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016 για σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί.

5. Δύο ή περισσότερες Ε.Κοιν. μπορούν να συγχωνευθούν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 1667/1986, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπό συγχώνευση Ε.Κοιν. εφαρμόζουν όμοιο τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 6 και έχουν έδρα εντός της ίδιας Περιφέρειας.

6. Επιπλέον των δυνατοτήτων μετατροπής του άρθρου 16 του ν. 1667/1986, επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου συνεταιρισμού σε Ε.Κοιν., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι Ε.Κοιν. διέπονται συμπληρωματικά και από τις διατάξεις του ν. 4601/2019 (Α' 44) αναφορικά με τα ειδικότερα ζητήματα του εταιρικού μετασχηματισμού αυτών.

7. Οι Ε.Κοιν. δύνανται να μετάσχουν σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε από τις ιδιότητες προσιδιάζουν σε αυτές, δηλαδή ως απορροφώμενες, απορροφώσες, συγχωνευόμενες, διασπώμενες, εισφέρουσες, επωφελοόμενες, συνιστώμενες (νέες) ή μετατρεπόμενες. Για τη μετατροπή τους εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 136 έως και 139 του ν. 4601/2019.

Σε περίπτωση μετασχηματισμού μίας Ε.Κοιν. σε εταιρική μορφή, τα έργα Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της εταιρείας χάνουν τα προνόμια που διέπουν τα έργα ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ που υλοποιούνται από Ε.Κοιν. σχετικά με την τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας, το καθεστώς εξαιρέσης από ανταγωνιστικές διαδικασίες και την προτεραιότητα αξιολόγησης για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

Στην περίπτωση αυτήν ισχύουν τα κάτωθι για τα έργα αυτά:

α) εφόσον έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικής διαδικασίας και έχουν τεθεί σε λειτουργία ή έχουν υποβάλει Δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016, αποζημιώνονται για την παραγόμενη ενέργεια ανεξαρτήτως ισχύος του σταθμού με βάση την τιμή αναφοράς που ισχύει για σταθμούς της ίδιας τεχνολογίας που έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών και που δεν υπάγονται στην κατηγορία των Ε.Κοιν. ή των κατ' επάγγελμα αγροτών που τίθενται σε λειτουργία ή υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 κατά την ίδια χρονική περίοδο,

β) κατατάσσονται και αξιολογούνται από τις αδειοδοτούσες αρχές και τον αρμόδιο διαχειριστή με βάση την ημερομηνία υποβολής του αρχικού τους αιτήματος.

Οι Ε.Κοιν. οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί για την παραπάνω τροποποίηση τους φορείς αδειοδότησης, τον αρμόδιο διαχειριστή και τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., σε περίπτωση που έχουν ήδη συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης.»

Άρθρο 38

Αδειοδότηση έργων Α.Π.Ε. από Ε.Κοιν. - Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018

Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από Ε.Κοιν. για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικούς Σταθμούς εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, εφόσον παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη και έχουν υποβληθεί εντός του ίδιου κύκλου υποβολής

αιτήσεων, όπως αυτός ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαίωσης του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Με την επιφύλαξη του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης του άρθρου 8α του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι αιτήσεις για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, που αφορούν σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που ανήκουν σε Ε.Κοιν. εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων. Η προτεραιότητα στη χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης δεν ισχύει για τα κοινά αιτήματα του δεκάτου έκτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, που υποβάλλονται μετά την 1η.1.2021 στα οποία περιλαμβάνονται σταθμοί, που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού.»

Άρθρο 39

Αύξηση ορίου ισχύος σταθμών εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από Ε.Κοιν. - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018

Στην παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), το πέμπτο εδάφιο τροποποιείται ως προς το μέγιστο όριο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών από Ε.Κοιν. για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών τους και εύλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν., με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006. Πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από το συμψηφισμό του προηγούμενου εδαφίου, μετά τη διενέργεια της τελικής εκκαθάρισης στο τέλος της χρονικής περιόδου συμψηφισμού, διοχετεύεται στο δίκτυο χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στην Ε.Κοιν.. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε., ορίζονται ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός των Ε.Κοιν. και ειδικότερα οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί, οι χρεώσεις, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμψηφισμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμψηφισμού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμψηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης. Με την ίδια απόφαση, με μέγιστο όριο τα 3 MW για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ορίζονται τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος, διαφοροποιημένα ανά ηλεκτρικό σύστημα διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο, για σταθμούς του πρώτου εδαφίου, και η μοναδιαία τιμή με την οποία υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία καταβάλλεται από τους προμηθευτές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Οι εν λόγω σταθμοί εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού.»

Άρθρο 40
Μεταβίβαση σταθμών Ε.Κοιν. - Αντικατάσταση
της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. επιτρέπεται μόνο σε Ε.Κοιν. με έδρα εντός της ίδιας περιφέρειας και ειδικά για Ε.Κοιν. με έδρα την Περιφέρεια Αττικής και σε Ε.Κοιν. με έδρα όμορη περιφέρεια. Επιτρέπεται επιπλέον, η μεταβίβαση αδειών σταθμών παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Υβριδικών Σταθμών που ανήκουν σε Ε.Κοιν. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται τα τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφια της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»

Άρθρο 41
Ρύθμιση θεμάτων έργων Α.Π.Ε. που έχουν
επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία -
Συναλλαγές με βάση τους Κανονισμούς για τις
νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη
νέων παρ. 5, 6 και 7 στο άρθρο 12Α
του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθενται νέες παρ. 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Οι κάτοχοι των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που επιλέγονται ή έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης:

α) για ανταγωνιστικές διαδικασίες που προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε. με τα αποτελέσματα της ανταγωνιστικής διαδικασίας και με την προϋπόθεση, ότι έχουν προσκομίσει την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, όπως προβλέπεται, ή

β) σε περίπτωση που ήδη έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες που έχουν προκηρυχθεί πριν την 1η.1.2021 μέχρι την 28η.02.2022.

Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. συνάπτει τη σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου, καταπίπτουν οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομισθεί στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7.

Ειδικά για ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου, επιλέγεται για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης ο επόμενος στη σειρά μειοδοτικής κατάταξης της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας σταθμός. Η Τιμή Αναφοράς του σταθμού αυτού ορίζεται ίση με τη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής προσφοράς που υπέβαλε ο κάτοχος του σταθμού στη διαγωνιστική διαδικασία και της μεσοσταθμικής τιμής των προσφορών των έργων που επελέγησαν αρχικώς στη διαγωνιστική διαδικασία. Ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται να προσκομίσει

την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή και εν συνεχεία να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εντός δύο (2) μηνών από την ενημέρωση που λαμβάνει από τη Ρ.Α.Ε., σχετικά με την επιλογή του για ένταξη στο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης. Σε περίπτωση άρνησης του κατόχου του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. να προχωρήσει στη σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, επιλέγεται για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης, ο αμέσως επόμενος στη σειρά μειοδοτικής κατάταξης της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας σταθμός. Η διαδικασία των παρ. 2, 3 και 4 εφαρμόζεται μέχρι να καλυφθεί η τελικά δημοπρατούμενη ισχύς. Επιτρέπεται υπερκάλυψη της δημοπρατούμενης ισχύος από τον τελευταίο σταθμό που επιλέγεται κατά την ανωτέρω διαδικασία.

Ειδικά για ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7, οι οποίες προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2021, σε περίπτωση που ο κάτοχος ενός σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχει επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του άρθρου 7 λύσει τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης πριν τη λήξη της συμβατικής της διάρκειας, επιβάλλεται μηνιαίως και για χρονική περίοδο τεσσάρων (4) ετών, πρόστιμο από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, ίσο με τη διαφορά μεταξύ της Ειδικής Τιμής Αγοράς της αντίστοιχης τεχνολογίας του σταθμού Α.Π.Ε. από την Τιμή Αναφοράς του σταθμού αυτού, εάν η διαφορά αυτή είναι μεγαλύτερη του μηδενός, επί τη μηνιαία παραγωγή του σταθμού Α.Π.Ε.. Σε περίπτωση μη καταβολής του ως άνω προστίμου από μεριάς κατόχου του σταθμού εντός χρονικού διαστήματος τεσσάρων (4) μηνών από την εκάστοτε μηνιαία επιβολή του προστίμου, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και ο Φο.Σ.Ε. που εκπροσωπεί τον σταθμό μετά την ενημέρωσή τους από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., διαγράφουν αμελλητί τον σταθμό αυτό από τα σχετικά μητρώα και κοινοποιούν αντίγραφο της πράξεως διαγραφής στη Ρ.Α.Ε.. Επιπλέον, ο κάτοχος του σταθμού αυτού απαγορεύεται να συμμετέχει στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, είτε άμεσα, είτε μέσω Φο.Σ.Ε., είτε στο πλαίσιο διμερών συμβάσεων.

6. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., τηρεί μητρώο όλων των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., στο οποίο εντάσσονται και οι σταθμοί του παρόντος άρθρου.

7. Κατόπιν της παύσης του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (Η.Ε.Π.) και του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 25 του ν. 4736/2020 (Α' 200) και της έναρξης των νέων αγορών του Μοντέλου - Στόχος, μετά την 1η Νοεμβρίου 2020 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Όπου στο υφιστάμενο και κανονιστικό πλαίσιο γίνεται αναφορά σε συναλλαγές, πιστώσεις ή χρεώσεις, βάσει της εκκαθάρισης του Η.Ε.Π. και της εκκαθάρισης των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης, νοούνται οι συναλλαγές που διενεργούνται με βάση όσα ορίζονται στους Κανονισμούς για τις νέες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (Κανονισμός Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς και Κανονισμός Εξισορρόπησης), στον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και στον Κώδικα Διαχειριστή ΑΠΕ

και Εγγυήσεων Προέλευσης. Στις συμβάσεις συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας και τις συμπληρωματικές συμβάσεις συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ισχύουν και έχουν ενεργοποιηθεί προ της 1ης.11.2020 με ισχύ μεγαλύτερη των τριάντα πέντε (35) μεγαβάτ (MW), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προσαρτάται Παράρτημα που περιγράφει αποκλειστικά τον τρόπο διενέργειας των συναλλαγών μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

β) Όπου στη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε «μηδενικές τιμές Οριακής Τιμής Συστήματος», νοούνται μηδενικές ή και αρνητικές τιμές.»

Άρθρο 42
Καθορισμός πλαισίου στήριξης υβριδικών σταθμών σε Μ.Δ.Ν. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016

Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4414/2016 (Α' 149) τροποποιείται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται το πλαίσιο στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), η διαδικασία για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης και ο τρόπος χορήγησης αυτής, το πλαίσιο αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσής τους και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται το πλαίσιο στήριξης και το πλαίσιο σύναψης Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης αδειοδοτημένων σταθμών της ανωτέρω κατηγορίας μετά από ενδεχόμενη διασύνδεση του Μ.Δ.Ν. με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

Άρθρο 43
Απαλοιφή άρνησης πρόσβασης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως προϋπόθεση άδειας κυριότητας και διαχείρισης απευθείας γραμμής - Τροποποίηση του άρθρου 136 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 136 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) τροποποιούνται στην παρ. 1 οι περ. (α) και (β) ως προς την αντικατάσταση των λέξεων «Επιλέγοντες Πελάτες» από τη λέξη «Πελάτες», στην περ. (β) η λέξη «πελάτης» τίθεται στον πληθυντικό και προστίθεται η φράση «ατομικά ή από κοινού», β) στην παρ. 2 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και στο νέο πέμπτο εδάφιο η αναφορά στο άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ αντικαθίσταται από αναφορά στο άρθρο 110 του νόμου, γ) στην παρ. 3 το δεύτερο εδάφιο αναδιατυπώνεται, δ) στην παρ. 4, στο δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «συνδέεται» από ερμηνευτική αυτής φράση και η λέξη «σύνδεση» μετονομάζεται σε «λειτουργία» ή «παράλληλη λειτουργία» και το άρθρο 136 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 136
Απευθείας γραμμές
(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας απευθείας γραμμής έχουν:

(α) Οι κάτοχοι άδειας Παραγωγής και οι κάτοχοι άδειας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι εγκατεστημένοι στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και πελάτες.

(β) Οι πελάτες, που είναι εγκατεστημένοι στην Ελληνική Επικράτεια, προκειμένου να προμηθεύονται, ατομικά ή από κοινού, ηλεκτρική ενέργεια, μέσω Απευθείας Γραμμής, από επιχειρήσεις Παραγωγής και Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής χορηγείται από τη Ρ.Α.Ε..

2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής. Με τον ίδιο Κανονισμό καθορίζεται και το περιεχόμενο της άδειας, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιγραφή της Απευθείας Γραμμής, τον τρόπο και τις διαδικασίες για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση της, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων, όπου επιτρέπεται, οι όροι, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, επέκτασης και ανάκλησης της άδειας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου της και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, σε αναλογία προς τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 135. Άρνηση χορήγησης άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής επιτρέπεται, ιδίως, για λόγους που σχετίζονται με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας και με την Προστασία των Καταναλωτών και αιτιολογείται ειδικώς για κάθε περίπτωση. Η χορήγηση άδειας κυριότητας και διαχείρισης Απευθείας Γραμμής δεν απαλλάσσει τον κάτοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Με την επιφύλαξη απευθείας γραμμών που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν η Απευθείας Γραμμή συνδέεται με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή με το Ε.Δ.Δ.Η.Ε., μπορεί να προβλέπεται ότι η σχετική άδεια διαχείρισης χορηγείται στην Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. υπό τον όρο τήρησης της υποχρέωσης περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 110, ή στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., υπό τον όρο τήρησης των υποχρεώσεων περί λογιστικού, νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 141.

3. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής, κατά το μέρος που η ενέργεια αυτή παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στην Απευθείας Γραμμή, δεν περιλαμβάνεται στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπονται στους οικείους κανονισμούς των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, στον Κώδικα Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., στον Κώδικα Ε.Σ.Μ.Η.Ε., καθώς και στον Κώδικα Διαχείρισης Μ.Δ.Ν.. Η Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Απευθείας Γραμμής δεν θίγει τη δυνατότητα Προμήθειας μέσω της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά της Απευθείας Γραμμής καθορίζονται από τον κάτοχο της οικείας άδειας κυριότητας και διαχείρισης, υπό την αίρεση της συμμόρφωσής του προς

τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα και τις διατάξεις του άρθρου 47 για την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια των Πελατών. Στην περίπτωση, που η Απευθείας Γραμμή τροφοδοτεί τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης σε παράλληλη λειτουργία με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή το Ε.Δ.Δ.Η.Ε., ακολουθούνται επιπλέον η τυποποίηση, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που εφαρμόζονται στα δίκτυα αυτά, καθώς και οι ελάχιστες απαιτήσεις του αρμόδιου Διαχειριστή για την ομαλή λειτουργία και συνεργασία της Απευθείας Γραμμής αντιστοίχως με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή το Ε.Δ.Δ.Η.Ε., όσον αφορά την προστασία και τα συστήματα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία αδειοδότησης η οποία δεν επιτρέπεται να επέγεται δυσανάλογες δαπάνες για τους αιτούντες, τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου και χορήγησης διοικητικών αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και τη λειτουργία Απευθείας Γραμμής, καθώς και για την παράλληλη λειτουργία της με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή το Ε.Δ.Δ.Η.Ε., με την επιφύλαξη της νομοθεσίας που διέπει τα θέματα για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και άλλο σχετικό ζήτημα.

5. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ή της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., μπορεί να παραχωρείται σε αυτούς η διαχείριση Απευθείας Γραμμής και επιπλέον, η Απευθείας Γραμμή να εντάσσεται αντιστοίχως στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Στην πρώτη περίπτωση, η σχετική άδεια κυριότητας και διαχείρισης μετατρέπεται σε άδεια κυριότητας και η άδεια διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χορηγείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Στη δεύτερη περίπτωση, η άδεια κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής ανακαλείται. Οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών πρέπει να τεκμηριώνονται με βάση την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης ή λειτουργίας των παραπάνω δικτύων και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, σε σχέση με την, κατά τα λοιπά ισοδύναμη, κατασκευή νέων ή την ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών των δικτύων αυτών. Η Ρ.Α.Ε., για τη διαμόρφωση της άποψής της στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του κατόχου της σχετικής άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής.

6. Στις περιπτώσεις της παρ. 5, καταβάλλεται οικονομικό αντάλλαγμα στον κάτοχο της άδειας κυριότητας και διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής. Το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. που προβλέπεται στην παρ. 5, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή.

7. Στην περίπτωση ένταξης Απευθείας Γραμμής στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε., το αντάλλαγμα της παρ. 6 καταβάλλεται εφάπαξ από τον κύριο του υπόψη δικτύου για τη μεταβίβαση σε αυτόν της κυριότητας των έργων της Απευθείας Γραμμής και των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους που αυτά καταλαμβάνουν. Στην περίπτωση παραχώρησης της διαχείρισης της Απευθείας Γραμμής χωρίς μεταβολή στην κυριότητά της, καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή ετήσιο αντάλλαγμα, σε αναλογία προς το αντάλλαγμα που αυτός καταβάλει στον

κύριο του οικείου δικτύου για την παραχώρηση της διαχείρισής του. Το ύψος του ανταλλάγματος αναλογεί στην αξία των έργων της Απευθείας Γραμμής κατά το χρόνο μεταβίβασής τους και, επιπλέον, στην περίπτωση ένταξής της στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε., στην αξία των δικαιωμάτων χρήσης του εδάφους κατά τον ίδιο χρόνο. Η εκτίμηση της αξίας των έργων της Απευθείας Γραμμής βασίζεται στις εγκεκριμένες κατά το άρθρο 140 μεθοδολογίες και τιμολόγια πρόσβασης στο οικείο δίκτυο.»

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ
ΑΠΟ 1ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021 ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΕΣ (2008)824 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ
ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ COMP/AT.38.700

Άρθρο 44
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ορισμοί των ν. 4001/2011 (Α' 179) και 4425/2016 (Α' 185) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών κανονισμών και κωδίκων, καθώς και οι ακόλουθοι:

1. «Απαιτούμενη Καθαρή Θέση Πωλητή» (Α.Κ.Θ.Π.): Η Καθαρή Θέση Πωλητή την οποία η Δ.Ε.Η. δημιουργεί έως την Καταληκτική Ημερομηνία Δημιουργίας Θέσης (Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.) και διατηρεί έως την Καταληκτική Ημερομηνία Διακράτησης Θέσης (Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.), σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

2. «Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής»: Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία καθίστανται δεσμευτικές οι αναφερόμενες στο άρθρο 45 δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας.

3. «Δ.Ε.Η.»: Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.» και με διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Η. Α.Ε.».

4. «Α.Δ.Μ.Η.Ε.»: Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.».

5. «Ελληνικά Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης» (Ε.Σ.Μ.Ε.): Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης με υποκείμενη αξία τον αριθμητικό μέσο (μέση τιμή) των ωριαίων τιμών εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του ν. 4425/2016 (Α' 185) του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας κατά την περίοδο παράδοσης.

6. «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας»: Η εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «Ε.Χ.Ε. Α.Ε.».

7. «Εντολοδόχος Παρακολούθησης»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 47.

8. «Επιλέξιμος Αγοραστής»: Ο έχων πρόσβαση σε οργανωμένη αγορά ενεργειακών παραγώγων της περ. 15,

στην οποία τυγχάνουν διαπραγμάτευσης Ε.Σ.Μ.Ε., εκτός της Δ.Ε.Η. και των θυγατρικών αυτής επιχειρήσεων.

9. «Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας»: Η εταιρεία με την επωνυμία «European Energy Exchange AG».

10. «Καθαρή Θέση Αγοραστή»: Η διαφορά σε γιγαβατώρες (GWh), ανά τριμηνιαίο Ε.Σ.Μ.Ε., των ποσοτήτων ενέργειας που αντιστοιχούν σε αγορές από τη Δ.Ε.Η. και των ποσοτήτων ενέργειας που αντιστοιχούν σε πωλήσεις από τη Δ.Ε.Η. του σχετικού Ε.Σ.Μ.Ε.. Για τον υπολογισμό της Καθαρής Θέσης Αγοραστή αθροίζονται αποκλειστικά οι συναλλαγές που έχει διενεργήσει η Δ.Ε.Η. εντός οποιασδήποτε οργανωμένης αγοράς ενεργειακών παραγωγών της περ. 15, κατά την έναρξη της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17.

11. «Καθαρή Θέση Πωλητή» (Net Seller Position): Η διαφορά σε γιγαβατώρες (GWh), ανά τριμηνιαίο Ε.Σ.Μ.Ε., για το οποίο υφίσταται σχετική υποχρέωση εντός της Περιόδου Δεσμεύσεων κατά το άρθρο 45, των ποσοτήτων ενέργειας που αντιστοιχούν σε πωλήσεις από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. και των ποσοτήτων ενέργειας που αντιστοιχούν σε αγορές από τη Δ.Ε.Η. του σχετικού Ε.Σ.Μ.Ε.. Για τον υπολογισμό της Καθαρής Θέσης Πωλητή αθροίζονται αποκλειστικά οι συναλλαγές που έχει διενεργήσει η Δ.Ε.Η. εντός οποιασδήποτε οργανωμένης αγοράς παραγωγών της περ. 15, μετά την έναρξη της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17. Εξαιρούνται οι διμερείς και οι προσυμφωνημένες συναλλαγές, ακόμη και αν αυτές διενεργηθούν ή δηλωθούν σε οργανωμένη αγορά ενεργειακών παραγωγών ή εκκαθαριστούν από εκκαθαριστικό οίκο. Στην περίπτωση κατά την οποία η Δ.Ε.Η. κατέχει θετική Καθαρή Θέση Αγοραστή στις οργανωμένες αγορές ενεργειακών παραγωγών της περ. 15, κατά την έναρξη της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17, ο συμπηφισμός αυτών των ποσοτήτων δεν λαμβάνεται υπόψη ως μέρος των ποσοτήτων που πωλήθηκαν για την επίτευξη της απαιτούμενης Καθαρής Θέσης Πωλητή της Δ.Ε.Η.. Η Δ.Ε.Η. δύναται να διενεργεί συναλλαγές για τη δημιουργία και διατήρηση της Καθαρής Θέσης Πωλητή είτε με την ιδιότητα του μέλους, είτε με την ιδιότητα του ειδικού διαπραγματευτή οργανωμένης αγοράς ενεργειακών παραγωγών.

12. «Καταληκτική Ημερομηνία Διακράτησης Θέσης» (Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.): Ημερομηνία έως την οποία η Δ.Ε.Η. διατηρεί την Απαιτούμενη Καθαρή Θέση Πωλητή, σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

13. «Καταληκτική Ημερομηνία Δημιουργίας Θέσης» (Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.): Ημερομηνία έως την οποία η Δ.Ε.Η. δημιουργεί την Απαιτούμενη Καθαρή Θέση Πωλητή, σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

14. «Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Πτολεμαΐδα V»: Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας υπ' αρ. V του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού (ΑΗΣ) Πτολεμαΐδας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Δ.Ε.Η., με καύσιμο λιγνίτη, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5/ΗΛ/Α/Φ7/556/6201/16.09.2010 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής «Καθορισμός λοιπών όρων και προϋποθέσεων της Άδειας παραγωγής της Δ.Ε.Η. Α.Ε. για την εγκατάσταση νέας λιγνιτικής Μονάδας V στον ΑΗΣ Πτολεμαΐδας, μικτής ισχύος 660 MWel και Άδεια Διανομής θερμικής ενέργειας ισχύος 140

MWth για τηλεθέρμανση», η οποία τελεί υπό κατασκευή κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της περ. 2.

15. «Οργανωμένες αγορές ενεργειακών παραγωγών»: Οι αγορές ενεργειακών παραγωγών που διαχειρίζονται το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ή το Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας.

16. «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη»: Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνιτικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Δ.Ε.Η. και των θυγατρικών αυτής εταιρειών υπό την επωνυμία «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» και «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.».

17. «Περίοδος δεσμεύσεων»: Η χρονική περίοδος η οποία εκκινεί από τη 10η Σεπτεμβρίου 2021, σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και λήγει το αργότερο μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2024, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

(α) Στην περίπτωση που η συμμετοχή στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και θέση σε εμπορική λειτουργία της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «Πτολεμαΐδα V», ως λιγνιτικής μονάδας, εκκινήσει μετά την ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος της περ. 18, η περίοδος δεσμεύσεων λήγει μετά την πάροδο του σχετικού τριμήνου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο τίθεται σε απόσυρση η τελευταία λιγνιτική μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός της μονάδας «Πτολεμαΐδα V», σύμφωνα με το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα.

(β) Στην περίπτωση που η συμμετοχή στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και θέση σε εμπορική λειτουργία της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας «Πτολεμαΐδα V», ως λιγνιτικής μονάδας, εκκινήσει πριν την ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος της περ. 18, η περίοδος δεσμεύσεων λήγει είτε μετά την πάροδο του σχετικού τριμήνου του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο τίθεται σε απόσυρση η τελευταία λιγνιτική μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μονάδας «Πτολεμαΐδα V», σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα είτε την 31η Δεκεμβρίου 2024, όποια εκ των δύο ημερομηνιών έλθει νωρίτερα.

18. «Χρονοδιάγραμμα απόσυρσης λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας»: το πρόγραμμα της Ελληνικής Δημοκρατίας για τη σταδιακή απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο περιλαμβάνεται στο Κεφάλαιο 3.2.1 του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα - ΕΣΕΚ (Β' 4893/2019), όπως εκάστοτε ισχύει και κάθε άλλο χρονοδιάγραμμα απόσυρσης αυτών. Για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, ως απόσυρση λιγνιτικής μονάδας νοείται: (α) η παύση συμμετοχής της εκάστοτε μονάδας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα ή (β) η ένταξη μονάδας σε μηχανισμό υπό τη μορφή στρατηγικής εφεδρείας, κατά την έννοια του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)

(ΕΕ L 158/54 της 14.06.2019) ή (γ) η μετατροπή λιγνιτικής μονάδας σε μονάδα φυσικού αερίου, βιομάζας ή άλλου ανανεώσιμου καυσίμου.

Άρθρο 45

Σύναψη Ελληνικών Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης

1. Προς εκπλήρωση των από 1ης Σεπτεμβρίου 2021 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση λιγνίτη και στο πλαίσιο της υπόθεσης COMP/AT.38700, σύμφωνα και με την υπ' αρ. EC (2008) 824 (C 93/3) απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «σχετικά με διαδικασία βάσει της παρ. 3 του άρθρου 86 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά τη διατήρηση σε ισχύ από την Ελληνική Δημοκρατία των δικαιωμάτων για την εξόρυξη λιγνίτη υπέρ της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε.», η Δ.Ε.Η. υποχρεούται, μέσω της συμμετοχής της στη μία ή και στις δύο οργανωμένες αγορές ενεργειακών παραγώγων της περ. 15 του άρθρου 44, κατά την περίοδο δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44 και υπό τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 46, να δημιουργήσει Καθαρή Θέση Πωλητή σε τριμηνιαία Ε.Σ.Μ.Ε., με ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που ανέρχονται σε ποσοστό:

(α) πενήντα τοις εκατό (50%) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη του αντίστοιχου ημερολογιακού τριμήνου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2021 και μέχρι και το τρίτο τρίμηνο του έτους 2022, και

(β) σαράντα τοις εκατό (40%) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη του αντίστοιχου ημερολογιακού τριμήνου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, κατά τα επόμενα τρίμηνα, έως το τέλος της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44, ως οι ποσότητες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη των περ. (α) και (β) υπολογίζονται από τον Α.Δ.Μ.Η.Ε. και είτε δημοσιεύονται στα μηνιαία δελτία ενέργειας που αναρτά στην ιστοσελίδα του, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 2, είτε γνωστοποιούνται από τον Α.Δ.Μ.Η.Ε. στον Εντολοδόχο Παρακολούθησης του άρθρου 47.

2. Για τον υπολογισμό των ποσοτήτων της παρ. 1 δεν λαμβάνεται υπόψη η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη για τους σκοπούς στρατηγικής εφεδρείας.

3. Αγοραστές των ποσοτήτων της παρ. 1, δια της κατάρτισης των Ελληνικών Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης (Ε.Σ.Μ.Ε.), δύναται να είναι οι Επιλέξιμοι Αγοραστές. Η Δ.Ε.Η. υποχρεούται να προβαίνει σε κάθε απαραίτητη ενέργεια, κατά τους κανονισμούς λειτουργίας των οργανωμένων αγορών ενεργειακών παραγώγων της περ. 15 του άρθρου 44, για την έγκαιρη και προσήκουσα σύναψη των Ε.Σ.Μ.Ε..

4. Η Δ.Ε.Η. δεν επιτρέπεται να συνάπτει συμφωνίες με τρίτους για συνδυασμένη πώληση και επαναγορά σε απώτερο χρόνο ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας (back-to-back agreements) όσον αφορά στις ποσότητες που πωλούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 46.

Άρθρο 46

Προσδιορισμός της πωλούμενης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας και καταμερισμός σε προϊόντα

1. Οι ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 45 καταμερίζονται σε τέσσερα (4) τριμηνιαία Ε.Σ.Μ.Ε. κατ' έτος εφαρμογής, τα οποία αφορούν σε προϊόντα βάσης (baseload), όπως αυτά ορίζονται στις προδιαγραφές προϊόντων της αντίστοιχης οργανωμένης αγοράς ενεργειακών παραγώγων της περ. 15 του άρθρου 44, στην οποία η Δ.Ε.Η. συναλλάσσεται κατά περίπτωση και αντιστοιχούν σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους από το έτος εφαρμογής, επί του ποσοστού που αντιστοιχεί σε έκαστο έτος εφαρμογής, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 45.

2. Κατά την περίοδο δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44, η Δ.Ε.Η. δημιουργεί, ανά τριμηνιαίο Ε.Σ.Μ.Ε., θετική Καθαρή Θέση Πωλητή τουλάχιστον ίση με την Απαιτούμενη Καθαρή Θέση Πωλητή (Α.Κ.Θ.Π.) έως την Καταληκτική Ημερομηνία Δημιουργίας Θέσης (Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.), την οποία διατηρεί τουλάχιστον ίση με την Α.Κ.Θ.Π. έως την Καταληκτική Ημερομηνία Διακράτησης Θέσης (Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.).

(α) Η Α.Κ.Θ.Π. του Ε.Σ.Μ.Ε. που αντιστοιχεί στο τέταρτο τρίμηνο του έτους εφαρμογής 2021, ορίζεται σε οκτακόσιες ενενήντα τρεις (893) γιγαβατώρες (GWh). Η Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. και η Κ.Η.ΔΙΑ.Θ. του Ε.Σ.Μ.Ε. αυτού είναι η 28η Σεπτεμβρίου 2021.

(β) Οι Α.Κ.Θ.Π. των Ε.Σ.Μ.Ε., που αντιστοιχούν στο πρώτο και στο δεύτερο τρίμηνο του έτους εφαρμογής 2022 ορίζονται σε οκτακόσιες εβδομήντα δύο (872) γιγαβατώρες (GWh) και πεντακόσιες δεκαπέντε (515) γιγαβατώρες (GWh), αντίστοιχα.

(γ) Οι Α.Κ.Θ.Π. των λοιπών Ε.Σ.Μ.Ε., μέχρι τη λήξη της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44, υπολογίζονται και ανακοινώνονται από τον Εντολοδόχο Παρακολούθησης, με βάση τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 45, τις παρ. 1, 2 και 3 του παρόντος και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 47. Κατά το χρονικό διάστημα από την εκκίνηση της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44 μέχρι τον ορισμό του Εντολοδόχου Παρακολούθησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 47, καθώς και στην περίπτωση που για οποιοδήποτε τρίμηνο έτους εφαρμογής ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης δεν υπολογίσει και ανακοινώσει για συγκεκριμένο τρίμηνο την Α.Κ.Θ.Π. του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζεται η Α.Π.Κ.Θ. του αμέσως προηγούμενου τριμήνου και τυχόν ποσότητα απόκλισης μεταφέρεται στο αντίστοιχο Ε.Σ.Μ.Ε. του επόμενου έτους εφαρμογής, εντός της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44 και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάρκεια αυτής.

(δ) Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάρκεια της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44, οι Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. και Κ.Η.ΔΙΑ.Θ. των Ε.Σ.Μ.Ε. για τα έτη εφαρμογής 2022 και 2023 ορίζονται ως εξής:

1ο Τρίμηνο 2022: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2021

Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 30.11.2021

2ο Τρίμηνο 2022: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2021
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2022

3ο Τρίμηνο 2022: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2021
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2022

4ο Τρίμηνο 2022: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.1.2022
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.4.2022

1ο Τρίμηνο 2023: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.202
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 30.11.2022

2ο Τρίμηνο 2023: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2022
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2023

3ο Τρίμηνο 2023: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2022
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2023

4ο Τρίμηνο 2023: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.1.2023
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.4.2023

3. Σε περίπτωση, κατά την οποία δεν επιτευχθεί και διατηρηθεί η Καθαρή Θέση Πωλητή για οποιοδήποτε τριμηνιαίο Ε.Σ.Μ.Ε. των ετών της παρ. 2, σύμφωνα με τις αντίστοιχες Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. και Κ.Η.ΔΙΑ.Θ., η ποσότητα απόκλισης μεταφέρεται στο αντίστοιχο Ε.Σ.Μ.Ε. του επόμενου έτους εφαρμογής εντός της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44 και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάρκεια αυτής. Η ποσότητα απόκλισης υπολογίζεται ως η διαφορά της Α.Κ.Θ.Π. και της ελάχιστης Καθαρής Θέσης Πωλητής στο διάστημα από Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. έως Κ.Η.ΔΙΑ.Θ., όπως αυτή προκύπτει στο πέρας των συνεδριάσεων των οργανωμένων αγορών ενεργειακών παραγώγων. Η υποχρέωση της Δ.Ε.Η. να διατηρήσει την Καθαρή Θέση Πωλητή σχετικά με ποσότητες που μεταφέρονται σε επόμενο έτος εφαρμογής, παραμένει σε ισχύ έως ότου εκπληρωθεί η σχετική υποχρέωση της Δ.Ε.Η. ή έως το τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2024, όποιο από τα δύο έλθει νωρίτερα. Οι κατωτέρω Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. και Κ.Η.ΔΙΑ.Θ., οι οποίες αντιστοιχούν σε Ε.Σ.Μ.Ε. του ημερολογιακού έτους 2024, αφορούν σε Α.Κ.Θ.Π. που δύναται να προκύψουν αφενός από ποσότητες απόκλισης προηγούμενων ημερολογιακών ετών που μεταφέρονται, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας ή σε περίπτωση εφαρμογής της περ. (γ) της παρ. 2, αφετέρου σε περίπτωση εφαρμογής της περ. (β) της περ. 17 του άρθρου 44, ως εξής:

1ο Τρίμηνο 2024: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2023
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 30.11.2023

2ο Τρίμηνο 2024: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2023
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2024

3ο Τρίμηνο 2024: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.10.2023
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.1.2024

4ο Τρίμηνο 2024: Κ.Η.ΔΗΜ.Θ.: 31.1.2024
Κ.Η.ΔΙΑ.Θ.: 1.4.2024

4. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του παρόντος Μέρους και κατά τη συμμετοχή της στις οργανωμένες αγορές ενεργειακών παραγώγων της περ. 15 του άρθρου 44, η Δ.Ε.Η. υποβάλλει ελεύθερα εντολές αγοράς και πώλησης χωρίς όρια τιμών πέραν όσων προβλέπονται στις αντίστοιχες αγορές.

Άρθρο 47

Εντολοδόχος παρακολούθησης

1. Το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

της περ. 2 του άρθρου 44, το Ελληνικό Δημόσιο προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έναν επαρκώς εξειδικευμένο σύμβουλο, όπως ιδίως, διεθνή επενδυτική τράπεζα ή άλλον διεθνή οικονομικό σύμβουλο, ο οποίος, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν, ενεργεί ως Εντολοδόχος Παρακολούθησης (monitoring trustee), εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των δεσμεύσεων της παρ. 1 του άρθρου 45. Ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης ορίζεται από το Ελληνικό Δημόσιο το αργότερο επτά (7) ημέρες μετά τη σχετική έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της πρότασης του πρώτου εδαφίου.

2. Ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης είναι ανεξάρτητος από το ελληνικό Δημόσιο, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οποιονδήποτε διαχειριστή οργανωμένης αγοράς ενεργειακών παραγώγων της περ. 15 του άρθρου 44, τη Δ.Ε.Η. και τις θυγατρικές αυτής επιχειρήσεις, δεν τελεί σε σύγκρουση συμφερόντων ως προς την εντολή του, δεν ασκεί έλεγχο, παρακλώει, επιτηρεί ή καθ' οιονδήποτε τρόπο αναμειγνύεται στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των ελληνικών ανεξάρτητων ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών.

3. Ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης έχει, ειδικότερα, τα ακόλουθα καθήκοντα:

(α) Καταρτίζει λεπτομερές σχέδιο δράσης αναφορικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του, το οποίο διαβιβάζει στη Ρ.Α.Ε. για τις παρατηρήσεις της και στη συνέχεια κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(β) Παρακολουθεί την εφαρμογή της διαδικασίας και των στόχων των άρθρων 45 και 46 και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δια της κατάρτισης και υποβολής τακτικών τριμηνιαίων αναφορών και ενδιάμεσων προκαταρκτικών αναφορών, τις οποίες, σε μη εμπιστευτική μορφή, κοινοποιεί στο ελληνικό Δημόσιο και στη Ρ.Α.Ε., το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών και δέκα (10) ημερών, αντίστοιχα, από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού τριμήνου της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44.

Αμφότερες οι αναφορές του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τις ακριβείς ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας της παρ. 1 του άρθρου 45, τις Α.Κ.Θ.Π. των Ε.Σ.Μ.Ε. από το τρίτο τρίμηνο του 2022 και μέχρι τα Ε.Σ.Μ.Ε., για τα οποία η Κ.Η.ΔΗΜ.Θ. βρίσκεται εντός του ημερολογιακού τριμήνου υποβολής της σχετικής αναφοράς, καθώς και τα δεδομένα και πορίσματα των περ. (ε), (στ), (ζ) και (η) του παρόντος και τα οποία αναρτώνται, με σχετική ανακοίνωση, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη λήξη εκάστου ημερολογιακού τριμήνου. Οι τριμηνιαίες αναφορές περιλαμβάνουν επιπλέον τα δεδομένα και πορίσματα της περ. (δ) του παρόντος.

(γ) Προτείνει στο ελληνικό Δημόσιο και στη Ρ.Α.Ε. τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της περ. 2 του άρθρου 44 και ενεργεί ως σύνδεσμος επικοινωνίας για την υποβολή ερωτημάτων των Επιλέξιμων Αγοραστών, αναφορικά με τις δεσμεύσεις της παρ. 1 του άρθρου 45.

(δ) Εξετάζει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διατίθενται από τη Δ.Ε.Η., τους οικείους διαχειριστές οργανωμένων αγορών παραγωγών και κάθε αρμόδια αρχή για να επιβεβαιώνει ότι:

δα. Η Καθαρή Θέση Πωλητή της Δ.Ε.Η., ανά τριμηνιαίο Ε.Σ.Μ.Ε., πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 46,

δβ. δεν έχουν συναφθεί συμφωνίες κατά παράβαση της παρ. 4 του άρθρου 45,

δγ. εάν η Δ.Ε.Η. δεν επιτύχει την Καθαρή Θέση Πωλητή, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 46, κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την πώληση των εν λόγω ποσοτήτων.

(ε) Υπολογίζει τη λήξη της περιόδου δεσμεύσεων της περ. 17 του άρθρου 44, σύμφωνα με τις προβλέψεις των περ. (α) και (β) της περ. 17 του άρθρου 44.

(στ) Υπολογίζει τις Α.Κ.Θ.Π., σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 46.

(ζ) Υπολογίζει ενδεχόμενες ποσότητες απόκλισης.

(η) Υπολογίζει προσαρμογές των Α.Κ.Θ.Π. που προκύπτουν λόγω μεταφοράς ενδεχόμενων ποσοτήτων αποκλίσεων.

4. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων του:

(α) Ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και ιδίως, τους Διαχειριστές των οικείων αγορών ενεργειακών παραγωγών, τον Α.Δ.Μ.Η.Ε., τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

(β) Η Δ.Ε.Η. παρέχει στον Εντολοδόχο Παρακολούθησης κάθε συνεργασία, βοήθεια και πληροφορία που ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης μπορεί εύλογα να απαιτήσει για την εκτέλεση των καθηκόντων του, καθώς και κάθε απαραίτητη εξουσιοδότηση, προκειμένου ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης να λαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία υπολογισμού και δεδομένα αναφοράς από τους διαχειριστές των οικείων αγορών ενεργειακών παραγωγών και τον Α.Δ.Μ.Η.Ε., οι οποίοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, διευκολύνουν, αντίστοιχα, την άσκηση των καθηκόντων του Εντολοδόχου, ιδίως, με την παροχή των στοιχείων αυτών.

5. Σε περίπτωση παύσης του Εντολοδόχου Παρακολούθησης καθ' οιονδήποτε τρόπο, ο διορισμός νέου Εντολοδόχου, ο οποίος παραλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία από τον απελθόντα Εντολοδόχο, γίνεται δυνάμει των προβλέψεων της παρ. 1.

6. Για την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος Μέρους, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, πλέον των αναφορών της περ. (β) της παρ. 3, δύναται να λαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία υπολογισμού και τα δεδομένα αναφοράς από τους διαχειριστές των οικείων αγορών ενεργειακών παραγωγών και τον Α.Δ.Μ.Η.Ε..

Άρθρο 48

Άρση διαρθρωτικού μέτρου αποεπένδυσης

1. Οι εταιρείες, οι οποίες συστήθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 6 του ν. 4533/2018 (Α' 75) «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» και «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», δύναται να συγχωνευθούν με απορρόφηση από τη Δ.Ε.Η.. Στην περίπτωση του

πρώτου εδαφίου, από την ημερομηνία καταχώρισης της σύμβασης συγχώνευσης ως προς την απορροφώσα εταιρεία, στο Γ.Ε.ΜΗ, σύμφωνα με την υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005 (Α' 297), περιέρχεται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα στη Δ.Ε.Η., ως καθολικό διάδοχο, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων και των εννόμων σχέσεων των απορροφώμενων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης επί των κοιτασμάτων λιγνίτη, καθώς και των διοικητικών αδειών και εγκρίσεων, που εισφέρθηκαν στις ως άνω εταιρείες κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του ν. 4533/2018 και έχουν εκδοθεί υπέρ αυτών ή οι οποίες περιήλθαν σε αυτές δυνάμει του ν. 4533/2018 καθ' οιονδήποτε τρόπο. Εκκρεμείς δίκες οι οποίες αφορούν σε δραστηριότητες των απορροφώμενων εταιρειών συνεχίζονται αυτοδικαίως από την Δ.Ε.Η., χωρίς να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

2. Η συγχώνευση με απορρόφηση κατά την παρ. 1 διενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 6 έως 21 του ν. 4601/2019 (Α' 44), με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Η Δ.Ε.Η. απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη για την οποία απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της πράξης συγχώνευσης κατά το άρθρο αυτό, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτής. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται και δηλώσεις επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου μη μεταγεγραμμένου τίτλου, αυτοκινήτων και λοιπών κινητών και βιομηχανικού εξοπλισμού.

γ) Από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης των δύο εταιρειών, η Δ.Ε.Η. υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις των απορροφώμενων εταιρειών που αφορούν στους εργαζομένους τους με συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας, με εξαίρεση την περίπτωση των εργαζομένων, οι συμβάσεις των οποίων περιελήφθησαν στη σχετική πράξη απορρόφησης και στην αντίστοιχη λογιστική κατάσταση και οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν ή κατήγγειλαν τη σχέση εργασίας τους με κάποια από τις δύο εταιρείες του άρθρου 1 του ν. 4533/2018, κατά το διάστημα μεταξύ της έγκρισης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και της ολοκλήρωσής της.

δ) Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνεπεία της συγχώνευσης στη Δ.Ε.Η. προς όφελος ή βάρος αυτής. Στα στοιχεία της Δ.Ε.Η. μεταφέρονται και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί από διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης του καθαρού ενεργητικού (ενεργητικό μείον παθητικό) των κλάδων, εφόσον

έχουν περιληφθεί στη λογιστική κατάσταση απορρόφησης που θα συνταχθεί με την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης.

Άρθρο 49

Καταργούμενες διατάξεις

Τα άρθρα 1, 2, 3, 3Α, 4, 5, 6 και η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4533/2018 (Α' 75), περί διαρθρωτικών μέτρων για την πρόσβαση στον λιγνίτη και το περαιτέρω άνοιγμα της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού, καταργούνται.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 50

Τροποποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4014/2011

Στο άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209): α) στην περ. (α) της παρ. 3, τις περ. (α) και (γ) της παρ. 5, την παρ. 8 και την περ. (α) της παρ. 10 η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), ως αρμόδια αρχή διεξαγωγής περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ο Ειδικός Γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντικαθίστανται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων αντίστοιχα, β) η αναφορά της παρ. 3 στην «υποπαράγραφο Α» τρέπεται στην «περ. α'», γ) Ο Βοηθός Επιθεώρησης Περιβάλλοντος της ΕΥΕΠ της περ. γ' της παρ. 5 αντικαθίσταται από εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών, δ) οι παραπομπές και η κοινή απόφαση της υποπερ. εε' της περ. β' της παρ. 10, καθώς και οι αναφορές στην «Οδηγία 2010/75/ΕΚ» της περ. β' της ως άνω παραγράφου, αντικαθίστανται από τις αναφερόμενες κοινές αποφάσεις, ε) στο τέλος της περ. β' της παρ. 10 προστίθεται νέο εδάφιο, στ) η περ. γ' της παρ. 10 διαγράφεται, ζ) οι παρ. 11, 14, 15, 16 και 17 αντικαθίστανται, η) προστίθενται νέες παρ. 15α, 15β, 15γ και 21 και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις «Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και εναρμόνιση με άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/1975 περί Βιομηχανικών Εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)»

1. Κάθε έργο ή δραστηριότητα κατηγορίας Α' ή Β' υπόκειται σε προληπτικές και τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις διακρίνονται σε:

α) προληπτικές, που διενεργούνται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για τη διασφάλιση της επάρκειας των προτεινόμενων μέτρων,

β) τακτικές, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, σε προσδιορισμένο χρόνο βάσει του σχεδιασμού των επιθεωρήσεων είτε κατά το στάδιο κατασκευής του έργου είτε κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για την εξέταση όλων των

σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση της τήρησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ στα στάδια αυτά,

γ) έκτακτες, που διενεργούνται μετά την αδειοδότηση, εκτός του χρονικά προσδιορισμένου σχεδιασμού, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 14.

3. Αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων είναι:

(α) η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών για κάθε περίπτωση διενέργειας περιβαλλοντικής επιθεώρησης,

(β) η αδειοδοτούσα αρχή για τις προληπτικές επιθεωρήσεις, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, της περ. α' της παρ. 2,

(γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας,

(δ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4,

(ε) οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές, όπως ορίζεται στην παρ. 5, ενεργούντες κατόπιν εντολής των αμέσως προαναφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών.

4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη που εκδίδεται υποχρεωτικά κάθε έξι (6) μήνες, συγκροτούνται Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) απαρτιζόμενα κυρίως από το προσωπικό των περιβαλλοντικών υπηρεσιών της Περιφέρειας, η σύνθεση των οποίων καταχωρίζεται στο ΗΠΜ. Ο έλεγχος που ασκούν τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. δεν περιορίζεται μόνο στα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' ή Β'. Τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

Στους ελέγχους που γίνονται από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι δυνατόν, μετά από σχετική πρόσκληση, να περιλαμβάνεται και εκπρόσωπος του Δήμου στην περιοχή του οποίου υπάγεται διοικητικά το έργο ή η δραστηριότητα που θα ελεγχθεί. Ειδικά για την περιοχή των ρυθμιστικών σχεδίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 18 παρ. 12 και 33 παρ. 12, αντίστοιχως, του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας.

5. α) Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου των υποκείμενων σε επιθεώρηση έργων και δραστηριοτήτων συνιστάται Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών. Η ιδιότητα του Περιβαλλοντικού Ελεγκτή αποκτάται με τη χορήγηση σχετικής άδειας από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές έχουν ως αντικείμενο τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων σε κάθε περίπτωση που τους ζητείται από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες.

γ) Η παρακολούθηση του έργου των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών που επικουρείται από

συνιστώμενο για τον σκοπό αυτόν Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και απαρτίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο και τον Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, τον Διευθυντή της ΔΙΠΑ, έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και έναν (1) εκπρόσωπο του ΕΣΥΔ, με τους αναπληρωτές τους, ως μέλη.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου.

6. Οι δημόσιες υπηρεσίες εν γένει, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων τήρησης των Α.Ε.Π.Ο. ή Π.Π.Δ. και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ο δε φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υπέχει αντίστοιχες υποχρεώσεις, ιδίως μάλιστα ως προς τη διενέργεια των επισκέψεων στον χώρο, τη δειγματοληψία και τη συλλογή κάθε στοιχείου που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δεν απαιτείται ειδοποίηση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, ενώ η παρεμπόδιση από αυτόν των ελέγχων ή η παροχή ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινικές κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2336/1995.

Η δαπάνη του ελέγχου τήρησης των Α.Ε.Π.Ο. ή Π.Π.Δ. βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας.

7. Τα έργα και οι δραστηριότητες, που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους σε περιοχές του εθνικού καταλόγου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60), υπόκεινται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους υποχρεωτικά σε περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία, η οποία διενεργείται από τον φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, εφόσον υφίσταται, άλλως από περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5. Στην επιθεώρηση μπορεί να συμμετέχει και η αδειοδοτούσα υπηρεσία. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

8. Όλα τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' εντάσσονται σε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, το οποίο επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη και, κατά περίπτωση, αναπροσαρμόζεται. Το σχέδιο αυτό εγκρίνεται από την Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών.

9. Κάθε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αφορά αποκλειστικά στην τήρηση των Α.Ε.Π.Ο. ή Π.Π.Δ. και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) γενική αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών ζητημάτων,

β) τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει το σχέδιο επιθεωρήσεων,

γ) μητρώο των έργων και δραστηριοτήτων που καλύπτει το σχέδιο,

δ) διαδικασίες για την κατάρτιση προγραμμάτων τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, βάσει της παρ. 10,

ε) διαδικασίες για έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις,

στ) όπου απαιτείται, προβλέψεις για τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών επιθεώρησης.

10. α) Βάσει των σχεδίων περιβαλλοντικής επιθεώρησης, η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καταρτίζει προγράμματα τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, με πρόβλεψη της συχνότητας των επιτόπιων επισκέψεων στις σχετικές εγκαταστάσεις, μετά από συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων, με βάση τα ακόλουθα τουλάχιστον κριτήρια:

(αα) τις πιθανές και πραγματικές επιπτώσεις των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη και επίπεδα εκπομπών, την ευαισθησία του τοπικού περιβάλλοντος και τον κίνδυνο ατυχημάτων,

(ββ) το ιστορικό της συμμόρφωσης προς τους όρους της περιβαλλοντικής άδειας,

(γγ) τη συμμετοχή του φορέα λειτουργίας της εγκατάστασης στο EMAS, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1221/2009.

β) Χρόνοι διεξαγωγής των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία ορίζονται:

(αα) κάθε έτος τουλάχιστον για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1450) και συγχρόνως κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1,

(ββ) κάθε τρία (3) έτη τουλάχιστον για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης και, ταυτόχρονα, στην υποκατηγορία Α2,

(γγ) κάθε τρία (3) έτη τουλάχιστον για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8 και 9, καθώς και της ομάδας 12 με α/α 9, 11 και 16 του άρθρου 4 της υπ' αρ. οικ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471), που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης,

(δδ) κάθε πέντε (5) έτη τουλάχιστον για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8 και 9, καθώς και της ομάδας 12 με α/α 9, 11 και 16 του άρθρου 4 της ως άνω υπ' αρ. οικ. 37674/2016 απόφασης, που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α2 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης,

(εε) κατά τη φάση κατασκευής του έργου και κάθε πέντε (5) έτη τουλάχιστον από την έναρξη λειτουργίας του

έργου ή της δραστηριότητας, για τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α' των ομάδων 1, 2, 3, 6, 10 και 11, καθώς και της ομάδας 12 με α/α 1 έως 8, 13 και 18 του άρθρου 4 της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/ οικ.37674/27.7.2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σε περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας της εγκατάστασης που ανήκει στις περιπτώσεις (αα) ή (ββ) συμμετέχει στο EMAS, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διενεργούν περιβαλλοντική επιθεώρηση σε πιο αραιά χρονικά διαστήματα που, όμως, δεν μπορούν να ξεπερνούν την τριετία για την περίπτωση (αα) και την πενταετία για την περίπτωση (ββ).

Στα εν λόγω προγράμματα των τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων μπορούν να συμπεριλαμβάνονται και οι οικονομικές δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Β' του άρθρου 1, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση περιβαλλοντικού κινδύνου και τη μεθοδολογία που καθορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/13582/952/10.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 689), σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους πόρους για τη διεξαγωγή των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.

11. α. Σε κάθε αυτοψία, οι αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3 συντάσσουν επιτόπου έκθεση αυτοψίας στην οποία καταχωρίζονται τα ευρήματα του ελέγχου. Ακολούθως, συντάσσουν προσωρινή έκθεση ελέγχου σύμφωνα με την απόφαση της περ. α' της παρ. 21.

Η προσωρινή έκθεση ελέγχου κοινοποιείται στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας το αργότερο εντός ενός (1) μήνα από την πραγματοποίηση της αυτοψίας. Ο εν λόγω φορέας, σε περίπτωση διαπίστωσης πιθανών παραβάσεων, καλείται ταυτόχρονα σε απολογία. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε δύο (2) μήνες για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης.

Ο έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά με τη χρήση των φύλλων ελέγχου, τα οποία υποκαθιστούν την έκθεση αυτοψίας για τις περιπτώσεις περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων όπου η αρμόδια Αρχή Οργάνωσης, Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/2020 (Α' 245), εκδίδει φύλλα ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 147 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Τα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνουν τα αποτελέσματα του ελέγχου και να επέχουν θέση προσωρινής έκθεσης ελέγχου. Επιπρόσθετα, σε περίπτωση που η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ασήμαντη, ήτοι δεν προκαλεί ρύπανση, υποβάθμιση ή κίνδυνο για το περιβάλλον, στα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνονται κατευθυντήριες οδηγίες για την συμμόρφωση, να προβλέπεται επανέλεγχος εντός προθεσμίας ή προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β. Σε περίπτωση μη διαπίστωσης παράβασης και αξιολόγησης των μη συμμορφώσεων ως ασήμαντων, σύμφωνα με το έβδομο εδάφιο της περ. α', η προσωρινή έκθεση ελέγχου καθίσταται οριστική και αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4042/2012.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων που δεν εμπίπτουν στην περ. β', τάσσεται προθεσμία για την απολογία που δεν δύναται να είναι μικρότερη από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επομένη ημέρα της επίδοσης της κλήσης σε απολογία, με δυνατότητα παράτασης μετά από αίτημα του φορέα έως δέκα εργάσιμες (10) ημέρες επιπλέον. Μετά την υποβολή της απολογίας ή εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τάχθηκε για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή που διενεργεί τον έλεγχο συντάσσει οριστική έκθεση ελέγχου εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας απολογίας. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες από την πραγματοποίηση της αυτοψίας για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης. Σε περίπτωση που για την ολοκλήρωση του ελέγχου απαιτείται η διεξαγωγή συμπληρωματικών εργαστηριακών μετρήσεων και αναλύσεων ή η λήψη πορισμάτων από άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, καθώς και ενδεχόμενη κλήση σε συμπληρωματική απολογία σε συνέχεια των συμπληρωματικών ευρημάτων που προκύπτουν από τους προαναφερθέντες εργαστηριακούς ελέγχους και μετρήσεις ή τα πορίσματα άλλων συναρμόδιων υπηρεσιών, ο χρόνος αυτός δεν προσμετράται στην προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών.

Η οριστική έκθεση ελέγχου περιέχει συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες, καθώς και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα με τις παρ. 15 και 15γ, όπου αυτές έχουν εφαρμογή, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών εντός εύλογης προθεσμίας. Η οριστική έκθεση ελέγχου αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ από την αρμόδια αρχή και, ανάλογα με τα ευρήματα αυτής, δύναται να κοινοποιείται στην αρχή που χορήγησε στον ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών.

12. Στην επιθεώρηση του άρθρου 26 του ν. 3982/2011 (Α' 143) των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που διεξάγεται από την αδειοδοτούσα αρχή του Μέρους Β' του ν. 3982/2011 (Α' 143) μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος της αρμόδιας υπηρεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης.

13. Οι τακτικές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του ν. 3982/2011 (Α' 143) μπορούν να διεξάγονται από κοινού με τους πιστοποιημένους επιθεωρητές του άρθρου 27 του ίδιου νόμου.

14. Έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές των περ. α', γ' και δ' της παρ. 3, προκειμένου να διερευνηθούν το ταχύτερο δυνατόν περιβαλλοντικές καταγγελίες ή συμβάντα με περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα ή κατόπιν καταγγελίας, η οποία υποβάλλεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες δύνανται να αναθέτουν τη διενέργεια έκτακτης περιβαλλοντικής επιθεώρησης σε περιβαλλοντικό ελεγκτή της παρ. 5. Για

τη διαχείριση των καταγγελιών εφαρμόζεται το άρθρο 140 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

15. Οι αρμόδιες για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αρχές της παρ. 3 δίνουν προτεραιότητα και βαρύτητα στην παροχή ορθής πληροφόρησης και κατευθυντήριων οδηγιών, τάσσοντας παράλληλα προθεσμία για τη συμμόρφωση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, εφόσον η έλλειψη συμμόρφωσης δεν μπορεί να αρθεί άμεσα. Η προθεσμία συμμόρφωσης εξαρτάται από τις πραγματικές συνθήκες, από τη φύση της παράβασης και των διορθωτικών ενεργειών που απαιτούνται, καθώς και το κόστος τους, σε σχέση με τον ετήσιο κύκλο εργασιών του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Η ανωτέρω προθεσμία δύναται να ορίζεται έως και τρία (3) έτη, κατόπιν αιτιολογημένης κοινής απόφασης των προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής και της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα τακτικής παρακολούθησης και ελέγχου της προόδου συμμόρφωσης και μπορεί να τίθενται συμπληρωματικοί της Α.Ε.Π.Ο. όροι και προϋποθέσεις.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου της παρούσας και με την επιφύλαξη του π.δ. 148/2009 (Α' 190), σε κάθε περίπτωση που, μετά την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, διαπιστώνονται:

α) μη ουσιώδεις διοικητικές παραβάσεις ή

β) παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή των όρων και προϋποθέσεων της Α.Ε.Π.Ο. ή των Π.Π.Δ. του έργου ή της δραστηριότητας που δεν εμπίπτουν στην παρ. 15β, η αρμόδια αρχή που διενεργεί την περιβαλλοντική επιθεώρηση συντάσσει το αντίστοιχο Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, όπως αυτό ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160), στο οποίο παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες, επιβάλλονται μέτρα για την άρση των παραβάσεων και τίθεται εύλογη προθεσμία συμμόρφωσης. Σε περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης έγκρισης λειτουργίας, άδειας λειτουργίας, γνωστοποίησης λειτουργίας ή άλλων συναφών διοικητικών πράξεων, ενημερώνεται αμελλητί η αρμόδια αρχή για την επιβολή κυρώσεων.

Ο ελεγχόμενος φορέας υποχρεούται να υλοποιήσει το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, υποβάλλοντας προς τις αρμόδιες αρχές διεξαγωγής περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος.

15α. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και

λοιπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3 ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, παύει η σχετική διαδικασία ελέγχου και η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, η αρμόδια αρχή της παρ. 3 προχωρά στην επιβολή κυρώσεων, συντάσσοντας αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 15γ.

15β. Η διαδικασία των παρ. 15 και 15α δεν εφαρμόζεται όταν η παράβαση ενέχει κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον, που δεν μπορεί να αποτραπεί χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους του ελεγκτή, δηλαδή κατατάσσεται στις κατηγορίες «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 30 του ν. 1650/1986. Ειδικότερα τέτοιες περιπτώσεις θεωρούνται:

α) όταν η άμεση επιβολή μέτρων και κυρώσεων είναι αναγκαία για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος,

β) όταν η παράβαση ενέχει άμεσο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή απειλεί με άμεσες και σημαντικές αρνητικές συνέπειες το περιβάλλον που δεν μπορούν να αποτραπούν χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους της αρμόδιας για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αρχής της παρ. 3 ή ενέχουν κίνδυνο ευρείας οικολογικής διατάραξης,

γ) στις περιπτώσεις ουσιωδών διοικητικών παραβάσεων, όπως η έλλειψη εν ισχύ Α.Ε.Π.Ο. ή Π.Π.Δ..

Για την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης και την εφαρμογή ή μη της παρούσας λαμβάνονται υπόψη η φύση της παράβασης και το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών, η υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, η συμπεριφορά και ο βαθμός συνεργασίας του ελεγχόμενου φορέα, άλλοι ελαφρυντικοί ή επιβαρυντικοί παράγοντες, καθώς και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4042/2012 (Α' 24).

15γ. α. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 15β, μετά την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή, που διενεργεί την περιβαλλοντική επιθεώρηση, συντάσσει αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, η οποία υπέχει θέσης οριστικής έκθεσης ελέγχου εντός της προθεσμίας της περ. γ' της παρ. 11.

β. Η ως άνω βεβαίωση:

βα) περιλαμβάνει τη σχετική εισήγηση για επιβολή προστίμου προς την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986,

ββ) περιλαμβάνει, όπου απαιτείται, Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα με το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης της περ. στ' της παρ. 21, το οποίο ο ελεγχόμενος φορέας του έργου ή της δραστηριότητας οφείλει να υλοποιήσει, υποβάλλοντας προς τις αρμόδιες αρχές

περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος,

βγ) αναρτάται από την αρμόδια αρχή αμελλητί στο ΗΠΜ,

βδ) κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρχή που χορήγησε στον ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών,

βε) κοινοποιείται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, εφόσον για τη συγκεκριμένη παράβαση προβλέπεται ποινική κύρωση.

γ. Μετά την παρέλευση της τεθείσας προθεσμίας διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών Συμμόρφωσης, σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3, ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ.

δ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Η αποδοχή της Δήλωσης Συμμόρφωσης δεν αίρει τη διαδικασία επιβολής προστίμου από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τη σχετική πράξη βεβαίωσης παράβασης. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, αυτός θεωρείται υπότροπος και υποβάλλονται οι προσήκουσες κυρώσεις.

16. Στις Α.Ε.Π.Ο. των έργων και δραστηριοτήτων του Παραρτήματος Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης δύναται να προβλέπεται ότι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας απαιτείται η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή άλλου ισοδύναμου μέσου. Στην περίπτωση αυτή, στην Α.Ε.Π.Ο. καθορίζονται και οι λόγοι κατάπτωσης της χρηματικής εγγύησης. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, σε περίπτωση επανειλημμένης άρνησης ή παράλειψης συμμόρφωσης του φορέα διαχείρισης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Α.Ε.Π.Ο., εφόσον αποτελούν αιτία κατάπτωσης της εγγύησης, η χρηματική εγγύηση καταπίπτει προς όφελος του Δημοσίου και περιέρχεται ως πόρος στο Πράσινο Ταμείο.

17. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

α) εξειδικεύεται περαιτέρω ή τροποποιείται η διαδικασία και η συχνότητα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ανά υποκατηγορία και ανά ομάδα έργων και δραστηριοτήτων της παρ. 10,

β) εξειδικεύονται περαιτέρω οι κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται υποχρεωτικά σε προληπτική περιβαλλοντική επιθεώρηση κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης της περ. α' της παρ. 2, και

γ) εξειδικεύονται περαιτέρω τα όργανα διεξαγωγής των ελέγχων και επιβολής των κυρώσεων.

18. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύσταση και τήρηση του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, οι αρμοδιότητές τους, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή και τα σχετικά δικαιολογητικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή, η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς επιθεώρηση, ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων των περιβαλλοντικών ελεγκτών, καθώς και το παραδοτέο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, ο τρόπος ελέγχου, οι κυρώσεις και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρ. 5.

19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος προσδιορισμού της αμοιβής των περιβαλλοντικών ελεγκτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της εκκαθάρισης και καταβολής των αμοιβών τους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της.

20. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται ο τρόπος της τεχνικής οργάνωσης, υλοποίησης και λειτουργίας του Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ζήτημα. Η έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

21. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας υιοθετείται το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, το οποίο καταρτίζεται βάσει των κριτηρίων του άρθρου 149 του ν. 4512/2018, από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ως Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/2020, και το οποίο περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τις οδηγίες για την καθοδήγηση των ενεργειών και των αποφάσεων των αρμοδίων αρχών που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια και σε συνέχεια του ελέγχου στο πλαίσιο της ενιαίας αντιμετώπισης των ελέγχων και των λοιπών δραστηριοτήτων εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικότερων κριτηρίων για τον καθορισμό της προθεσμίας συμμόρφωσης, των αναγκαίων λεπτομερειών για την εφαρμογή αυτού και των διοικητικών μέτρων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, και στο οποίο εξειδικεύονται:

α) το περιεχόμενο της προσωρινής και της οριστικής έκθεσης ελέγχου της παρ. 11,

β) οι παραβάσεις της παρ. 15, συμπεριλαμβανομένων των μη ουσιωδών διοικητικών παραβάσεων και οι παραβάσεις της παρ. 15β, οι οποίες δύναται να εξειδικεύονται ανά είδος έργου ή δραστηριότητας,

γ) το περιεχόμενο του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών της παρ. 15 και της υποπερ. ββ) της περ. β' της παρ. 15γ,

δ) η κατάταξη των παραβάσεων στις τέσσερις (4) κατηγορίες «ΧΑΜΗΛΗΣ», «ΜΕΤΡΙΑΣ», «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 15β,

ε) το σύνολο των ελαφρυντικών ή επιβαρυντικών παραγόντων, οι οποίοι συνεκτιμώνται για την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης, σύμφωνα με την παρ. 15β, και ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986, στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 11 έως 15γ.

Για το περιεχόμενο των περ. β' και γ' της παρούσας ζητείται η απλή γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 51
Αρμοδιότητες των Επιθεωρητών
Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης του
Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του
Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας -
Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 2947/2001

Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.) της παρ. Α' του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (Α' 228) αντικαθίσταται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η υποπαρ. 4 της παρ. Α' τροποποιείται και καταργούνται τα έξι (6) τελευταία εδάφια της, περί ελέγχων των επιθεωρητών περιβάλλοντος, η παρ. 5 περί διοικητικών κυρώσεων διαγράφεται και οι υποπαρ. 1 έως 5 της παρ. Α' διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 9
Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.) - Ρύθμιση θεμάτων εργοταξιακών λατομείων εκτός Ν. Αττικής

Α.1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών είναι:

α. Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται για την πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και η εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης αυτών.

β. Η συλλογή και η επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και των περιβαλλοντικών όρων που επιβάλλονται κατά την κείμενη νομοθεσία για την εκτέλεση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

γ. Η εκπροσώπηση της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες.

δ. Η εισήγηση για τον καθορισμό προτύπων και μεθόδων μέτρησης πάσης φύσεως εκπομπών στο σύνολο των περιβαλλοντικών μέσων από σταθερές πηγές.

ε. Η εκπόνηση και η ανάθεση εκπόνησης μελετών και ερευνών, σχετικών με το αντικείμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών.

στ. Η ανάληψη και η υλοποίηση προγραμμάτων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς που εδρεύουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σχετικών με το αντικείμενό της.

ζ. Οι αρμοδιότητες του καταργούμενου, με την παρ. 11 του παρόντος, Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος, που καθορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 Α').

3. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να έχουν ικανή επιστημονική κατάρτιση, ενασχόληση και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος.

4. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να διενεργούν αυτοψίες σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό έργο ή δραστηριότητα που υπάγεται στη νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος ή επιβάλλεται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 2 και να προβαίνουν σε ελέγχους και μετρήσεις, καθώς και στη συλλογή κάθε χρήσιμου κατά την κρίση τους στοιχείου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τούτο ισχύει ανεξάρτητα από συντρέχουσα αρμοδιότητα άλλης αρχής να προβαίνει σε ανάλογο έλεγχο.

5. (Καταργείται).»

Άρθρο 52
Μεταβατικές διατάξεις

1. Εκκρεμείς υποθέσεις περιβαλλοντικών ελέγχων, επιθεωρήσεων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις διεκπεραιώνονται με τη νομοθεσία που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ως εκκρεμείς υποθέσεις νοούνται οι περιπτώσεις για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί αυτοψία.

2. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 21 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209), εφαρμόζεται το τρίτο εδάφιο της παρ. 15β του ως άνω άρθρου.

Άρθρο 53
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υπ' αρ. 59388/3363/1988 (Β' 638) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Γεωργίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, περί επιβολής και είσπραξης διοικητικών προστίμων.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ν. 4819/2021

Άρθρο 54
Διευκρινίσεις αναφορικά με τους
αυτοελέγχους των Συλλογικών Συστημάτων
Εναλλακτικής Διαχείρισης - Τροποποίηση της
παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4819/2021

Στο τέλος της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4819/2021 (Α' 129) αντικαθίσταται το σημείο στίξης (,) από τελεία, στο τελευταίο εδάφιο προστίθενται οι

λέξεις «της υποπερ. δα'») και η περ. δ) διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«δ) εφαρμόζει επαρκή μηχανισμό αυτοελέγχου, που υποστηρίζεται, όπου είναι σκόπιμο, από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την ετήσια αξιολόγηση:

δα) της οικονομικής του διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 3,

δβ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190).

Οι ανεξάρτητοι έλεγχοι που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους της υποπερ. δα' διενεργούνται από εγγεγραμμένο ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή εγγεγραμμένη ελεγκτική εταιρεία στο δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4419/2017 (Α' 7).»

Άρθρο 55

Αποσαφήνιση των υποχρεώσεων των μονάδων που επεξεργάζονται απόβλητα - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4819/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται ως προς τη διαγραφή της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/11936/836/8.2.2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 436) και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«8. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παρ. 6 και 7 υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230).

Στη γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης.

β) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων (κωδικός R ή D).

γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.»

Άρθρο 56

Αποσαφήνιση δυνατότητας χρηματοδότησης εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021

Στην παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021 (Α' 129), τροποποιείται η περ. κβ' με την προσθήκη στους αποδέκτες χρηματοδότησης από τον Ε.Ο.ΑΝ. των εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης και η περ. κβ' διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«κβ) Επιδοτεί, επιχορηγεί και χρηματοδοτεί Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός

οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, για την εφαρμογή των δράσεων και των προγραμμάτων από το περιβαλλοντικό τέλος των άρθρων 79 και 80, καθώς και από την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020, μέρος της οποίας διατίθεται ως χρηματοδότηση και στις εταιρείες παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης για τους σκοπούς της ανωτέρω περ. ε'.»

Άρθρο 57

Διευκρινίσεις για την εύρυθμη λειτουργία του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 101 του ν. 4819/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 101 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται ως προς την προσθήκη προϋπόθεσης για την κάλυψη της θέσης Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.ΑΝ. κατά τη μεταβατική περίοδο πριν τον ορισμό του και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«4. Μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102 και τον ορισμό Γενικού Διευθυντή, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, η θέση καλύπτεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από πρόσωπο στο οποίο συντρέχουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παρ. 3.»

Άρθρο 58

Καταργούμενες διατάξεις

Τα άρθρα 24, 24Α, 24Β, 24Ε, 24Ζ, 24Η, 24Θ, 24ΚΑ, 24ΚΒ, 24ΚΓ του ν. 2939/2001 (Α' 179) καταργούνται από τη δημοσίευσή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Η'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 59

Ενεργειακός συμψηφισμός - Τροποποίηση της περ. 12 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006

Το πρώτο εδάφιο της περ. 12 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) τροποποιείται ως προς τη δυνατότητα εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής στο πλαίσιο ενεργειακού συμψηφισμού και μακριά από την εγκατάσταση κατανάλωσης και η περ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Ενεργειακός συμψηφισμός: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκατάσταση του αυτοπαραγωγού, η οποία βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή βρίσκεται σε άλλο χώρο, αλλά συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Ο σταθμός Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέεται στο Δίκτυο μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.»

Άρθρο 60

Διεύρυνση αυτοπαραγωγής από Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Προσθήκη παρ. 16Α στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται παρ. 16 Α ως εξής:

«16Α. Ειδικά αυτοπαραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, ο οποίος δεν διοχετεύει ή δεν πρόκειται να διοχετεύσει πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, στο πλαίσιο ειδικού όρου που προστίθεται στην Προσφορά Σύνδεσης και στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης κατόπιν αιτήματος του αυτοπαραγωγού ή κατόπιν περιορισμού κατά τη χορήγηση της προσφοράς σύνδεσης, εφόσον μόνο με αυτόν τον τρόπο είναι εφικτή η χορήγηση προσφοράς σύνδεσης του σταθμού, δεν συνάπτει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του παρόντος.»

Στους αυτοπαραγωγούς, επιτρέπεται ο σταθμός παραγωγής να βρίσκεται σε άλλο χώρο από την εγκατάσταση κατανάλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέεται ηλεκτρικά με αυτήν με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης.

Οι σταθμοί της παρούσας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92) εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού.»

Άρθρο 61

Δυνατότητα μεταβίβασης εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006

Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει, στο τέλος κάθε ημερολογιακού διμήνου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τη Ρ.Α.Ε. για τη σύνδεση των σταθμών της προηγούμενης παραγράφου και αναρτά τα σχετικά στοιχεία στην ιστοσελίδα του. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παρ. 1 επιτρέπεται να μεταβιβάζονται πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους, εφόσον έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή. Κατ' εξαίρεση, πριν τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης επιτρέπεται η μεταβίβασή τους σε νομικά πρόσωπα, εφόσον το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρείας προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση κατέχεται εξ ολοκλήρου από το μεταβιβάζον φυσικό ή νομικό πρόσωπο.»

Άρθρο 62

Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μικρής ισχύος σε κατοικίες - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006

Η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μικρής ισχύος σε κατοικίες συνδεδεμένες με αντίστοιχη παροχή οικιακής χρήσης.

Κατά την κατάρτιση του προγράμματος λαμβάνονται ιδίως υπόψη η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας των δικτύων.

Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων που αφορούν στην ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων, η χρονική διάρκεια του Ειδικού Προγράμματος, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων

ανά εγκατάσταση, που δύναται να είναι διαφοροποιημένη ανά ηλεκτρικό σύστημα διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο, η αδειοδοτική διαδικασία στην οποία περιλαμβάνονται ο τρόπος υποβολής των σχετικών αιτήσεων και τα αναγκαία δικαιολογητικά, ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας, οι δικαιούχοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ως άνω Ειδικού Προγράμματος.

Η σύμβαση συμψηφισμού ισχύει για είκοσι (20) έτη και συνομολογείται είτε με σταθερή τιμή αναφοράς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 είτε, αν δεν έχει υποβληθεί Δήλωση Ετοιμότητας, με την ενεργοποίηση της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού συστήματος.

Δεν γεννώνται, για τον κύριο του φωτοβολταϊκού συστήματος, φορολογικές υποχρεώσεις για τη διάθεση της ενέργειας αυτής στο πλαίσιο της σύμβασης συμψηφισμού.

Άρθρο 63

Δίκτυα Μέσης Τάσης για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε Υποσταθμούς Μέσης προς Υψηλής Τάσης

1. Οι Παραγωγοί σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Σύστημα δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα μέσης τάσης (<50kV), τα οποία αφορούν και σε ομάδες παραγωγών και στα οποία δεν συνδέονται καταναλωτές.

Το αποκλειστικό δίκτυο άρχεται στο πεδίο αναχώρησης μέσης τάσης στον Υποσταθμό υψηλής προς μέση τάση και συνδέει όλους τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του δικτύου.

2. Σε δίκτυο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως εκπρόσωπος δικτύου μέσης τάσης, ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την κατασκευή, ασφαλή λειτουργία και συντήρηση του αποκλειστικού δικτύου, καθώς και για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο τόσο παραγωγής όσο και κατανάλωσης.

3. Για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων σύνδεσης ορίζεται ο εκπρόσωπος δικτύου μέσης τάσης. Ειδικά, για ομαδικά αιτήματα του άρθρου 135 του ν. 4685/2020 (Α' 92) ο εκπρόσωπος του δικτύου μέσης τάσης μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.

4. Η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφόμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

- α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης,
- β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων μέσης τάσης στον υποσταθμό μέσης προς υψηλή τάση,
- γ) στην υψηλή τάση, στο σημείο σύνδεσης του υποσταθμού μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των σημείων β) και γ).

5. Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων στα σημεία β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον εκπρόσωπο του δικτύου μέσης τάσης τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων μέσης τάσης στον Υ/Σ ανηγμένη στην υψηλή τάση βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης.

6. Ο εκπρόσωπος του αποκλειστικού δικτύου είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων στο σημείο α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7 τόσο για την παραγωγή όσο και για την κατανάλωση.

7. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση στο σημείο α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

8. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων. Όλοι οι μετρητές πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

9. Ο εκπρόσωπος του αποκλειστικού δικτύου μέσης τάσης αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ΕΧΕ Α.Ε.) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φ.Ο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

10. Ο Διαχειριστής του Συστήματος τηρεί μητρώο των εκπροσώπων δικτύων μέσης τάσης, το οποίο γνωστοποιεί στη Ρ.Α.Ε. και στον Διαχειριστή του Δικτύου.

11. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων αποκλειστικών δικτύων μέσης τάσης και να επιβάλλει πρόστιμα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α' 149) σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 4.

12. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης:

α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) του ν. 4414/2016 και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.),

β) Εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φ.Ο.Σ.Ε.,

γ) Το φορτίο των καταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή του σημείου 4β) και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου

του δικτύου μέσης τάσης από έναν ή περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

Άρθρο 64

Ρύθμιση για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που υπέβαλαν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση στην εταιρεία Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή στην εταιρεία Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., σχετικά με την καταβολή επενδυτικής ενίσχυσης

1. Σε περίπτωση σταθμών που έχουν υποβάλει ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα τη δήλωση της παρ. 3 της υποπαρ. ΙΓ.2 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) ισχύουν τα ακόλουθα, κατά παρέκκλιση του τρίτου εδαφίου της ανωτέρω παρ. 3:

α) η κατάταξη στη κατηγορία ΜΕ πραγματοποιείται από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα, εντός του οποίου συντελέστηκε η τελευταία καταβολή του ποσού με το οποίο καλύπτεται το όριο του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου της ενίσχυσης,

β) επιβάλλεται από τη «Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.» ή τη «Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.», κατά περίπτωση, άπαξ πρόστιμο ύψους δέκα (10) ευρώ ανά κιλοβάτ (10€/kW) συμβασι-οποιημένης ισχύος για κάθε μήνα καθυστέρησης υποβολής της δήλωσης υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

2. Σε περίπτωση σταθμών που εμπίπτουν στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 της υποπαρ. ΙΓ.2 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, στους οποίους έχει εφαρμοστεί η αναδρομική επανακατάταξη στην κατηγορία ΜΕ, επιστρέφεται η διαφορά που προκύπτει μετά από συμψηφισμό με το πρόστιμο που επιβάλλεται, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του παρόντος, το ποσό το οποίο είχε καταβληθεί από τον κάτοχο του σταθμού, λόγω αναδρομικής επανεκαθάρισης ως ΜΕ από την υποβολή της αρχικής δήλωσης ΧΕ της παρ. 2 της υποπαρ. ΙΓ.2 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014.

Άρθρο 65

Αναπροσαρμογή περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα και θέσπιση προθεσμίας υλοποίησης έργων -Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 1, της περ. α' και της περ. γ' της παρ. 2, της περ. β' της παρ. 3 και προσθήκη της περ. ε' στην παρ. 3 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021

Στο άρθρο 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129), α) τροποποιούνται η περ. γ' της παρ. 1 ως προς την επιτρεπόμενη εξάντληση συνολικής ισχύος και την πρόβλεψη υποχρεωτικής διάθεσης σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων, β) στην παρ. 2 τροποποιείται η περ. α' ως προς την επιτρεπόμενη προσαύξηση της συνολικής ισχύος και στην περ. γ' προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) στην παρ. 3 προστίθενται τελευταία εδάφια στις περ. β' και ε', και οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 132 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129), χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο:

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW).

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε (45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου-Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη Ρ.Α.Ε. της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό ογδόντα (180) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και τα τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) διατίθενται σε σταθμούς Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.) στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και σε σταθμούς με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά διακόσια τοις εκατό (200%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1, που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε

ποσοστό συμμετοχής, δύναται να υποβάλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικά οι Ενεργειακές Κοινότητες μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για μέχρι οχτώ (8) σταθμούς ανά Ενεργειακή Κοινότητα και οι σταθμοί αυτοί δεν λαμβάνονται υπόψη στον περιορισμό του πρώτου εδαφίου. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης, με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. 663/2019 (Β' 3660) της Ρ.Α.Ε..

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε., που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006, προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε' της απόφασης που έχει εκδοθεί κατά εξουσιοδότηση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα

στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση δύνανται να αυξάνονται τα όρια ισχύος της παρ. 1.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις υποβάλλονται εντύπως στον αρμόδιο Διαχειριστή. Με την υπουργική απόφαση της περ. β' μπορεί να προβλέπεται ότι υποβολή των αιτήσεων γίνεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος της περ. α' της παρούσας.

ε) Οι σταθμοί, εκτός των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οφείλουν να υποβάλλουν Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ εντός δώδεκα (12) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.»

Άρθρο 66

Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Ενσωμάτωση του άρθρου 4 της Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4414/2016

Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149): α) προστίθεται στον τίτλο η παραπομπή στην υπό ενσωμάτωση Οδηγία και προσδιορίζεται το εξουσιοδοτικό του περιεχόμενο, β) οι εξουσιοδοτικές παρ. 2, 3 και 5, τροποποιούνται ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησής τους, γ) στην παρ. 3δ παρατείνεται η προθεσμία σύναψης συμβάσεων, δ) η παρ. 6 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 7 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Εξουσιοδοτική διάταξη - Άρθρο 4 Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2017, τίθεται σε ισχύ καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από

Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), καθορίζονται:

α) οι τεχνολογίες ή και οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εντάσσονται στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών της παρ. 1,

β) ο χαρακτηρισμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ως «τεχνολογικά ουδέτερων» ή μη,

γ) η μεθοδολογία και η διαδικασία επιμερισμού ισχύος που προβλέπεται για συμμετοχή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, και

δ) κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω θέμα.

Για την έκδοση της υπουργικής απόφασης λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

αα) οι στόχοι ανάπτυξης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

ββ) το μακροπρόθεσμο δυναμικό των τεχνολογιών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.,

γγ) το κόστος της αναγκαίας επέκτασης του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την ενσωμάτωση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στα δίκτυα,

δδ) οι τεχνικοί περιορισμοί του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας,

εε) η ανάγκη αποφυγής στρεβλώσεων στις αγορές πρώτων υλών από τη στήριξη της βιομάζας,

στστ) η συνεισφορά της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη διαμόρφωση των Τιμών Αναφοράς και την επίπτωση στο συνολικό κόστος της λειτουργικής Ενίσχυσης του καθεστώτος στήριξης του παρόντος αναφορικά με την επίτευξη των εθνικών στόχων για τις Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται:

α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής,

β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος,

γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,

δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών,

ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων,

στ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών,

ζ) ο βαθμός αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που δύναται να συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες,

η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών,

θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες.

Επίσης, με την απόφαση δύναται να καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας.

3α. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 4 και της παρ. 3β του παρόντος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, απαγορεύεται να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) έχει ήδη στην κατοχή του δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας με σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών, και

β) οι τεχνολογίες αυτές, όπως προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 2, ενισχύονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για τη λήψη ή την τροποποίηση λόγω μείωσης της ισχύος αδειών παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού για αιολικούς σταθμούς, οι οποίοι, με βάση την αρχική ή νέα ισχύ τους, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εξετάζει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και αν διαπιστώσει ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, εκδίδει την άδεια ή βεβαίωση με τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ο όρος αυτός τροποποιείται σε περίπτωση μεταβίβασης άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού, και υπό την προϋπόθεση ότι η Ρ.Α.Ε. έχει εξετάσει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και έχει διαπιστώσει ότι το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η εν λόγω άδεια ή βεβαίωση, δεν κατέχει ήδη, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η Ρ.Α.Ε. εκδίδει την απόφαση μεταβίβασης της άδειας ή βεβαίωσης αυτής χωρίς τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο όρος απαγορεύεται να τροποποιηθεί. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου

Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) ως διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ελέγχουν τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, και αν διαπιστώσουν ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) σταθμούς της ίδιας τεχνολογίας με συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, απορρίπτονται την αίτηση. Κατά τον ως άνω έλεγχο, δεν λαμβάνονται υπόψη οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους έχει υποβληθεί αίτηση για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μέχρι την 28η.2.2019.

Κάθε αίτηση για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης που υποβάλλεται για αιολικό ή φωτοβολταϊκό σταθμό, ο οποίος με βάση την ισχύ του εντάσσεται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων των περ. α) και β).

Σε κάθε περίπτωση, οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) δεν ελέγχονται για τις περιπτώσεις μεταβίβασης σταθμών, οι οποίοι έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία.

Οι Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.) που συστήνονται σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9), απαγορεύεται να συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για συνολική εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής ανά τεχνολογία άνω των δεκαοχτώ (18) MW. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά τα προηγούμενα εδάφια.

3β. Με την επιφύλαξη της παρ. 3ζ, για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται από την 1η.1.2021 στον αρμόδιο διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης μόνο μετά τη συμμετοχή τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, επιπροσθέτως των οριζόμενων στις παρ. 3γ και 3δ.

3γ. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2023, δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.

3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ε.Κοιν., εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παρ. 3ε, και επιπροσθέτως των οριζόμενων στην παρ. 3β, η ίδια Ε.Κοιν. δεν δύναται, μετά την 1η Απριλίου 2022, να συνάψει περισσότερες από δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς

ισχύος έως μισό (0,5) MW έκαστος, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.

3ε. Ειδικά για τις Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και για τις Ε.Κοιν. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα, δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παρ. 3β, 3δ και 3ζ, αλλά εφαρμόζονται μόνο η παρ. 3γ, καθώς και το συνολικό όριο ισχύος της παρ. 3α.

3στ. Ειδικά για α φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, οι προθεσμίες που αναγράφονται στις παρ. 3β, 3δ, 3ε και 3ζ παρατείνονται κατά ένα (1) έτος.

3ζ. Ειδικά για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2021 στον διαχειριστή του Δικτύου, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να συνάπτει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για ένα (1) φωτοβολταϊκό σταθμό, με την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για σταθμούς που αναπτύσσονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

3η. Αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης οι οποίες είχαν υποβληθεί μέχρι τις 28.2.2019, και οι οποίες είχαν απορριφθεί λόγω έλλειψης τυπικής πληρότητας, του οικείου φακέλου, δύναται να επαναυποβληθούν εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνοδευόμενες από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Για τους σταθμούς αυτούς δεν ελέγχονται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α.

4. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης και συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. ή Σ.Ε.Σ.Τ., σύμφωνα με τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 3, η οποία διέπεται από την Τ.Α. που προέκυψε ανά σταθμό από την αντίστοιχη υποβολή προσφοράς στο πλαίσιο της εν λόγω ανταγωνιστικής διαδικασίας.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, προκηρύσσεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., στην οποία καθορίζονται:

- α) τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης,
- β) στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές

για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία, καθώς και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών που επελέγησαν σε αυτή,

γ) ρήτρες που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων,

δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας.

Για τη διενέργεια και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών αρμόδια είναι η Ρ.Α.Ε..

5Α. Οι προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν επιλεγεί σε διενεργηθείσες ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών παρατείνονται κατά δώδεκα (12) μήνες, εφόσον κατά τον χρόνο διενέργειας της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών υφίστατο για τον επιλεγέντα παραγωγό υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο για διενέργεια διανταγωνιστικής διαδικασίας προκειμένου να υλοποιηθεί ο σταθμός. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, στην προκήρυξη κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, προβλέπονται προθεσμίες υλοποίησης σταθμών μεγαλύτερες κατά δώδεκα (12) μήνες, εφόσον κατά τον χρόνο διενέργειας της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών υφίσταται για τον επιλεγέντα παραγωγό υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο για διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας προκειμένου να υλοποιηθεί ο σταθμός Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

6. Οι απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές: α) για τη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και β) για την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που επελέγησαν από την ανταγωνιστική διαδικασία, καταπίπτουν υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

7. Η Ρ.Α.Ε., με την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα της, πίνακα αποτελεσμάτων ο οποίος περιλαμβάνει και τη μεσοσταθμική Τ.Α. ανά κατηγορία σταθμών.

Επίσης, με ανακοινώσεις της παρέχει πληροφορίες για προηγούμενες διαδικασίες υποβολής προσφορών, καθώς και για τα ποσοστά υλοποίησης των έργων που επελέγησαν σε αυτές.

8. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν στην πρώτη ή και τη δεύτερη ή και την τρίτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του παρόντος άρθρου, η οποία διενεργείται μετά την ημερομηνία που υποβάλλουν την εγγυητική επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) για την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και αφορά στην κατηγορία τεχνολογία των σταθμών τους και οι σταθμοί τους δεν επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς

στήριξης με τη μορφή λειτουργικής Ενίσχυσης, δικαιούνται την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος στον αρμόδιο Διαχειριστή. Οι εν λόγω κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μπορούν να ασκήσουν το ανωτέρω δικαίωμα, αποκλειστικά εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) μηνών από την οριστική κατακύρωση του αποτελέσματος της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Οι κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αριθμού των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, που πρέπει να διενεργηθούν για να επιστραφεί η εγγυητική επιστολή για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που δικαιούνται να συμμετάσχουν τόσο στις ειδικές κατά τεχνολογία, όσο και στις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η Άδεια Παραγωγής, η απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η Άδεια Εγκατάστασης και γενικότερα όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

8Α. Η διάρκεια ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή και της άδειας εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας ενεργοποίησης της σύνδεσής τους (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία), που καθορίζεται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 5 του παρόντος.

8Β. Οι κάτοχοι οριστικών προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 (Α' 129), μπορούν να υποβάλουν αίτημα προς τον αρμόδιο διαχειριστή για την παράταση της διάρκειας ισχύος οριστικών προσφορών σύνδεσής τους, κατά παρέκκλιση των περ. β' και γ' της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, εφόσον: α) η διάρκεια ισχύος αυτών λήγει μετά την 1.1.2019, β) το αίτημα υποβάλλεται εντός της διάρκειας ισχύος αυτών και γ) έχουν συμμετάσχει σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, η οποία έχει διενεργηθεί για την κατηγορία στην οποία ανήκουν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος παράτασης και δεν έχουν επιλεγεί.

Τα αιτήματα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή υποβάλλονται άπαξ και οι οριστικές προσφορές σύνδεσης παρατείνονται για χρονικό διάστημα μέχρι και δύο (2) μήνες μετά την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων της πρώτης ή της δεύτερης ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που διενεργείται μετά την ημερομηνία χορήγησης της οριστικής προσφοράς σύνδεσης κάθε σταθμού.

Σε περίπτωση επιλογής του σταθμού σε ανταγωνιστική διαδικασία που διενεργείται μέσα στη χρονική διάρκεια ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης και της παράτασής της, η οριστική προσφορά σύνδεσης

παραμένει σε ισχύ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης, όπως αυτή ορίζεται στην αντίστοιχη προκήρυξη της Ρ.Α.Ε., με την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτημα σύναψης σύμβασης σύνδεσης με πλήρη φάκελο, μέσα σε δύο (2) μήνες από την οριστική κατακύρωση των αποτελεσμάτων της ανταγωνιστικής διαδικασίας, διαφορετικά η οριστική προσφορά σύνδεσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή για την αποδοχή της οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

8Γ. Η διάρκεια ισχύος των αδειών εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίες λήγουν εντός του έτους 2019, παρατείνεται μέχρι τη διενέργεια της τελευταίας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών που αντιστοιχεί στην κατηγορία του σταθμού του έτους 2020, με την προϋπόθεση ότι οι σταθμοί θα έχουν συμμετάσχει σε τουλάχιστον μία ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών που έχει διεξαχθεί εντός της αρχικής διάρκειας ισχύος της άδειας εγκατάστασης.

9. (Καταργήθηκε)
10. (Καταργήθηκε)
11. (Καταργήθηκε)
12. (Καταργήθηκε)
13. (Καταργήθηκε)
14. (Καταργήθηκε)
15. (Καταργήθηκε).»

Άρθρο 67

Αποσαφήνιση τιμών αποζημίωσης φωτοβολταϊκών σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση του άρθρου 99 του ν. 4821/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 99 του ν. 4821/2021 (Α' 134) τροποποιείται ως προς την αναπροσαρμογή τιμών αποζημίωσης φωτοβολταϊκών σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, προστίθενται τελευταίο εδάφιο στην παρ. 1, παρ. 1Α και 1Β και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 99

Αναπροσαρμογή τιμών αποζημίωσης φωτοβολταϊκών σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά

1. Λειτουργούντες φωτοβολταϊκοί σταθμοί, που κατά τον χρόνο διασύνδεσής τους και θέσης τους σε λειτουργία βρίσκονταν εγκατεστημένοι στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα και οι οποίοι εμπίπτουν στην υποπαρ. ΙΓ1 της παρ. ΙΓ του πρώτου άρθρου του ν. 4254/2014 (Α' 85), αποζημιώνονται με βάση τις τιμές του πίνακα Α του πρώτου άρθρου της ως άνω υποπαρ. ΙΓ1 για το Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, προσαυξημένες κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Ειδικά στις περιπτώσεις όπου η τιμή που προκύπτει μετά από αυτό τον υπολογισμό, υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή με την οποία αποζημιωνόταν κάθε σταθμός την 1η Ιανουαρίου 2014, τότε αποζημιώνεται κατ' ανώτατο όριο με την τιμή αυτή.

1Α. Ειδικά για τους σταθμούς του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 εφαρμόζεται η υποπαρ. ΙΓ4 της παρ. ΙΓ του

άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 με αυτοδίκαιη επέκταση των συμβάσεων για τρία (3) έτη. Για τους σταθμούς που δεν εμπίπτουν στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 εφαρμόζεται η υποπαρ. ΙΓ4 της ίδιας παραγράφου.

1Β. Οι σταθμοί του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος δύνανται να υποβάλλουν εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ανέκκλητη δήλωση στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), ή στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) κατά περίπτωση ότι δεν επιθυμούν την υπαγωγή τους στην παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να εφαρμόζεται η υποπαρ. ΙΓ4 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014.

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 1η Αυγούστου 2021.»

Άρθρο 68

Τιμολόγηση συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 5β στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149), προστίθεται άρθρο 5β ως ακολούθως:

«Άρθρο 5β

Τιμολόγηση συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης

1. Σε περίπτωση που το ποσό που προκύπτει κατά τη μηνιαία τιμολόγηση στο πλαίσιο της σχετικής σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης είναι αρνητικό, ήτοι ο κάτοχος του σταθμού οφείλει να επιστρέψει ποσό στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) εκδίδει το σχετικό τιμολόγιο προς τον κάτοχο του σταθμού.

2. Σε περίπτωση μη εξόφλησης του τιμολογίου από τον κάτοχο του σταθμού, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. συμψηφίζει τα οφειλόμενα ποσά με το επόμενο τιμολόγιο.

3. Στην περίπτωση που η εφαρμογή της παρ. 2 δεν είναι εφικτή και ο κάτοχος του σταθμού δεν έχει εξοφλήσει το τιμολόγιο εντός εξήντα (60) ημερών από την έκδοσή του, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. υποχρεούται να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Να διαγράψει τον σταθμό από το μητρώο σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.).

β) Να διαγράψει τον σταθμό από τον πίνακα αντιστοίχισης μονάδων «Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ΥΣΑ» και Συμμετεχόντων στην Αγορά.

γ) Να ενημερώσει το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (Ε.Χ.Ε. Α.Ε.) και τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) για τα ανωτέρω.

δ) Να διεκδικήσει τα οφειλόμενα ποσά.

4. Η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. υποχρεούνται, εντός μίας (1) ημέρας από την ενημέρωση που θα λάβουν από

τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., να διαγράψουν τον σταθμό από το Μητρώο Συμμετεχόντων και το Μητρώο Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) αντίστοιχα.

5. Οι συνέπειες των παρ. 3 και 4 αίρονται μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία εξόφλησης των οφειλόμενων.»

Άρθρο 69

Μεταβατική διάταξη τιμολόγησης αρνητικής διαφορικής προσαύξησης συμβάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Τα τιμολόγια που αφορούν σε περιπτώσεις αρνητικής διαφορικής προσαύξησης και τα οποία έχουν εκδοθεί, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) προς κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης, εξοφλούνται από τους κατόχους των σταθμών μέχρι την 17η.12.2021. Σε περίπτωση μη εξόφλησης εντός της ως άνω προθεσμίας, εφαρμόζεται το άρθρο 5β του ν. 4414/2016 (Α' 149).

2. Για τις περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν εκδοθεί τιμολόγια που αφορούν σε περιπτώσεις αρνητικής διαφορικής προσαύξησης, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. εκδίδει τα σχετικά τιμολόγια εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και τα τιμολόγια εξοφλούνται μέχρι την 17η.12.2021. Σε περίπτωση μη εξόφλησης εντός της ως άνω προθεσμίας, εφαρμόζεται το άρθρο 5β του ν. 4414/2016.

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 70

Παράταση προθεσμίας για δασικούς χάρτες

Η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α' 182), όπως παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4801/2021 (Α' 83) για τους δασικούς χάρτες, που η ανάρτησή τους υλοποιείται εντός του 2021, παρατείνεται, από τη λήξη της, για τέσσερις (4) μήνες. Η ως άνω παράταση επεκτείνεται για είκοσι (20) επιπλέον ημέρες για όσους κατοικούν μόνιμα ή διαμένουν στην αλλοδαπή.

Άρθρο 71

Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016

1. Η παρ. 7 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136) τροποποιείται ως προς τα ποσοστά από τα παράβολα της παρ. 6, που αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο και στο ΚΑΠΕ, από 70% σε 50% και από 30% σε 50%, αντίστοιχα, καταργείται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 έχει ως εξής:

«7. Τα ποσά της παρ. 6 αποδίδονται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) υπέρ του Πράσινου Ταμείου (ΚΑΕ 3745) και σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) υπέρ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.»

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα παράβολα της παρ. 6 του άρθρου 54 του ν. 4409/2016 (Α' 136), που εισπράττονται από την 1η.1.2022 και εφεξής.

Άρθρο 72

Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό

Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Π.Π.229), όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π.213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177) από τη λήξη της και έως τη θεσμοθέτηση του νέου προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή - Ιλισίων και πάντως όχι πέραν της 15ης.9.2022.

Άρθρο 73

Αναστολή αδειοδότησης αιολικών σταθμών σε περιοχές της Βόρειας Εύβοιας - Ανάκληση υφιστάμενων Αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων του ν. 4685/2020

1. Αναστέλλεται η υποβολή αιτήσεων για την έκδοση και χορήγηση του συνόλου των απαιτούμενων αδειών, όρων και εγκρίσεων για την εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι χωροθετούνται στους Δήμους Ιστιαίας - Αιδηψού και Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ιδίως δε αιτήσεων χορήγησης Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Ειδικών Έργων του ν. 4685/2020 (Α' 92), καθώς και για την πρόσβαση και σύνδεση στο δίκτυο.

2. Εκκρεμείς αιτήσεις για τη χορήγηση των αδειών, όρων και εγκρίσεων της παρ. 1 απορρίπτονται.

3. Άδειες Παραγωγής ή Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων που εκδόθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2021 και αφορούν αιολικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι χωροθετούνται, μερικά ή ολικά, στους Δήμους Ιστιαίας - Αιδηψού και

Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ανακαλούνται.

Άρθρο 74

Διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 16 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί δασοτεχνικών έργων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5.α. Κατά τη μελέτη και εκτέλεση αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων με σκοπό την αποκατάσταση περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές ή πλημμυρικά φαινόμενα, με αποτέλεσμα να έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εφαρμόζεται η περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 25, περί δασικών εργασιών και κατασκευών σε επικίνδυνες περιοχές, και μπορούν να ανατίθενται με προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 και του άρθρου 32α του ν. 4412/2016 (Α' 147) ή με προσφυγή στη διαδικασία απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, κάτω των ορίων του άρθρου 5 του ως άνω νόμου. Στις περιπτώσεις αυτές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου:

αα) το σύνολο των πράξεων της διαδικασίας ανάθεσης εκδίδονται από την αρμόδια δασική υπηρεσία χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση ή εισήγηση άλλου οργάνου,

ββ) η διαδικασία ανάθεσης ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερών, από τη σχετική πρόσκληση, με αντίστοιχη σύντμηση, όπου είναι αναγκαίο, των προθεσμιών του ν. 4412/2016 και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας,

γγ) δεν απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), της υποπερ. δδ' της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204).

Η παρούσα εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που εκκινούν εντός της προθεσμίας κήρυξης των περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Για τις προσφυγές κατά της διαδικασίας εφαρμόζεται το άρθρο 364 του ν. 4412/2016.

β. Για την εκπόνηση των μελετών και την εκτέλεση των έργων της παρούσας παραγράφου, δεν απαιτείται η συναίνεση της παρ. 4 εκ μέρους των ιδιοκτητών ή των διακατόχων δασών και δασικών εκτάσεων, για την ανάληψη της μέριμνας της υλοποίησής τους από την δασική υπηρεσία.»

Άρθρο 75

Εξορθολογισμός διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4014/2011

1. Στο άρθρο 21 του ν. 4014/2011 (Α' 209), που αντικαθιστά το άρθρο 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160) τροποποιείται ο τίτλος αυτού, αντικαθίσταται η παρ. 1, προστίθεται

παρ. 1α, το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2 αναδιατυπώνεται και τροποποιείται ως προς την παραπομπή στον ν. 1650/1986, αντί του ν. 4014/2011, στην παρ. 3 αντικαθίσταται η Ε.Υ.Ε.Π., ως αρμόδια υπηρεσία διεξαγωγής των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και εισήγησης του προστίμου από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προστίθεται νέα παρ. 3α, στην παρ. 4 επέρχεται λεκτική βελτίωση με τη διαγραφή της μετοχής «επιβληθέντων» και την αντικατάσταση της λέξης «για» από τις λέξεις «που του έχουν επιβληθεί», η παρ. 5 τροποποιείται ως προς την προσθήκη της λέξης «κοινή» στην εξουσιοδοτική διάταξη και την αναδιατύπωση του περιεχομένου της ίδιας εξουσιοδοτικής, προστίθενται παρ. 6 και 7 και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Διοικητικές κυρώσεις για περιβαλλοντικές παραβάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 30 του ν. 1650/1986

1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων διαταγμάτων ή υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλονται τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις:

α) Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 15γ του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (Α' 160), που επέχει τη θέση του μέτρου της γραπτής σύστασης της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 151 του ν. 4512/2018 (Α' 5), πιθανός επανέλεγχος εντός προθεσμίας, προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β) Πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ σύμφωνα με την παρ. 1α ή και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών .

γ) Προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας, όπως προβλέπεται την παρ. 6, μετά από εισήγηση της αρμόδιας για την περιβαλλοντική επιθεώρηση αρχής.

δ) Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που προβλέπονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Τα εν λόγω μέτρα και οι κυρώσεις είναι αναλογικά και εύλογα, στηρίζονται δε στην αξιολόγηση του κινδύνου που η παράβαση επιφέρει στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με την παρ. 1α και επιβάλλονται, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα ή την χρονική διάρκεια, την υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, τη συμπεριφορά και τον βαθμό συνεργασίας του ελεγχόμενου οικονομικού φορέα, το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών και την παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων και προτύπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, λόγους δημοσίου συμφέροντος, καθώς και τυχόν συντρέχοντες ελαφρυντικούς ή επιβαρυντικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Τα πρόστιμα της περ. β' επιβάλλονται μετά από ενιαία

αξιολόγηση της σοβαρότητας του συνόλου των παραβάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1α. Εφόσον από τη νομοθεσία προβλέπεται ποινική κύρωση για τη συγκεκριμένη παράβαση, η πράξη βεβαίωσης παράβασης διαβιβάζεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

1α. Οι παραβάσεις κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες ΧΑΜΗΛΗΣ, ΜΕΤΡΙΑΣ, ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ και ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ σοβαρότητας σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20.

Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα της περ. β' της παρ. 1 κατανέμονται, ανάλογα με την κατηγορία της παράβασης, ως ακολούθως:

α) για τις παραβάσεις χαμηλής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 0,5% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και κυμαίνεται από πεντακόσια (500) ευρώ κατ' ελάχιστον έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ κατά μέγιστο,

β) για τις παραβάσεις μέτριας σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 1,5% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ κατ' ελάχιστον έως και διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ κατά μέγιστο,

γ) για τις παραβάσεις σημαντικής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 6% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και κυμαίνεται από σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ κατ' ελάχιστον έως και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ κατά μέγιστο,

δ) για τις παραβάσεις πολύ σημαντικής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και κυμαίνεται από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ κατ' ελάχιστον έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ κατά μέγιστο.

Σε περίπτωση υποτροπής, τα ποσοστά των περ. α) έως και δ) επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας διπλασιάζονται.

Το κριτήριο του ποσοστού επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας δεν εφαρμόζεται σε έργα και δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, τα πρόστιμα και οι κυρώσεις της παρ. 1α επιβάλλονται κατόπιν εισήγησης των υπηρεσιών ή των οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 1650/1986 (Α' 160), ως εξής:

α) Από τον οικείο Περιφερειάρχη, εφόσον το ύψος του προστίμου ανέρχεται έως και τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

β) Από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον το ύψος του προστίμου κυμαίνεται μεταξύ διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ έως και τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

γ) Από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον το ύψος του προστίμου υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Σε περίπτωση επιβολής προστίμου, μετά από περιβαλλοντική επιθεώρηση που διεξάγει η Γενική Διεύθυνση

του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου η απόφαση εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3.Α. Μέρος των εισπραττόμενων προστίμων του παρόντος, καθώς και των προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 166 και την παρ. 1 του άρθρου 167 του ν.δ. 210/1973 (Α' 277), τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 58 και τις παρ. 3, 6 και 8 του άρθρου 59 του ν. 4512/2018 (Α' 5), το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγγράφεται ως πίστωση στον ειδικό κωδικό (ΑΛΕ), που έχει συσταθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την κάλυψη δαπανών κάθε είδους μετακινήσεων στο πλαίσιο άσκησης των υπηρεσιακών καθηκόντων του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος (ΣΕΝΕ), του Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) και του Συντονιστικού Γραφείου Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ), όπως διενέργειας ελέγχων, αυτοψιών, επιθεωρήσεων, παραστάσεων ως μαρτύρων σε δικαστικές υποθέσεις, συμμετοχής σε επιτροπές, συναντήσεις εργασίας, εκπαιδεύσεων που συνδέονται αποκλειστικά με το ελεγκτικό έργο τους, καθώς και δαπανών προμηθειών τεχνολογικού εξοπλισμού και υπηρεσιών που αφορούν τις δραστηριότητες του πρώτου εδαφίου. Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον κωδικό του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό των ανώτατων ορίων δαπανών του Ετήσιου Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι πάσης φύσεως δαπάνες του πρώτου εδαφίου καλύπτονται από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του ίδιου εδαφίου. Μετά την εξάντληση των ανωτέρω πιστώσεων, οι δαπάνες αυτές καλύπτονται από τους αντίστοιχους κωδικούς δαπανών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση κρατικής επιχορήγησης στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας ή για την υπαγωγή του σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης είναι η εξόφληση ή ρύθμιση τυχόν τελεσίδικων διοικητικών κυρώσεων που του έχουν επιβληθεί για περιβαλλοντικές παραβάσεις.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναπροσαρμόζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων που προβλέπονται στις παρ. 1α και 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την επιβολή τους.

6. Αν μια επιχείρηση ή δραστηριότητα προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος που κατατάσσεται στις «πολύ σημαντικές» παραβάσεις, μπορεί να επιβληθεί προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας της μέχρις ότου ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση ή η υποβάθμιση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 151 του ν. 4512/2018. Το πρόστιμο επιβάλλεται από την αρχή ή το όργανο που εξέδωσε την άδεια, ή την έγκριση, ή τη γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών. Ο αρμόδιος περιφερειάρχης δύναται να επιβάλει οριστική διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης, αν η επιχείρηση ή η

δραστηριότητα παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που υποδεικνύονται με την απόφαση του πρώτου εδαφίου ή αν η λήψη αποτελεσματικών μέτρων είναι ανέφικτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, ιδίως σε περίπτωση που από το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή από την έκταση και τη σημασία της υποβάθμισης του περιβάλλοντος υπάρχει κίνδυνος θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης ή ευρείας οικολογικής διατάραξης ή καταστροφής, ενόψει και της σπουδαιότητας της επιχείρησης ή δραστηριότητας, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από κοινού με το αρμόδιο όργανο τυχόν συναρμόδιου Υπουργείου επιβάλλει τις παραπάνω κυρώσεις. Με την πράξη επιβολής της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας επιβάλλεται και πρόστιμο το οποίο ισούται με το διπλάσιο των ημερήσιων ακαθάριστων εσόδων λειτουργίας, ήτοι των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας αναγομένων ανά ημέρα λειτουργίας, και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης. Η παράβαση διαπιστώνεται με πράξη του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση με την οποία καταλογίζεται το πρόστιμο. Με απόφαση του οργάνου που επέβαλε την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας της επιχείρησης ή δραστηριότητας μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να αίρεται η απαγόρευση αυτή, ώστε να παύσει οριστικά η ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

7. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με το παρόν, περιέρχονται στο «Πράσινο Ταμείο», εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.- ν.δ. 356/1274, Α' 90) και αποδίδονται στο «Πράσινο Ταμείο». Τα έσοδα από τα πρόστιμα διατίθενται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, στην περιοχή των οποίων προκλήθηκε η ρύπανση και χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων αποκατάστασης, αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος στις περιοχές αυτές, που καταρτίζονται από τους ως άνω Ο.Τ.Α. ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται τα κατά το παρόν πρόστιμα χωρεί προσφυγή στο διοικητικό πρωτοδικείο. Οι παραπάνω διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

2. Η παρ. 9 του άρθρου 31 του ν. 4014/2011 καταργείται.

Άρθρο 76

Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίων -

Τροποποίηση του άρθρου 62 του ν. 4495/2017

Στο άρθρο 62 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 62

Μεταβατικές διατάξεις - Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Δεύτερου του Τμήματος Β'

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζεται η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

Μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται με την ανωτέρω απόφαση αναστέλλεται η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 54 έως 61 του παρόντος.

Από την 1η Οκτωβρίου 2021 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021 δύναται, αντί των οριζόμενων στο παρόν κεφάλαιο, για κάθε δικαιοπραξία εν ζωή περιλαμβανομένης και της δωρεάς αιτία θανάτου, που έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση ή τη σύσταση εμπράγματου δικαιώματος σε ακίνητο ή και σε ακίνητο χωρής κτίσμα, να επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη και βεβαίωση μηχανικού του άρθρου 83.»

Άρθρο 77

Προσδιορισμός κατανομής εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα έτη 2021 έως 2030 - Τροποποίηση της υποπερ. (α) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006

Στην υποπερ. (α) της περ. Α.2.1 της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κατανομής των εσόδων από πλειστηριασμούς αδιαθέτων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, απαλείφεται το προβλεπόμενο ελάχιστο ποσοστό και η υποπερ. (α) διαμορφώνεται ως εξής:

(α) Ποσοστό των εσόδων αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Άρθρο 78

Ασφάλιση εργατών Σμύριδας

Το άρθρο 98 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 98

Ασφάλιση εργατών Σμύριδας

1. Κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης και αποκλειστικά για το έτος 2021, το συμριδεργατικό δικαίωμα και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, καταβάλλονται, χωρίς την καταβολή πρόσθετων τελών ή προσαυξήσεων αποκλειστικά για εργασίες περισυλλογής και διαλογής της ήδη εξορυγμένης ή φυσικά αποθεθειμένης σμύριδας, η οποία πρόκειται να παραδοθεί, κατόπιν διαλογής έως της 31.12.2021 στην αποθήκη του Δημοσίου, στο Καμπί Απειράνθου Νάξου σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του οικονομικού έτους 2021. Ως προς τον καθορισμό της μέγιστης ποσότητας ανά ποιότητα και περιοχή της παραλαμβανομένης σμύριδας και της τιμής του συμριδεργατικού δικαιώματος ισχύουν και για το έτος 2021 οι οριζόμενες ποσότητες και τιμές στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/109117/1523/12.11.2020 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 5024).

2. Για την εν λόγω δαπάνη και κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης λογίζεται ως νόμιμη και κανονική η ανάληψη υποχρέωσης, καθώς και η πληρωμή με Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής, εντός του οικονομικού έτους 2021 δαπάνης ύψους τετρακοσίων είκοσι χιλιάδων ευρώ (420.000,00 ΕΥΡΩ) που αντιστοιχεί στο συμριδεργατικό δικαίωμα και τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, αποκλειστικά για εργασίες περισυλλογής, διαλογής και παράδοσης των στατήρων σμύριδας που αναλογούν σε έκαστο δικαιούχο συμριδορύκτη, εγγεγραμμένο στο

οικείο μητρώο που τηρείται στο Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων, αποκλειστικά το έτος 2021. Οι ασφαλιστικές εισφορές καταβάλλονται με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 96 του Κανονισμού Ασφάλισης π. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (υπουργική απόφαση 55575/1965, Β' 816). Πλέον της ανωτέρω δαπάνης, στο ανωτέρω συνολικό ποσό περιλαμβάνεται η δαπάνη μεταφοράς της σμύριδας από τους χώρους συγκέντρωσης στην αποθήκη του Δημοσίου και η δαπάνη αρμόδιου μηχανικού επιβλέποντα και τεχνικού ασφάλειας.»

Άρθρο 79

Χρήσεις του Σταδίου «Γεώργιος Καραϊσκάκης»

Η παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2947/2001 (Α' 228), τροποποιείται ως ακολούθως:

«Στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού, πλην των κυρίως αθλητικών χρήσεων, επιτρέπεται και η χωροθέτηση των ακόλουθων συμπληρωματικών λειτουργιών: Καταστημάτων αθλητικών ειδών, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, γραφείων, κέντρων αποκατάστασης και υποστήριξης για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, αθλητικών τραυματισμών και βελτιστοποίησης της φυσικής απόδοσης και κέντρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών φροντίδας, κινησιοθεραπείας και φυσιοθεραπείας, εστιατορίων, αναψυκτηρίων και μικτών καταστημάτων τροφίμων. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω χρήσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ανώτατου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται στην περ. 2 του παρόντος άρθρου.»

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 80

Κάλυψη δαπανών παροχής τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης, συντήρησης, εκπαίδευσης χειριστών και τεχνικών και προμήθειας ανταλλακτικών των εναερίων μέσω της Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Ακτοφυλακής, μέσω του διεθνούς οργανισμού «NATO Support & Procurement Organization» (NSPO) και της υπηρεσίας αυτού «NATO Support & Procurement Agency» (NSPA)

1. Δαπάνες του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) που αφορούν στην προμήθεια ανταλλακτικών, την παροχή υπηρεσιών τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης, συντήρησης, εκπαίδευσης χειριστών και τεχνικών των εναερίων μέσων του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. μέσω των ειδικών διαγωνιστικών διαδικασιών του διεθνούς οργανισμού «NATO Support and Procurement Organization» (NSPO, πρώην NAMSO) και της υπηρεσίας αυτού «NATO Support and Procurement Agency» (NSPA), συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστικού κόστους και της συνδρομής, που πραγματοποιήθηκαν ή δημιουργήθηκαν κατά τα έτη 2020 και 2021 σε βάρος του υπ' αρ. 203642/2020 Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.), θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση της σχετικής νομοθεσίας και δύνανται

να πληρωθούν σε βάρος της οικείας πίστωσης Χ.Ε.Π. με νέο Χ.Ε.Π. που εκδίδεται εντός του οικονομικού έτους 2021 με δυνατότητα παρατάσεως έως την 31η.12.2022, στο όνομα του υπολόγου διαχειριστή.

2. Οι δαπάνες διαχειριστικού κόστους και συνδρομής της παρ. 1 δύνανται να πληρωθούν σε βάρος της οικείας πίστωσης με νέο Χ.Ε.Π. που εκδίδεται προς τούτο εντός του έτους οριστικής εκκαθάρισης της δαπάνης, χωρίς δυνατότητα επιπρόσθετης παρατάσεως, στο όνομα του υπολόγου διαχειριστή.

Άρθρο 81

Οργανική σύνθεση πλοίων του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953

1. Για το χρονικό διάστημα από την 1η.10.2021 έως και την 31η.12.2021, στα πλοία υπό ελληνική σημαία άνω των 3000 κ.ο.χ., που έχουν νηολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317), δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις οργανικής σύνθεσης των παρ. Α1 και Α2 του όρου 8 της οικείας εγκριτικής απόφασης και δεν επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. Β3 του ως άνω όρου 8.

2. Η χρονική περίοδος που προβλέπεται στην παρ. 1 δύναται να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από το πέρας του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος έξαρσης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 82

Παροχή ευεργετήματος μη καταχώρισης αξιόγραφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς

Κατά παρέκκλιση του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3259/2004 (Α' 149), περί της τήρησης και χρήσης αρχείων οικονομικής συμπεριφοράς, αξιόγραφα οφειλόμενα ή πληρωτέα από επιχειρήσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4829/2021 (Α' 166), περί των επιχειρήσεων που έχουν την έδρα τους στους Δήμους Ιστιαίας - Αιδηψού και Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, οι οποίοι κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης δυνάμει των υπ' αρ. 7076/3.8.2021, 13374/5.8.2021 και 7248/6.8.2021 αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, και οι οποίες δεν εντάχθηκαν στη ρύθμιση της αναστολής προθεσμιών του ίδιου άρθρου, για τα οποία έχει βεβαιωθεί ή ενδέχεται να βεβαιωθεί αδυναμία πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα από την 7η.9.2021 έως και την 31η.12.2021, δεν καταχωρίζονται σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα ή από φορείς που λειτουργούν νόμιμα χάριν αυτών, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν εντός εκατόν είκοσι (120) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους. Αξιόγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, τα οποία δεν εξοφλήθηκαν και καταχωρίστηκαν

σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, διαγράφονται από τη δημοσίευση του παρόντος και δεν καταχωρίζονται εκ νέου σε αυτά, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν εντός εκατόν είκοσι (120) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους. Για τις απαιτήσεις που απορρέουν από τα αξιόγραφα του παρόντος, αναστέλλονται, για περίοδο εκατόν είκοσι (120) ημερών από την σφράγιση ή τη λήξη εκάστου αξιόγραφου, η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 83

Παροχή ενίσχυσης από το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία «ENERGEAN OIL & GAS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ» - Τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της περ. α' του άρθρου 40 του ν. 4801/2021

Το πρώτο εδάφιο της περ. α' του άρθρου 40 του ν. 4801/2021 (Α' 83), περί της παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ENERGEAN OIL & GAS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ» επί δανείου, το οποίο πρόκειται να συνάψει η εν λόγω εταιρεία με εμπορικές τράπεζες, τροποποιείται, ώστε η ρύθμιση να καταλαμβάνει και δάνεια με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και η περ. α' διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«α. Παρέχει την εγγύησή του, κατά παρέκκλιση των άρθρων 96, 97, 98, 100 και 104 του ν. 4549/2018 (Α' 105), δυνάμει της παρ. 25 του Τμήματος 3.2 της υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.3.2020 (C1 91) Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπέρ της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ENERGEAN OIL & GAS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ», σε ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) επί δανείου ποσού ενενήντα εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (90.500.000) ευρώ, το οποίο πρόκειται να συνάψει η εν λόγω εταιρεία με εμπορικές τράπεζες ή διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν υποβολής αιτήματος από την εταιρεία προς τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Οι όροι παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου καθορίζονται στην ως άνω απόφαση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην υπό στοιχεία C(2021) 2079 final/24.3.2021 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 84

Διασφάλιση της ταμειακής ρευστότητας των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην έναρξη κάθε οικονομικού έτους

Οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, πλην της Κεντρικής Διοίκησης και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

δύνανται να λαμβάνουν, μέχρι την 20ή Ιανουαρίου κάθε έτους, έως και το ένα τέταρτο (1/4) της προβλεπόμενης ετήσιας επιχορήγησης ή χρηματοδότησης από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, προκειμένου να καλύπτουν τις ταμειακές τους ανάγκες, χωρίς την υποβολή των στοιχείων που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 180 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί των επιχορηγήσεων και χρηματοδοτήσεων από δημόσιους πόρους. Ειδικότερα, τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας λαμβάνουν την ως άνω προβλεπόμενη επιχορήγηση χωρίς την υποβολή των στοιχείων που προβλέπονται στην περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 180 του ν. 4820/2021.

Άρθρο 85
Καθορισμός δόσεων για την τμηματική καταβολή της ετήσιας επιχορήγησης των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας από το Υπουργείο Υγείας

Η ετήσια επιχορήγηση των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας από το Υπουργείο Υγείας καταβάλλεται τμηματικά, τηρουμένων όλων των προϋποθέσεων που τίθενται από την κείμενη νομοθεσία, εντός των ακόλουθων προθεσμιών:

- α) η πρώτη δόση, που ανέρχεται έως το ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της ετήσιας επιχορήγησης, καταβάλλεται έως την 20ή Ιανουαρίου,
- β) η δεύτερη δόση έως την 20ή Απριλίου,
- γ) η τρίτη δόση έως την 20ή Ιουλίου και
- δ) η τέταρτη δόση έως την 20ή Οκτωβρίου εκάστου οικονομικού έτους.

Σε κάθε περίπτωση, έως την 20ή Ιουλίου καταβάλλεται τουλάχιστον ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) της συνολικής ετήσιας επιχορήγησης.

Άρθρο 86
Παράταση της ειδικής διαχείρισης της ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε. για την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32), περί της λήξης της ειδικής διαχείρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΑΡΚΟ», σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία) εντός δώδεκα (12) μηνών, τροποποιείται, ώστε να παραταθεί η προθεσμία ολοκλήρωσης της διαδικασίας μεταβίβασης του ενεργητικού της εταιρείας, και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία) εντός δεκαπέντε (15) μηνών από το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών της παρ. 7 του παρόντος, τότε η ειδική διαχείριση θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης.

Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους ή όλου του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, αυτή διενεργείται από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους πιστωτές, σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης που έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.»

2. Η ισχύς της παράτασης της ειδικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, όπως τροποποιείται με την παρ. 1, αρχίζει από την 7η.10.2021.

Άρθρο 87
Διαδικασία επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4797/2021

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4797/2021 (Α' 66) προστίθενται τρία νέα εδάφια και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κατόπιν της οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και τη διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, φάκελο με τη συγκεντρωτική κατάσταση των επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επλήγησαν και των εκτιμώμενων ζημιών, υπογεγραμμένη από τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής κρατικής αρωγής του άρθρου 16, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 7. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης δύναται, μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 13 προς τον Υπουργό Οικονομικών, να διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, φάκελο με επιμέρους καταστάσεις επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επλήγησαν και των εκτιμώμενων ζημιών, για τις οποίες έχουν ολοκληρωθεί η εκτίμηση και η καταγραφή των ζημιών, υπογεγραμμένες από τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής κρατικής αρωγής του άρθρου 16, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 7. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου η Επιτροπή εισηγείται παράλληλα και το τελικό ποσοστό της επιχορήγησης. Ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης ενημερώνεται από τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών για την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας των προηγούμενων εδαφίων.»

Άρθρο 88
Δωρεές και χορηγίες της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 34 του ν. 4647/2019

1. Στο άρθρο 34 του ν. 4647/2019 (Α' 204), περί των ρυθμίσεων για τη λειτουργία της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», προστίθεται παρ. 8Α ως εξής:

«8Α. Η Επιτροπή «Ελλάδα 2021» δύναται να προβαίνει σε δωρεές ή χορηγίες σε φυσικά πρόσωπα, καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και σε ενώσεις των ανωτέρω, κατόπιν έγκρισης από το Εκτελεστικό της Συμβούλιο των προτάσεων που υποβάλλουν τα εν λόγω πρόσωπα για την υλοποίηση δράσεων και εκδηλώσεων, που λαμβάνουν χώρα λόγω του εορτασμού της εθνικής επετείου για τα διακόσια χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση.

Με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου εγκρίνεται η διάθεση ιδιωτικών πόρων της Επιτροπής, με τη μορφή δωρεάς ή χορηγίας, σε μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν σκοπούς συμβατούς με τους επιδιωκόμενους από την Επιτροπή, όπως αυτοί περιγράφονται στην παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και εξειδικεύονται από την Επιτροπή «Ελλάδα 2021», για την υλοποίηση του προγράμματος δράσεων που συντονίζει.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του άρθρου 34 του ν. 4647/2019.

Άρθρο 89

Δωρεές υπηρεσιών και δημιουργικού υλικού για την προώθηση και προβολή του ελληνικού τουρισμού

1. Ο Υπουργός Τουρισμού δύναται να αποδέχεται δωρεές υπηρεσιών διαφήμισης, προβολής και προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος εθνικής εμβέλειας, στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, καθώς και δωρεές του αντίστοιχου δημιουργικού υλικού διαφήμισης και προβολής, από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα. Ο Υπουργός Τουρισμού υπογράφει τις σχετικές συμβάσεις

που παρέχονται ως δωρεές για τον σκοπό της προώθησης του ελληνικού τουρισμού σε εθνική κλίμακα. Το δωριζόμενο διαφημιστικό και προωθητικό υλικό παραλαμβάνεται από το Υπουργείο Τουρισμού προς περαιτέρω διάθεση στους αποδέκτες. Η αποδοχή των ανωτέρω δωρεών διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248).

2. Οι προδιαγραφές των υπηρεσιών διαφήμισης, προβολής και προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος που αποτελούν αντικείμενο δωρεάς της παρ. 1 ανταποκρίνονται στο γενικό πλαίσιο στρατηγικής προώθησης και προβολής του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ) για την αντίστοιχη προγραμματική περίοδο. Η παραλαβή των παραδοτέων διενεργείται από τριμελή επιτροπή παραλαβής, που αποτελείται από δύο (2) στελέχη του Υπουργείου Τουρισμού ή του ΕΟΤ, καθώς και έναν (1) εκπρόσωπο του δωρητή.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 90 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

2. α) Η περ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 32 τίθεται σε ισχύ σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

β) Η ισχύς των άρθρων 44, 45, 46 και 47 εκκινεί από τη 10η.9.2021.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

